

Tilinpäätös 2021

Kannen kuva:
Mikkelin tuomiokirkko

Taitto: Tiina Snicker
Kuvat: Tiedotus

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1 Yleiskatsaus.....	1
1.2 Alue seurakunnat	2
1.2.1 Anttolan alue seurakunta	2
1.2.2 Haukivuoren alue seurakunta	2
1.2.3 Ristiinan alue seurakunta	3
1.2.4 Ristimäen alue seurakunta	4
1.2.5 Savilahden alue seurakunta.....	6
1.2.6 Suomenniemen alue seurakunta.....	7
1.3 Työalojen toiminta.....	7
1.3.1 Jumalanpalveluselämä.....	7
1.3.2 Hautaan siunaaminen.....	8
1.3.3 Muut kirkolliset toimitukset	9
1.3.4 Aikuistyö	10
1.3.5 Muut seurakuntatilaisuudet	11
1.3.6 Tiedotus	12
1.3.7 Musiikki.....	13
1.3.8 Varhaiskasvatus	14
1.3.9 Tyttö- ja poikatyö.....	16
1.3.10 Partio	17
1.3.11 Rippikoulutyö.....	17
1.3.12 Nuorisotyö	18
1.3.13 Erityisnuorisotyö.....	18
1.3.14 Oppilaitos- ja kansainvälinen työ.....	19
1.3.15 Diakoniatyö.....	20
1.3.16 Perheneuvonta	21
1.3.17 Sairaalasielunhoito	21
1.3.18 Palveleva puhelin.....	23
1.3.19 Lähetystyö	23
1.3.20 Kansainvälinen diakonia	24
1.3.21 Muu seurakuntatyö	25
1.3.22 Hyvä teko tarttuu -hanke.....	25
1.3.23 Ympäristötoimikunta	28
1.4 Tukipalvelut	28
1.4.1 Talous- ja yleishallinto	28
1.4.2 Kirkkoherranvirasto	29

1.4.3 Tietohallinto.....	30
1.4.4 Kiinteistötoimi	31
1.4.5 Keittiötoimi.....	34
1.5 Hautaustoimi ja hautainhoitorahasto	35
1.6 Hallinto	36
1.6.1 Seurakunnan hallintoelimien keskeisimmät päätökset.....	36
1.6.2 Aloitteet.....	36
1.6.3 Seurakunnan hallintoelimet	36
1.6.4 Sisäinen valvonta	40
1.7 Seurakunnan jäsenmäärä	41
1.8 Talousjohtajan lausunto talousarvion toteutumisesta.....	42
1.8.1 Käyttötalous.....	42
1.8.2 Investoinnit.....	44
1.8.3 Kirkollisverotus ja valtionrahoitus	44
1.8.4 Tulos ja rahoitus	45
1.9 Talousarvion toteumavertailut.....	46
1.9.1 Käyttötalouden toteumavertailut koko seurakunta.....	46
1.9.2 Käyttötalouden toteumavertailu pääluokittain.....	48
1.9.3 Toteumavertailu tuloslaskelmatasolla	50
1.9.4 Verotulojen erittely	51
1.9.5 Investointiosan toteutuminen.....	51
1.9.6 Rahoitusosan toteutuminen.....	53
1.9.7 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	53
1.9.8 Tilikauden tuloksen käsittely	54
1.9.9 Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit.....	55
2 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	56
2.1 Tuloslaskelma	56
2.2 Rahoituslaskelma.....	57
2.3 Tase.....	58
2.4 Tilinpäätöslaskelmien tunnusluvut.....	59
2.5 Konsernitase	60
3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	61
Liitetieto 1: Laatumisperiaatteet	61
Liitetieto 2: Henkilöstöä koskevat liitetiedot	61
Liitetieto 3: Vakuutukset	62
Liitetieto 4: Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma	63
Liitetieto 5: Liitetietolaskelma pysyvistä vastaavista	64
Liitetieto 6: Rahoitusomaisuusarvopaperit	64

Liitetieto 7: Oman pääoman muutokset	64
Liitetieto 8: Laskennallinen Kiel –eläkevastuu.....	64
Liitetieto 9: Vuokravastuut.....	65
Liitetieto 10: Rahastot	65
Liitetieto 11: Hautainhoitorahaston toteumavertailu.....	66
Liitetieto 12: Hautainhoitorahaston toteumavertailu tuloslaskelmatasolla	66
Liitetieto 13: Hautainhoitorahaston tuloslaskelma.....	67
Liitetieto 14: Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma	67
Liitetieto 15: Hautainhoitorahaston tase	68
Liitetieto 16: Hautainhoitorahaston sijoitukset	68
Liitetieto 17: Haudanhoitovastuu.....	69
4 ALLEKIRJOITUS- JA TILINTARKASTUSMERKINNÄT	71
5 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA.....	73

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Yleiskatsaus

Vuosi 2021 elettiin edelleen koronaviruksen vaikuttaessa seurakunnan toimintaan. Kesällä ja syksyllä rajoituksia pystyttiin lieventämään, mutta loppuvuotta kohti mentäessä rajoituksia jouduttiin jälleen tiukentamaan. Alkuvuodesta ja keväällä jumalanpalveluksia striimattiin erityisesti silloin kun seurakuntalaisia sai olla rajoitettu määrä paikalla tai ei ollenkaan. Usein kirkollisiin toimituksiinkin sai osallistua vain rajallinen määrä lähiomaisia. Vaikeimpina aikoina keväällä sai olla suosituksen mukaan vain kuusi lähiomaista saattelemassa vainajaa haudan lepoon. Sielunhoidollisista syistä lähiomaisia oli paikalla kuitenkin usein enemmän. Papit ja kanttori eivät osallistuneet koronan kiihtymisvaiheessa muistotilaisuuksiin, ja kasteita suositeltiin toimitettavan kirkkoissa. Keväällä monet tilaisuudet ja tapahtumat täytyi suunnitteluista huolimatta jättää pitämättä. Kesällä ja syksyllä toiminta taas käynnistyi. Rippikoululeirit pidettiin normaalin pituisina terveysturvallisesti. Joulukuun puolesta välistä alkaen tilanne oli taas erityisen huono. Onneksi lähes kaikki Kauneimmat Joululaulut saatiin pidettyä suunnitellusti. Jouluviikon tapahtumissa olivat taas tiukennetut rajoitukset voimassa. Kolmet jouluruokailut järjestettiin "takeaway" tapahtumana. Koronavuonna tehtiin erilaisia videoita. Erityisen suosittuja ja hauskoja olivat Yhteisvastuukeräyksen ja Adventtikalenterin videot. Näissä esiintyi eri työmuotojen työntekijöitä.

Vuoden aikana aloitti kaksi uutta johtavaa viranhaltijaa. Helmikuun alussa työnsä aloitti uusi tuomiorovasti, Arja Huuskonen. Piispa asetti hänet virkaansa 7.3. Hallintokappalainen Henri Koskinen aloitti työnsä syyskuun alussa. Lääninrovasti asetti hänet virkaansa 5.12.

Alkuvuodesta ryhdyttiin valmistelemaan seurakunnan strategiaa vuoteen 2026 asti. Työaloittain mietittiin seurakunnan vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Strategiatyöryhmä perustettiin, ja se koontui usean kerran vuoden aikana. Seurakuntalaisille teetettiin nettikysely, johon oli mahdollista vastata myös paperisella lomakkeella. Työntekijät, luottamushenkilöt ja alueneuvostojen jäsenet kokoontuivat syksyllä yhteiseen strategialtaan, jossa strategiaa hiottiin muotoonsa. Illassa valittiin myös strategian slogan, joka on Elämäsi seurakunta. Strategian toteutumista tullaan seuraamaan puolivuositain.

Syksyllä työstettiin myös henkilöstöstrategiaa. Verotulojen vähentyminen tulevaisuudessa vaatii henkilöstömenojen supistamista. Työryhmä kävi läpi kaikki viiden vuoden sisällä mahdollisesti tapahtuvat eläköitymiset. Kirkkoneuvosto päätti, mitkä virat jätetään täyttämättä eläköitymisten myötä.

Kirkkoneuvosto sai käsiteltäväkseen yli 200 seurakuntalaisen allekirjoittaman adressin Lähismessujen aloittamisesta vapaaehtoisvoimin Lähemäen seurakuntatalolla. Adressin kirjoittaneiden edustajat, valtuuston puheenjohtaja ja kirkkoherra kävivät asiasta neuvottelun, jonka perusteella neuvostolle tehtiin esitys Lähismessuista, joissa saarnaajina toimivat eläkkeellä olevat papit, avustavina pappeina toimivat seurakunnan viroissa olevat papit ja muissa tehtävissä toimivat vapaaehtoiset. Ensimmäinen Lähismessu oli lokakuussa.

Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli pyysi alkuvuodesta seurakuntaliitosneuvottelija Lahtiluoman välityksellä talousjohtajan ja kirkkoherran kommentteja mahdollisesta seurakuntaliitoksesta Puumalan seurakunnan kanssa. Seurakunnan puheenjohtajisto, kirkkoherra ja talousjohtaja olivat keväällä Teams-neuvottelussa Puumalan seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa Lahtiluoman toimiessa koollekutsujana ja puheenjohtajana. Molempien seurakuntien valtuustot antoivat tuomiokapitulille lausuntonsa liitoksesta. Joulukuussa tuomiokapituli lähetti Kirkkohallitukselle seurakuntaliitosta koskevan aloitteen, jossa Puumalan seurakunta liittyisi alueseurakuntana Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan. Kirkkohallitus päätti Puumalan seurakunnan liittämisestä Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntaan 25.1.2022.

Arja Huuskonen, tuomiorovasti

1.2 Alue seurakunnat

1.2.1 Anttolan alue seurakunta

Vuotta 2021 leimasi jälleen koronaviruksen aiheuttamat kokoontumisrajoitukset, jotka aiheuttivat ai lahtelua säännölliseen viikkotoimintaan, kouluyhteistyöhön, jumalanpalveluselämään ja kirkollisten toimitusten viettoon.

Kun koronarajoitukset ovat sallineet, toiminta on ollut vilkasta. Jumalanpalvelukset onnistuneine perhemessuineen, yhteisöruokailut, kesäkahvilat, muskarit ja kesäajan kokoontumiset seurakunnan rantasaunalla ovat keränneet ilahduttavasti osallistujia. Poiketen viime vuodesta rippileiri ja konfirmaatio voitiin järjestää lähes normaalilla tavalla. Anttolan rantasaunaa on jälleen vuoden aikana ylläpidetty vapaaehtoisvoimin.

Tänä vuonna joulun ajan jumalanpalvelukset kyettiin järjestämään erityisjärjestelyin. Esimerkiksi jouluaaton hartaudet pidettiin ulkona kirkon pihamaalla. Kävijämäärien suhteen joulukuun jumalanpalveluksista esille nousivat jouluamun sana jumalanpalvelus keräsi poikkeuksellisen paljon osallistujia (60 hlöä) ja adventin perhemessu 100 (hlöä). Muuten osallistuminen joulun ajan tilaisuuksiin oli vaisua koronatilanteen muuttuessa huonompaan suuntaan aina joulukuun ensimmäisestä viikosta alkaen.

Syyskaudella järjestettiin yhdessä Anttolan muiden toimijoiden kanssa Kirkonmäki-kävely, joka keräsi ilahduttavasti entisiä ja nykyisiä asukkaita (60 hlöä) Kirkonmäen ympäristöön. Elokuussa järjestettiin myös hautausmaakävely Anttolan hautausmaalla Erkki Rouhaisen ja Tuija Korhosen johdolla.

Uusi aluevaltaus oli elokuussa Ollinmäen viinitilalla järjestetty Anttolan folk -festivaali. Gospel -henkisillä koko päivän kestäneillä festivaaleilla esiintyi yhteensä kuusi kokoonpanoa ja paikalla oli ilahduttavasti toistasataa kuulijaa.

Sosiaalisessa mediassa toiminta on ollut aktiivista ja kokoontumisrajoitusten aikana on tehty erilaisia videoprojekteja, kuten esimerkiksi anttolalaisen Pertti Kurvisen hiljattain menehtyneelle äidilleen tekemä musiikkisävellys Kotiin. Sama kappale esitettiin perheorkesterin toimesta Pyhäinpäivän iltatilaisuudessa Anttolan kirkossa, jossa muisteltiin vuoden aikana poisnukkuneita omaisia. Erityisesti

lapsityössä kerhoja on pidetty kokoontumisrajoitusten aikaan etätapahtumina.

Alueneuvosto on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa – pääosin etätapaamisina.

1.2.2 Haukivuoren alue seurakunta

Haukivuoren alue seurakunnan toimivuosi oli harmaanlainen, katkonainen ja rajoitusten alainen. Pa-pin näkökulmasta toimintaan päästiin kunnolla keskittymään vasta kesäkaudella, joka mahdollisti lähes normaalin seurakuntaelämän lasten ja nuorten leireineen. Myös vuodella siirtynyt Rippikoulu 50 vuotta –tapahtuma saatiin lopulta pidettyä. Paikallisten sitoutuminen ja perinteen jatkuminen näyttää tosin epävarmalta. Aika on mahdollisesti ajanut ohi myös kinkeritoiminnasta, jota ei nyt järjestetty.

Monin mittarein katsottuna aluetyössä nähtiin uhkatekijöitä, joka näkyi laimeana osallistumisena seurakunnan toimintaan panostuksista huolimatta. Pandemian vuoksi tilaisuuksia peruttiin ja säädeltiin, sekä mahdollisuuksien mukaan myös improvi-soitiin. Tavanomaisesta poikkeavaa toimintaa oli esimerkiksi diakonian helmikuinen Hodari Drive in –tapahtuma yhteisvastuun hyväksi ja hautausmaakävelyt kesällä Kotiseutuyhdistyksen kanssa. Koh- taamiset painottuvat yksilöihin. Myös alue seurakunnan Facebook –sivuja käytettiin seurakunnan tavoittamiseen.

Kirkon remontti vaikutti käyttäjien kannalta onnistuneelta. Jumalanpalveluksia oli kirkossa aiempaa useammin. Uusittuun kirkon kahvilaan sai tutustua myös seurakunnan *You Tube* -kanavalla. Tila mahdollisti muistotilaisuuksien pitämisen kirkossa. Lähetyskirppari Apajan toiminta saatiin käyntiin lähetysseurain johdolla. Vapaaehtoisia liittyi mukaan yksi kerrallaan. Tiloissa kokoontui kristittyjen yhteinen rukouspiiri. Apajan tuotto (n. 7000 €) oli lähetystyön ja ystäväseurakunnan kannalta tärkeä, mutta panostukseen nähden vähäinen. Vapaaehtoisia koottiin myös erikseen yhteen jakamaan kokemuksia ja haaveilemaan tulevista.

Vapaaehtoisten ja eri työalojen/työntekijöiden yhteistyössä on edetty muun muassa lähetysseurain aktiivisuudella. Ikäihmiset ovat ainakin Haukivuorella voimavara ja mahdollisuus johonkin uuteen. Pienellä paikkakunnalla henkilösuhteet painottuvat, mutta ovat myös haavoittuvaisia. Seurakunnan

työntekijän näkymistä sekä vapaaehtoisten kanssa että kylänraitilla arvostetaan.

Seurakunnan yhteistyöverkostot olivat aktiivisia. Ympärivuotinen lenkipolku kirkon niemen kautta onnistui Hakin ja Hyvä teko tarttuu –hankkeen toimesta. Kotiseutuyhdistys oli seurakunnan suhteen ilahduttavan aktiivinen. Eläkeläisjärjestöjen perinteiset tilanteet järjestettiin suunnitellusti. Suomen lähetysseurasta vieraili nimikkolähettimme Maria Stirling, joka myös saarnasi elokuisessa lähetyspöydässä kirkossa. Juhannuksena vietettiin Kansanlähetyksen kanssa juhannusseuroja kirkon kahviossa.

Seurakunnan tehtävä on koota ihmisiä yhteen, rohkaista heitä arjessa sekä viedä ilosanomaa eteenpäin. Haukivuoren alue seurakunta on vireä, mutta ei aina niin yhteen hiileen puhaltava, kuin toivoisi. Ydinjoukon ikääntyminen asettaa tulevaisuudelle haasteita. Nuorempi polvi ei ole innostunut samoista asioista kuin vanhempansa. Silti lapset ja nuoret osallistuivat aktiivisesti seurakunnan toimintaan.

Alueneuvosto kokoontui vuoden aikana neljästi, joissa yhdessä mukana on myös työntekijöitä. Keinoista seurakunnan tavoittamiseksi aiempaa laajemmin käytiin keskustelua. Seurakuntatalo, kuntoon huolimatta, säilyi tärkeänä kokoontumis- ja jumalanpalveluspaikkana.

1.2.3 Ristiinan alue seurakunta

Alueneuvosto kokoontui aluekappalaisen johdolla neljä kertaa. Syyskuussa aluetyötä suunniteltiin alueen työntekijöiden kanssa yhdessä. Kerran kokoonnuttiin tuomiorovastin kutsusta Suomenniemien alueneuvoston kanssa pohtimaan virkarakennetta. Hanne Keijonen hoiti Ristiinan aluekappalaisen sijaisuutta ja Juha Kälviä kanttorin sijaisuutta huhtikuun puoliväliin.

Koronaepidemia vaikutti merkittävästi toimintaan alkuvuonna, jolloin jumalanpalvelukset ja ryhmätoiminta, kinkarit mukaan lukien, jäivät tauolle. Ihmisiä kohdattiin lähinnä puhelimitse. Huhtikuun alun jälkeen helluntaihin saakka jumalanpalveluksiin osallistuttiin rajoitetusti. Turvavälit ehtoollisella olivat käytössä myös heinäkuun konfirmaatioskirkossa, jossa oli 242 henkeä. Syksyn aikana juma-

lanpalveluksiin osallistui keskimäärin 40 seurakuntalaista, ja varsinkin erityispyhät nostivat keskiarvoa. Messuryhmät toimivat rajoitusten puitteissa. Himalansaaren kirkossa toimitettiin neljä jumalanpalvelusta.

Vapaaehtoisten vetämät rukous- ja miestenpiiri sekä lähetyspiirit jatkoivat toimintaansa syksyllä. Samoin äitien toimintapäivä toteutui pitkälti vapaaehtoisvoimin. Koronapandemia on vuoden aikana rajoittanut kontakteja ja siksi lisääntynyt tarve toisten kohtaamiseen on tullut esille kaikessa Ristiinan alue seurakunnan toiminnassa. Verkostoituminen koetaan tärkeäksi. Muiden tahojen järjestämiin tapahtumiin osallistuttiin: keskiaikatapahtumaan, kesämarkkinoille ja joulunavaukseen. Pyhäinpäivänä kappeli oli auki ja papin kanssa oli mahdollisuus keskustella. Joulukuussa koronatilanne huononi ja joulujuhla toteutettiin erikoisjärjestelyin. Aattohartauksia pidettiin kaksi.

Kuoroharjoitukset jatkuivat syksyllä. Kuorolaisia oli n. 20 henkeä, esiintymisiä viisi kertaa. Kesäisiä yhteislaulutilaisuuksia oli kuusi kertaa eri kinkeripiireissä ja lisäksi kirkossa, Vaarinsaaren palvelukodissa ja ryhmäkodissa. Torilla järjestettiin diakonin kanssa kaksi Pop up -laulutilaisuutta. Kanttori vieraili diakonia- ja lapsityön kerhoissa ja leiripäivässä sekä järjesti jouluisen musiikki-illan Anttolan kanttorin kanssa. Syksyllä alkoi lapsi-aikuinen -muskari, joka kokoontui joka toinen viikko ja se koettiin tärkeäksi.

Diakoniatyö painottui avustustoimintaan, sillä siihen liittyviä puheluita tuli paljon. Keväällä paikallislehti ja paikalliset ravintolat järjestivät Ruoka-apua Ristiinaan -tempauksen, jossa ihmiset saattoivat ostaa lahjakortin ravintolasta. Lahjakortteja kertyi diakonin jaettavaksi 331 ja seitsemän korttia muihin liikkeisiin. Jouluna jaettiin MLL:n 26 lahjakorttia perheille ja muita lahjakortteja 12. Keväällä diakoni tavoitti 85-vuotiaita puhelimitse ja kirjeillä. Myös seurakuntakerho toteutui kirjekerhona. Kesällä diakoni kohtasi ihmisiä kotikäynneillä ja kerran viikossa toripäivystyksessä. Syksyllä ryhmätoiminta toteutui suunnitellusti lukuun ottamatta sururyhmää, johon ei tullut osallistujia. Syksyllä aloitettiin hengellinen keskusteluryhmä ja kanttorin kanssa Vanhusten pyhäkoulu eri pisteissä. Pellosniemellä pidettiin kesällä Pop up -kahvilaita ja syksyllä Puurotupaa. Tiistaisin jaettiin ruokakasseja ViaDia -jär-

jestön kanssa läpi vuoden. Siinä ja seurakuntakerhossa oli vapaaehtoistimit mukana. Aikaa uusien vapaaehtoisten etsimiseen on vaikea löytää.

Päiväkerhot jatkuivat pandemiasta huolimatta ja mukana oli noin kymmenen 3-5 vuotiasta. Rajoitusten vuoksi perhekerho kokoontui keväällä vaihtelevasti ja syksyllä se muutettiin monimuotoperhekerhoksi. Lastentupatoiminta jatkui ja Iltapäivän hetken teille kahdelle toteutui kaksi kertaa. Kesätoiminta koettiin perheissä erittäin tärkeäksi ja mukana oli 20 lasta. Keväällä striimattiin kaksi kirkkohetkeä ja syksypuolella oli kaksi perhekerhoa. Lapsille järjestettiin toiminnallisia rastipolkuja ja seurakuntakeskukseen vaihtuvia teemaikkunoita.

Varhaisnuorisotyötä toteutettiin leireillä. Koulujen päivänavauksia käytiin pitämässä vuoden aikana rajoitusten mukaan ja koulujen joulukirkot saatiin toteutettua. Isä-poika-sählyssä kävi runsaasti väkeä. Nuorisotyössä isokoulutus jatkui ja siihen liittyen pidettiin kaksi viikonloppuleiriä. Joulujuhla koki nuoria Ruunaniemeen.

1.2.4 Ristimäen alue seurakunta

Yleiskatsausta / Muut seurakuntatilaisuudet

Ristimäen alue seurakunnan Muiden seurakuntatilaisuuksien tavoitteiksi oli asetettu vapaaehtoistyön kehittäminen, erilaisten vuorovaikutuksen tilojen luominen, etäosallistumisen mahdollistaminen viestinnän keinoin sekä maaseudun hengellisen elämän elävöittäminen. Erityisesti koronaepidemian kanssa eläminen on haastanut miettimään keinoja seurakuntayhteyden ylläpitämiseen. Monia tilaisuuksia jouduttiin perumaan tai miettimään toisenlaisiksi. Seurakuntalaisiin on pyritty pitämään yhteyttä henkilökohtaisilla tapaamisilla, puhelimitse sekä kuulumisten vaihdolla esim. jumalanpalvelusten jälkeen. Koronatilanteen vaikutus näkyy niin pienpiirien toiminnassa, seurakuntatilaisuuksissa kuin jumalanpalveluselämässäkin. Papistyyden vähenemisellä sekä sijaisuusjärjestelyistä johtuvan työntekijöiden vaihtuvuuden vuoksi keskustan alueella oli vaikutusta erityisesti ilta-päivä-/iltajumalanpalvelusten toteuttamisen frekvenssissä sekä työn pitkäjänteiseen suunnitteluun. Sijaisten rekrytoinnit olivat onnistuneita ja he toimivat hyvin oman osaamisensa seurakunnan palvelukseen.

Uusia vapaaehtoisia toimintaan on tullut erityisesti Hyvä teko tarttuu -hankkeen kautta sekä henkilökohtaisesti johonkin tiettyyn tehtävään kysymällä. Lähimessutoiminnan myötä tuli mukaan lukuisia uusia vastuunkantajia. Myös Apokryfiprojekti on saanut mukaan uusia vapaaehtoisia. Ristimäen alueneuvoston jäsenet ovat kiittävästi ottaneet suurempaa roolia tuomiokirkon jumalanpalvelusten palvelutehtävissä. Myös seurakunnan strategiyöskentelyyn osallistuminen koettiin myönteisenä. Erilaisia vuorovaikutuksen tiloja edustavat Messi-yhteisön, Lähimessujen ja sateenkaareva toiminta.

Jumalanpalveluselämä

Alkuvuodesta toteutettiin jumalanpalveluksia striimattuina. Kirkkoa pidettiin auki henkilökohtaista hiljentymistä varten, jolloin oli myös pappi tavoitettavissa. Ehtoolliselle osallistumista mahdollistettiin striimattujen jumalanpalvelusten jälkeen vietettävänä ehtoollishetkinä. Toiminta-alueilla toteutettiin Messimessuja aina koronatilanteen salliessa. Perinteeksi muodostunut Harjun kappelin pääsiäismessu peruttiin. Laajalammella toteutettiin ehtoolliskirkot ikäihmisten maanantaikerhossa sekä Kauneimmat joululaulut -messu.

Messi-yhteisö

Messin Kympin eli Messi-yhteisön vastuunkantajien ryhmän kanssa oli suunnittelupalavereja. Messin Kympin vastuunkantajien joukko on kutistunut muutamaan aktiiviseen henkilöön. Tähän on vaikuttaneet perhetilanteet, opiskelemaan lähtemiset ym. henkilökohtaiset syyt. Messi-yhteisön väelle toteutettiin muutamat etäkahvit teamsissa. Etäkahvelilla oli jokin alustus toivotusta aiheesta ja keskustelua. Messi-yhteisön kanssa toteutettiin kevättalvella ulkona ns. QR-koodikirkko Pitäjänkirkon ja Kirkonmäen seurakuntatalon läheisyydessä. Messun osat sekä saarna oli videoitu etukäteen. Eri pisteillä pääsi osallistumaan jumalanpalvelukseen avaamalla QR-koodin takan olevan videon. Messi-yhteisön toteutunutta toimintaa olivat Helluntaina tapaaminen Mikkeli puistossa, Laivaretki Heimariin, messikestit, messimessut ja lasten pyhäkoulu.

Lähimessu-yhteisö

Lähimessu-yhteisön toiminta alkoi syksyllä 2021. Niitä on toteuttamassa suurehko vapaaehtoisten joukko. Messujen toteutuksessa ovat myös oman seurakunnan papit mukana. Tavoitteena on, että Lähimessu-yhteisö niveltyy muuhun seurakunnan

jumalanpalveluselämään ja toteutuu oman seurakunnan toimintana. Lähimessu-yhteisön toimintamessujen yhteydessä on lasten pyhäkoulu sekä mahdollisuuksien mukaan vapaamuotoinen kahvitelu messun jälkeen.

Kansanlaulukirkko Mikkeli puistossa / Elovalkeat
29. elokuuta toteutettiin lähetysteemalla Kansanlaulukirkko Mikkeli puistossa (aiemmin Kansanlaulukirkot ovat olleet Kongressitalo Mikaelin pihalla). Vierailijana puhujana oli nimikkolähetimme Maria Stirling. Tilaisuus kokosi 45 henkeä.

Hartaudet ja ehtoollishartaudet palvelutaloissa
Hartauksista sovittiin yhteistyössä palvelutalojen kanssa. Kesällä pyrittiin vierailemaan kaikissa yhden kerran. Syyskaudella oli yksi ehtoolliskirkko sekä jouluaattohartaus kussakin sopimuksen mukaan. Palvelutaloja keskustan alueella on noin 20. Papit vierailevat palvelutaloissa pyynnöstä myös yksittäisten asukkaiden luona.

Apokryfikirjojen projekti (Ristimäen alueneuvoston projektina 2021)

Vanhan testamentin Apokryfit auki -projektin promootoreina ovat Mikko Miettisen lisäksi toimineet Voitto Huotari, Matti Wirilander, Marko Marttila ja Eija Peura. Projekti on ollut haastava toteuttaa korona-ajan vuoksi, ja nytkin pari tapahtumaa on jouduttu siirtämään tuonnemmaksi.

Projektin avaustilaisuus: Johdatus Vanhan testamentin apokryfikirjoituksiin tiedon, kuvataiteen ja musiikin keinoin pidettiin tuomiokirkossa 12.9., jolloin Marko Marttila luennoi, Matti-Veikko Kuusi ja Mikko Miettinen avustivat musiikissa ja Mikko Miettinen kertoi apokryfeihin liittyvästä taiteesta, kun Taina Pietilä oli estynyt. Paikalla noin 40 hlöä. Tässä muita tilaisuuksia:

- ti 28.9. klo 18 Jalkaväkimuseossa sotahistoriaa Makkabilaiskirjoista: "Kun pieni pitää pintansa" (aiheesta alustavat sotahistorian emeritusprofessori Martti Turtola ja dosentti Niko Huttunen). Tila täynnä. Osallistujia noin 100 hlöä
- ke 13.10. klo 17:30 Mikkelin srk-keskuksessa bibliodraamaa Juditin kirjasta, aiheena "Ovela nainen ja vallan aseet" (Riitta Kuusi; Eija Peura). Osallistujia noin 50 hlöä
- ke 20.10. klo 18 Bistro Holvi: Jaakko Pitkänen ja Tuuli Anikari. Juditin kirjan tarina musiikilla kerrottuna. Tila täynnä. Osallistujia 51 hlöä.

- pe 12.11. klo 18 viini-ilta Sirakin merkeissä Bistro Holvissa: kuinka Sirak opettaa kohtuullista elämäntapaa ja pidoissa käyttäytymistä; mikä on Sirakin vaikutus suomalaisen kulttuurielämään (vieraana Jaakko Heinimäki). Osallistujia 20 hlöä.
- ke 24.11. klo 14 Suomalaisen identiteetin juurilla Mikkelin kirjastossa. Marko Marttila Viisauden kirjasta ja Teemu Keskisarja suomalaisesta identiteetistä. Paikalla noin 250 hlöä.

Apokryfi-sarjan esittely, Marjukka Tikka

Vielä on toteutumatta Rembrandt, Saara ja Hanna - monologeja Tobitin kirjan naisista ja Vivaldin Judith oratorio -konsertti. Lisäksi projektin aikana on julkaistu erilaisia lehtikirjoituksia sekä seurakunnallisessa mediassa että muissakin. Kaiken kaikkiaan tapahtumat olivat onnistuneita. Muuten tapahtumat ylittivät odotukset osallistujienkin suhteen. Tupa oli muuten täynnä. Varsin onnistunut olo jäi kokonaisuudesta. Se tavoitti myös muitakin kuin vain tuttua seurakuntaväkeä.

Seurakuntatapahtumat

Kansa Raamattuseuran talvipäivien ohjelmaa jouduttiin karsimaan suunnitellusta, mutta siitä toteutettiin etänä Jaakko Pirttiahon raamattutunti sekä Pyysalojen konsertti.

Ensimmäisen kerran toteutettiin Kauhavan Herättäjäjuhlien etäseurat Kirkonmäellä 3.7.2021. Ohjelmassa raamattutunti, päiväseurat ja lähetykseurat. Vapaaehtoiset järjestivät tarjoilua. Tapahtumalle suunnitellaan jatkoa.

Kansanlähetyksen seurakuntaviikko ja kirkkopyhä elokuussa 2021 voitiin toteuttaa ilman rajoituksia. Parikanniemen kirkkopyhä ja juhla toteutuivat Pitäjänkirkossa.

1.2.5 Savilahden aluseurakunta

Toiminta-ajatus

Osallistutaan ja tuetaan omalla alueella asuvien hengellistä elämää arjessa ja juhlassa niin lähiössä kuin maaseudullakin. Toiminnalla pyritään vahvistamaan seurakunnan jäsenyyttä.

Toiminta

Vuonna 2020 alkanut koronaepidemia on vaikuttanut toimintaa koko toimintavuoden 2021.

Pitäjänkirkon päiväjumalanpalvelukset alkoivat tammikuussa striimauksella ja sen jälkeen muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta striimattuina koko seurakuntaa koskien omalla vuorollaan huhtikuun loppuun asti. Toukokuun alusta voitiin viettää tavallisia messuja joulun asti, jonka jälkeen jumalanpalvelukset olivat sanajumalanpalveluksia. Kaikista jumalanpalvelusvarauksista voitiin toteuttaa eri tavoin kuitenkin 44 messua tai sanajumalanpalvelusta. Tähän voidaan vielä lisätä kiirastorstain iltamessu ja kaksi Rockmessua. Läsnä olevina jumalanpalveluksissa oli 2575 kirkkovierasta. Iltamessuja oli kolme, joissa osallistujia oli yhteensä 54 henkeä. Rockmessu keräsi yli 700 osallistujaa. Kapitulien järjestämään diakoniaviihkimykseen osallistui 21 kirkkovierasta. Näiden lisäksi erilaisia striimauksia on seurannut kaikkiaan yli 3000 osallistujaa. Tekstitettyinä olivat messu 14.11. ja jouluaaton hartaus. Toimintaan kirkoissa vaikutti se, ettei rajoitukset yleisesti koskeneet hartauselämää. Silti kirkko on maanlaajuisesti suostunut vapaaehtoisesti rajoittamaan omaa toimintaansa.

Suunnitellusta toiminnasta Luukkaan matkassa Raamatun ääneen lukeminen tuomiokirkossa ei toteutunut. Myöskään seurakuntakoulu kristinopin opiskelua eikä Markus-passio toteutunut. Apokryfit

avautuvat, Raamatun Apokryfit tutuiksi toteutui osittain. Siitä oli vastuussa Ristimäen alue.

Kauneimmat joululaulut yhdessä Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa toteutui. Laulajia oli kahdessa erillisessä joululaulutilaisuudessa 141 ja 216. Lisäksi järjestettiin kaksi muuta Kauneimmat joululaulut yhteislaulutilaisuutta, joissa oli 58 ja 145 laulajaa. Jälkimmäisessä tilaisuudessa oli Mikkelin musiikkiluokkien 4. luokka mukana. 29.11. vietettiin Museoiden yötä. Pitäjänkirkossa vieraili 1681 henkeä.

Kirkonmäellä toiminta painottui muistotilaisuuksiin ja järjestöjen toimintaan. Seurakuntapastori Taru Kettusen läksiäiskahvit juotiin syyskuussa. 5.12. järjestettiin seurakuntatalolla myyjäiset.

Otavan messuja vietettiin 4 kertaa normaalin kerran kuukaudessa toimintakauden aikana sijaan. Näistä yksi oli perhemessu. Lisäksi Kauneimmat joululaulut laulettiin joulukuussa 45 laulajan voimin ja jouluaamun sanajumalanpalvelus kokosi otavalaisia seurakuntatalolle 33 henkeä. Messuihin ja jumalanpalveluksiin kokoontui kaiken kaikkiaan 108 henkeä. 19.8. pidettiin rantailta. Muut tilaisuudet jouduttiin perumaan.

Maaseututyössä kokoonnuttiin kaksi kertaa jumalanpalveluksiin, ensin Hirvivuorelle juhannuksen jälkeisenä sunnuntaina ja sitten Harjukosken myllykirkkoon heinäkuussa. Noissa tilaisuuksissa oli yhteensä 91 osallistujaa. Kinkereitä ei tänä toimintavuonna järjestetty. Kasvukauden alun rukoushetki vietettiin toukokuussa Raijan Aitassa. Paikalla oli 48 osallistujaa. Kauneimpia joululauluja laulettiin 6 paikassa ja niissä laulajia oli yhteensä 175 henkeä.

Rantakylän toiminta painottui lapsi- ja nuorisotyöhön.

Arviot

Seurakunnassa painotetaan vapaaehtoistyötä. Se toiminta, jota maaseudulla tapahtuu, on mitä suurimmassa määrin juuri vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Vapaaehtoisesti seurakuntalaiset kutsuvat seurakunnan työntekijöitä omiin yhteisiin tiloihinsa ja koteihinsa toteuttamaan ohjelmiaan. Sinne kutsutaan myös muuta seurakuntaa. Tavoitteeseen pääseminen on ollut vuonna 2021 vaikeaa tai mahdotonta rajoitusten vuoksi.

Maaseudun hengellisen elämän elävöittäminen toisena tavoitteena on myös ollut hankalaa. Vain kesän ajan käytännössä tuo toimintatavoite on ollut mahdollista, mutta kesällä toiminta vähenee. Ihmisten kohtaamista on toteutettu maakirkoissa ja tilaisuuksissa. Keskusteluissa korostui tarve yhteisille kokoontumisille. Ihmisten sosiaalinen kaipuu on kova.

1.2.6 Suomenniemen alue seurakunta

Vuonna 2021 Suomenniemen alueella työskentelivät kanttori Maria Kemppinen, diakoni Irene Wirilander, nuorisotyönohjaaja Heidi Hasanen sekä v. aluekappalainen Sari Martikainen helmikuun alusta vuoden loppuun. Vuoden vaihtuessa Irene Wirilander siirtyi eläkkeelle.

Alueneuvosto kokoontui neljä kertaa. Tammi-kuussa tarkennettiin toimintakertomusta sekä tunnusteltiin tulevia tilanteita. Toukokuussa tutustuttiin uuteen tuomiorovastiin ja päästiin toivomaan Suomenniemen aluekappalaisen viran vakituista täyttämistä. Elokuussa nimettiin jo pitäjän omaa edustusta valitsijatoimikuntaan. Syyskuussa oltiin koolla Ristiinassa keskustelemassa henkilöstörakenteesta. Tuolloin esitettiin vahva toive, että molemmilla alueilla voisi jatkossakin toimia oma aluekappalainen. Toive kuultiin. Suomenniemen virkaan vuoden 2022 alusta valittu Ruut Hanhikorpi voi keskittyä Suomenniemen seurakuntaelämästä huolehtimiseen.

Kokoava toiminta ja säännöllinen jumalanpalveluselämä seurakunnassa käynnistyi pääsiäisenä. Palmusunnuntain jumalanpalvelus striimattiin. Kevätkesästä alkaen pystyttiin kaikki suunnitellut tapahtumat järjestämään. Toukokuussa oli kylvön siunaus, Lusikkaniemessä järjestettiin Siionin virsiseurat, Naisten kesäkoti-ilta, Kesäkinkerit, Miesten kesäilta sekä Syyslaulun ilta.

Musiikkityö toimi aktiivisesti. Kirkkokuoro oli mukana jumalanpalveluksissa ja seurakuntatapahtumissa. Kirkossa järjestettiin kuusi konserttia: Heidi Tamperin perheen kesäillan konsertti, Suomeniemi soi – sävelet ajan aalloilla, Helmikvintetin vierailu, Pyhäpäivän laulut sekä joulukuun kaksi kirkkokonserttia. Muskari järjestettiin muutaman kerran loppusyksystä. Päiväkoti esiintyi kirkkosalissa

koulun joulujuhlassa. Kauneimmat joululaulut järjestettiin entiseen malliin. Niementähden tapahtuma heti joulukuun alussa oli uutuutta.

Diakoniatyössä käytössä olivat sekä yksilökohtaukset että kokoavat toimintamuodot. Naisten tuumaupiiri toteutui vain syyskaudella. Pop up –kahvila pysytettiin kesällä kaksi kertaa. Vanhusten kirkkopyhä sekä Vanhemman väen joulujuhla onnistuivat turvallisesti. Yhteisvastuukeräys oli esillä ilman omia tapahtumia.

Nuorisotyönkin ahersi. Koululla toimi kevätlukukaudella 2.-lk kerho perjantai-aamuisin. Syyslukukaudella kerho jatkui 1.-lk kerhona joka perjantai-aamu. Syyslukukaudella alkoi myös Harrastamisen Suomen malli -harrastekerho, josta seurakunnan nuorisotyö vastasi syys-joulukuussa joka keski- viikko. Lisäksi syyslukukaudella pidettiin koko koulun päivänavaus joka kuukauden viimeisenä perjantaina. Päiväkodin kynttilähetki toteutui noin kerran kuussa.

Suomenniemellä toiminta onnistuu hyvin vapaaehtoisvoimin sekä eri yhteistyötahojen kanssa. Tarinapaja kokoontui loppukeväästä sekä syksyllä. Keskustelujen vaihtuvat teemat olivat kiinnostavia ja synnyttivät paljon hyvää pohdintaa. Suomenniemi viikkoa pystyttiin viettämään monin keinoin. Eläkeläisten Suomenniemen yhdistys huolehti useista tarjoiluista sekä hautausmaan tehtävistä. Painalluksenmäellä toimitettiin yhteistyössä Kauriansalmen kylät ry:n kanssa Luontokirkko heinäkuussa sekä Tuomaan päivän vaellus joulukuussa terveysturvallisuus huomioiden. Itsenäisyyspäivässä oli mukana Martat ja aluejohtokunta. Marraskuussa iloittiin monen toimijan kanssa Suomenniemen Joulukatu - tapahtumasta. Pienellä pitäjällä pystyttiin toimimaan ja tulemaan koolle. Kaiken kaikkiaan Suomenniemen tapahtumien kirjo ja osallistujien määrä herätti hyvää huomiota.

1.3 Työalojen toiminta

1.3.1 Jumalanpalveluselämä

Toiminta-ajatus

Jumalanpalvelus on seurakunnan keskeinen toimintamuoto ja tarjonta seurakunnan alueella on

moni-ilmeistä. Se kokoaa eri-ikäisiä seurakuntalaisia yhteen ja hoitaa sekä ravitsee hengellisesti koko seurakuntaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Jumalanpalveluselämällemme antaa elävän leiman sen moninaisuus eri alueilla. Kuuden säännönmukaisen ja yhden aikaisen jumalanpalveluksen lisäksi järjestettiin erilaisia iltakirkkoja, Messi- ja Lähimessuja, lasten, nuorten, rippikoululaisten, partiolaisten sekä perheiden jumalanpalveluksia. Kussakin jumalanpalveluksessa vapaaehtoisuus näyttäytyi erityisellä tavalla. Esim. kello 10 jumalanpalveluksissa on keskeinen rooli palveluryhmillä muun muassa tekstin lukijoina ja kolehdin kantajina. Nuortenmessuissa ja partiolaisten messuissa vapaaehtoiset olivat merkittävässä osassa aina suunnittelusta toteutukseen.

Pappisvihkimys tuomiokirkossa

Tavoite 2: Saattaa ihmiset Jumalan yhteyteen sanan ja sakramenttien avulla sekä tavoite 3: Jumalanpalveluselämän ylläpitäminen ja poikkeustilanteisiin vastaaminen

Toinen vuosi koronaepidemian kanssa vaikutti jumalanpalveluselämään vuoden alku- ja loppupuolen osalta. Alkuvuonna jumalanpalvelukset lähetettiin suoratoistona Youtube-palvelussa. Lähetykset ja niiden tallenteet tavoittivat erinomaisesti ihmisiä. Esimerkiksi tuomiorovastin virkaanasettamismessulla on jo liki 4000 katselukertaa.

Pääsiäisen jumalanpalveluksiin seurakuntalaisia pääsi osallistumaan ilmoittautumisen kautta rajoitetusti. Kesän myötä rajoitukset poistuivat ja kirkkoissa voitiin viettää messuja. Myös konfirmaatiot päästiin järjestämään suunnitellusti.

Jumalanpalveluselämä jatkui "normaalina" aina joulukuun loppupuolelle asti, kunnes Etelä-Savo siirtyi koronaepidemian leviämisvaiheeseen. Tämän myötä seurakunta teki päätöksen Itä-Suomen aluehallintoviraston määräysten ja piispan ohjeiden pohjalta, jonka mukaan jumalanpalveluksiin ja hartauksiin voitiin ottaa yhden kolmasosan kunkin kirkon istumakapasiteetista. Joulun jumalanpalvelukset ja hartaudet päästiin näin ollen järjestämään tartuntatautilain mukaisin turvajärjestelyin.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

On ensiarvoisen tärkeää, että seurakunnan tärkeimpänä kokoontumisena ja seurakunnallisen elämän keskipisteenä säilyy poikkeusaikoinakin jumalanpalvelus. Tästä periaatteesta on pidetty lujasti kiinni. Poikkeusajan myötä tulleita löytöjä on striimaaminen eli jumalanpalveluksen lähettäminen videopalvelussa. Tätä käytäntöä on hyvä jatkaa myös tulevaisuudessa, vaikka varsinaisia rajoituksia ei osallistujia määrään kohdistuisi.

Kehityskohteena vuonna 2022 tulee olemaan jumalanpalvelusten kellonaikojen porrastaminen. Seurakuntalaisille tarjotaan vaihtoehtona klo 10 jumalanpalvelusta tuomiokirkossa tai klo 13 jumalanpalvelusta Pitäjänkirkossa. Myös alueseurakuntien jumalanpalveluselämää pyritään monipuolistamaan ja löytämään synergiaetuja suuren seurakunnan tarjoamista mahdollisuuksista.

1.3.2 Hautaan siunaaminen

Toiminta-ajatus

Hautaustoiminnassa seurakunta palvelee koko seurakunnan toiminta-alueen väestöä voimassa olevien lakien mukaisesti. Hautaan siunaamisen järjestykseen tätä pääperiaatetta sovelletaan piispainkokouksen suosituksen mukaisella tavalla.

Hautauksissa kohdataan paljon seurakuntalaisia. Siunaustoimituksen koko kaari hoidetaan niin, että omaiset voivat kokea kaikki siihen liittyvät tapahtumat osaaottavina, läheisinä ja hengellisesti toivoa ja lohdutusta antavina.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Hautaan siunaamisen osalta vapaaehtoistyö ei ole merkittävässä osassa. Tulevaisuudessa voidaan selvittää erilaisten järjestöjen ja/tai palveluryhmien mahdollisuutta avustaa vainajien kantamisessa, silloin, kun omaisten on vaikeaa löytää kantajia saataväestä.

Tavoite 2: Pappi kohtaa omaiset riittävän ajoissa ja huomioi heidän elämäntilanteensa

Tavoite on toteutunut hyvin. Papisto tietää oman tehtävänsä ja tuntee omaisten tarpeen tulla ajoissa ja riittävän ajan kanssa kohdatuksi.

Tavoite 3: Huolehditaan muistotilaisuuksien suunnittelusta omaisten kanssa

Tavoite on toteutunut sikäli, kun se on koronapandemian eri vaiheissa ollut mahdollista. Papit suunnittelevat omaisten toivoessa muistotilaisuutta silloinkin, kun eivät voi siihen itse osallistua. Muistotilaisuuksiin osallistutaan koronatilanteen niin salissa.

Tavoite 4: Ohjeistetaan omaisia hautajaisjärjestelyissä poikkeustilanteessa

Kirkkoherranvirasto ja papit ovat olleet hyvin tiedotettuja siitä, mitkä kulloisetkin ohjeistukset ovat. Vallitsevat ohjeet on annettu omaisille tiedoksi ja neuvoja on annettu lisäksi tarpeen mukaan.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Vaikka asetettuihin tavoitteisiin on ylletty onnistuneesti pois lukien Vapaaehtoistyö, on hautauksen koko prosessissa selkeitä kehittämisen paikkoja. Tällaisia ovat hautausmaan ja kirkkoherranviraston sekä hautausoimistojen välinen viestintä. Omaisille ei ole aina selvää, kuka hoitaa mitään prosessin eri vaihetta. Toimenpiteenä ongelman korjaamiseksi on hautaan siunaamisen koko prosessin kuvaaminen, mikä toteutuu hautatoimen ja kirkkoherranviraston sekä pappien ja hautausoimistojen yhteisen työskentelyn kautta. Lopputuloksena on prosessikuvaus, joka tulee näkyville verkkosivuillemme sekä toiminnan ohjenuoraksi toimijoille.

1.3.3 Muut kirkolliset toimitukset

Toiminta-ajatus

Kirkollisten toimitusten merkitys on seurakunnan jäsenille kristillisen uskon ja elämän keskeisiä tekoja. Pyhä kaste on kristillisen elämän perusta ja avioliittoon vihkimisessä pyydetään seurakunnan esirukousta aikuiselämän merkittävimmälle suhteelle. Kumpikin toimitus on tärkeä kirkkoon sitoutumisen ja osallistujien seurakuntayhteyden kannalta.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Kasteissa vapaaehtoisuudella on merkittävä sekä näkyvä osa itse toimituksen toteutuksessa. Kumeilla, sisaruksilla ja muilla mahdollisilla ristiäisvierailta voi olla erilaisia etukäteen sovittuja tehtäviä aina Raamatun lukemisesta rukoiluun ja musiikin esittämiseen. Papin on hyvä kaste keskustelussa tuoda vaihtoehtoja esille. Myöskin avioliittoon vihkimisten osalta pappi voi suositella vihkiparia pyytämään vapaaehtoisia avustamaan toimituksessa.

Tavoite 2: Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Kastettavaa ja hänen vanhempiaan kutsutaan kaste keskustelussa ja kastejuhlassa osallistumaan seurakunnan perheille suunnattuun toimintaan. Kastettavan nimi ilmoitetaan ja hänet liitetään jumalanpalveluksessa yhteiseen esirukoukseen. Myös kirkon kastepuuhun kiinnitetään joko seurakunnan tai kastettavan läheisten toimesta kastelehti.

Tavoite 3: Sakramenttien lahjoittaman yhteisöllisyyden vahvistaminen

Kaste on ovi kristilliseen uskoon ja siten myös ehtoolliselle. Sakramenttien välityksellä Pyhä Henki tekee työtään seurakunnassa, siksi tavoitteen arviointi inhimillisillä mittareilla on vaikeaa. Seurakunnan ydintehtävä on julistaa evankeliumia ja toimittaa sakramentit siten, että kumpikin ohjaa ihmisiä Jumalan armon luo.

Tavoite 4: Ohjeistetaan omaisia toimitusjärjestelyistä poikkeustilanteessa

Omaisia on ohjeistettu niin kaste- ja vihkitoimitusten varausten teon yhteydessä kuin myös toimitus- ja puhelinkeskusteluissa papin kanssa.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Kirkollisissa toimituksissa kohdataan lukumäärällisesti ylivoimaisesti eniten niitä seurakuntalaisia, jotka eivät aktiivisesti osallistu seurakunnan muuhun toimintaan mukaan lukien jumalanpalvelukset. Näiden kohtaamisten laatuun tulee kiinnittää jatkuvasti huomiota.

1.3.4 Aikuistyö

Toiminta-ajatus

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan aikuistyö luo ja vahvistaa seurakuntayhteyttä. Sen tehtävänä on tarjota toimintamahdollisuuksia kattavasti Mikkelin eri alueilla.

Aikuistyön toimintaa ovat muun muassa nais- ja miestyö, avioparityö, nuorten aikuisten toiminta, maahanmuuttajatyö, Kansan Raamattuseuran talvipäivät ja Kansanlähetyksen päivät. Myös seurakunnassa jo tapahtuvaa työtä maahanmuuttajien kanssa kohdennetaan enemmän aikuistyön budjettiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Uusia vapaaehtoisia toimintaan on tullut erityisesti Hyvä teko tarttuu -hankkeen kautta sekä henkilökohtaisesti johonkin tiettyyn tehtävään kysymällä. Lähimessutoiminnan myötä tuli mukaan lukuisia uusia vastuunkantajia.

Ristimäen alueneuvoston jäsenet ovat kiitettävästi ottaneet suurempaa roolia tuomiokirkon jumalanpalvelusten palvelutehtävissä. Myös seurakunnan strategiatyöskentelyyn osallistuminen koettiin myönteisenä.

Tavoite 2: Luodaan vuorovaikutuksen tiloja, joissa seurakuntalaisten on hyvä olla, rakentua ja rakentaa ja tavoite 3: Maaseudun hengellisen elämän elävöittäminen. Kohdataan yksi ihminen kerrallaan

Erityisesti koronaepidemian kanssa eläminen on haastanut miettimään keinoja seurakuntayhteyden ylläpitämiseen. Monia tilaisuuksia jouduttiin perumaan tai miettimään toisenlaisiksi. Seurakuntalaisiin on pyritty pitämään yhteyttä henkilökohtaisilla tapaamisilla, puhelimitse sekä kuulumisten vaihdolla esimerkiksi jumalanpalvelusten jälkeen.

Naisille suunnattuja tilaisuuksia olivat aikaisempien vuosien tapaan KaikkiNaiset -illat Seurakuntakeskuksessa, joita pidettiin toukokuussa sekä syksyllä, Suomenniemen naisten piiri syksyllä, naisten raamattupiiri srk-keskuksella maanantaisin sekä naisten ylistystanssiryhmät tiistaisin Haukivuorella ja Laajalammen srk-kodilla. Haukivuorella Naiset löytötretkellä Raamattuun -ryhmä kokoontui vielä kevätkaudella, mutta lopetti sitten. Äitien saunailtoja Ristiinassa ei pidetty enää vuonna 2021 vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Korona perutti Suomenniemen naistenillan 7.3., mutta naisten kesäkoti-ilta pystyttiin pitämään. Hyvä teko tarttuu -hankkeen taidepäivä toteutettiin Lähemäen srk-talolla 21.11.

Korona vaikutti myös miehille suunnattuun toimintaan. Miesten keskusteluillat peruutettiin alkuvuodesta, mutta toukokuussa ilta pidettiin, samoin syys-marraskuussa. Parhaimmillaan paikalla oli 55 miestä. Vuosia tai vuosikymmeniä pyörineet miestenpiirit jatkoivat vaihtelevien olosuhteiden puitteissa: Haukivuoren miesten keskustelu- ja raamattupiiri maanantaisin, miesten raamattupiiri tiistaisin ja miesten hengellinen piiri keskiviikkoisin srk-keskuksella sekä Anttolan miesten piiri srk-talolla keskiviikkoisin. Maanantain miesten raamattupiiri srk-keskuksella ei ole kokoontunut koronan takia syksystä -20 lähtien ja muutenkin vetäjän mukaan ryhmäläiset ovat jo kovin iäkkäitä. Miesten kesäiltoja vietettiin Haukivuorella 12.7. ja 16.8. sekä Suomenniemellä 10.8.

Varsinaisten nuorten aikuisten työtä tuki monipuolisesti erilaiset tapahtumat, kuten seurakunnan perheleirit, perhekerhot, messi-toiminta ja jumalanpalveluselämä. Nuorille aikuisille suunnattuja pienryhmiä, jotka olisivat keskittyneet pelkästään "aikuisen" ohjelmaan (kuten 3K-illat), ei ollut aktiivisena. Seurakunnassa otettiin virallisesti yhdeksi aikuistyön toimintamuodoksi vuonna 2021 sateenkaariryö, jonka puitteissa järjestettiin edellisten vuosien tapaan Lähemäen srk-talolla sateenkaaren värinen Raamattu -tunteja/ turvallisia raamattutunteja kolme kappaletta sekä yksi sateenkaareva pohdiskeluilta joulukuussa.

Kansan Raamattuseuran talvipäivien ohjelmaa jouduttiin karsimaan suunnitellusta, mutta siitä toteutettiin etänä Jaakko Pirttiahon raamattutunti sekä Pyysalojen konsertti.

Ensimmäisen kerran toteutettiin Kauhavan Herättäjäjuhlien etäseurat Kirkonmäellä 3.7.2021. Ohjelmassa olivat raamattutunti, päiväseurat ja lähetysseurat. Vapaaehtoiset järjestivät tarjoilua. Tapahdumalle suunnitellaan jatkoa.

Kansanlähetyksen seurakuntaviikko ja kirkkopyhä elokuussa 2021 voitiin toteuttaa ilman rajoituksia. Parikanniemen kirkkopyhä ja juhla pidettiin Pitäjänkirkossa.

Tavoite 4: Mahdollistetaan etäosallisuus eri viestinnän keinoin.

Seurakunnan työntekijät toteuttivat vuoden aikana merkittävän määrän sisältöä seurakunnan Youtube kanavalle. Jumalanpalvelusten ja hartauksien lisäksi tällaisia olivat esimerkiksi Petteri Kilpeläisen luento *Sateenkaaren värinen Raamattu*, Samu Turusen luento *Raamattu ja esivalta*, adventtikalenteri sekä kirkkokahvit Haukivuorella.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Vapaaehtoisten merkitys on lisääntynyt painopisteen myötä. Tätä kehityssuuntaa on syytä jatkaa myös tulevaisuudessa. Myös etäosallistumisen kehittäminen ja monipuolistaminen on tärkeää silloinkin, kun koronarajoituksia ei ole.

1.3.5 Muut seurakuntatilaisuudet

Toiminta-ajatus

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan kuuluvaksi erityisjumalanpalvelukset (mm. iltamessut ja seurakuntatalojen jumalanpalvelukset) sekä sellaiset yksittäiset tilaisuudet ja tapahtumat, jotka eivät selkeästi kuulu minkään työalan toimintaan.

Seurakunnan tilaisuuksissa ja pienryhmissä tapahtuu aitoa kohtaamista. Vastuuta toiminnasta kantavat työntekijät ja seurakuntalaiset. Vapaaehtois-toiminnalla on merkittävä osuus monissa muihin seurakuntatilaisuuksiin kuuluvissa tapahtumissa. Seurakunta on myös verkostoitunut luontevalla ja vahvalla tavalla erilaisten järjestöjen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyö kehittäminen

Messi- ja Lähimessuissa vapaaehtoisuus on keskeinen teema koko jumalanpalveluksen rakentumi-

sen ja viettämisen kannalta. Messi-messuissa erilaiset tiimit vastaavat messujen ja kesten järjestämisestä. Palvella voi vaikkapa musiikissa, lasten kanssa, käytännön tehtävissä tai rukouksessa. Lähimessut toteuttavat seurakunnan vapaaehtoiset yhdessä seurakunnan pappien kanssa. Alue seurakunnissa vapaaehtoisten merkitys jumalanpalvelusten ja kirkkokahvien toteuttamiseen on ollut merkittävää.

Tavoite 2: Luodaan vuorovaikutuksen tiloja, joissa seurakuntalaisten on hyvä olla, rakentua ja rakentaa.

Koronapandemia on asettanut haasteita vuorovaikutukseen kautta linjan. Kaikesta huolimatta vuorovaikutuksen rakentumiseksi on järjestetty niin työntekijöiden kuin vapaaehtoisten välityksellä monipuolista tarjontaa erilaisten ryhmien ja tilaisuuksien muodossa. Osaa tilaisuuksista on järjestetty perinteisen tilaisuuden lisäksi tai sijasta myös verkossa. Arvojen Areena, Museoiden yö Pitäjänkirkossa sekä Rockmessu ja Vanhan Testamentin apokryfikirjojen ympärillä pidetyt tilaisuudet olivat esimerkkejä erilaisista vuorovaikutuksen tiloista, jotka saivat hyvän vastaanoton.

Rock-messu Pitäjänkirkossa

Tavoite 3: Maaseudun hengellisen elämän elävöittäminen

Alue seurakunnissa toteutettiin monipuolista hengellistä toimintaa niin piirien, ryhmien kuin tilaisuuksien muodossa. Aina hautausmaakävelyistä, raamattupiireihin ja vapaaehtoisten iltoihin.

Tavoite 4: Mahdollistetaan etäosallisuus eri viestinnän keinoin

Etäosallistumismahdollisuuksia on järjestetty tilaisuus ja tilannekohtaisesti. Esimerkiksi Praising ladies-ylistystanssiryhmä kokoontui Zoom- videokokouspalvelua käyttäen, kun kokoontumiset eivät

rajoitusten puitteissa olleet mahdollisia. Ahtikirkot nauhoitettiin etukäteen ja esitettiin pääsiäisviikolla.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Monipuolinen ja runsas toiminta on seurakunnan polttoainetta, mutta sitoo luonnollisesti työvoimaresurssia. Toimintaa on opeteltava pyörittämään yhä enemmän vapaaehtoisvoimin.

1.3.6 Tiedotus

Toiminta-ajatus

Viestintä on kaiken kanssakäymisen edellytys. Se ei ole vain sanoman siirtämistä, vaan myös merkityksen tuottamista. Viestintä on olemukseltaan vaikuttamista. Seurakuntamme viestintä on koko työyhteisön asia ja sitä koordinoi tiedotusyksikkö. Jokainen työntekijä ja luottamushenkilö on viestijä. Myös johtaminen on viestintää, sitä suunnitellaan, koordinoidaan ja toteutetaan yhdessä tiedotustoimiston ja työalojen johdon kanssa.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan viestintää ohjaavat seurakunnan visio ja strategia sekä käytännön toimenpideohjelmat. Viestintämme perustat ovat totuudenmukaisuus, rehellisyys, Jumalasta rohkeasti puhuminen ja avoimuus. Kokonaiskirkon viestintäohjelman mukaisesti viestintämme on vuorovaikutteista ja uudistuvaa. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun, näymme ja kuulumme sosiaalisessa mediassa ja kehitämme sisäistä viestintää ja teemme tarpeellisia printtijulkaisuja.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: AV-tuotannon laajentaminen työaloille

Video ja some –koulutusta järjestettiin kohdenneusti henkilökunnalle. Perustettiin videotuotantoryhmä ja hankittiin pätevää kalustoa investointina. Sosiaalisen median kanavia laajennettiin ja luotiin toimintamalli. Striimejä ja videotallenteita on tehty lähes sata kappaletta mm. Joulukalenteri, Yhteisvastuu-videot ja hartausvideot sekä jumalanpalvelukset. Kauneimpien joululaulujen tallennetta katsottiin yli 4000 kertaa kuukauden ajan, jonka jälkeen se poistettiin tekijänoikeussyistä. Sosiaali-

ssa mediassa Facebookissa ja Instagramissa työalat postaavat viikoittain tapahtumista ja ajatuksista.

Tavoite 2: Polku-lehden verkkoversion ominaisuudet

Polun paperiversio ilmestyi viisi kertaa. Samoin verkkoversio, johon täydennettiin muutamia juttuja sisältöasioita ilmestymisten välillä. Podcasteja tuotettiin kymmenkunta sekä Polun tarinoihin liittyviä videoita puoli tusinaa.

Tavoite 3: Ilmoitukset ja markkinointi laajennetaan sähköisenä

Ilmoitustuotantoa siirrettiin hieman erillisilmoitusten suuntaan. Rivi-ilmoittelua kohdennettiin siten, ettei päällekkäisyyksiä tule. Corona-aikaan tapahtumailmoittelu on supistunut hieman. Sähköisissä kanavissa mm. Kaakon Viestinnän verkossa oli Kauneimpien joululaulun ja Rockmessun bannerit. Iskelmä Radiossa pyöri kolme viikkoa Kauneimpien joululaulujen audio-mainokset. Myös esimerkiksi Yhteisvastuun kampanja näkyi somessa (omaa tekoa) ja mediassa mm. Criminals-bandin kautta, jonka konsertista teimme oman videotallenteen. Rekrytointimainoksia, jotka ovat samalla seurakunnan brandin ylläpitoa, julkaistiin neljä kertaa paikallislehdissä sekä näiden valtakunnallisissa verkkomediaissa.

Paikallismedia teki lehtiin tiedotteistamme kolmisen kymmentä juttua seurakunnasta. Yleisönosastoissa otettiin kantaa seurakunnan toimintaan kymmenkunta kertaa nimillä ja pari kymmentä kertaa nimettömänä. Ylen alueradiossa ilmestyi viitisentoista raporttia tiedotuksen hoksauttamana ja auttamana. Aiheet liikkuvat eri medioissa yhteisvastuun, Lähemäen messujen, Rock-messun ja sateenkaariryön ympärillä. Kirkkoherran vaalit ja juhlivia pastoreita myös raportoitiin. Kasvatuksen ja diakonian tapahtumat olivat myös esillä. Viimeisimpänä suurena aiheena Puumalan yhdistyminen Mikkelisiin

Tavoite 4: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Vapaaehtoiset julkaisivat somepostauksina hyvän mielen runoja ja kirjoituksia. Tehtiin kolme mediaatio-videota YouTubeen. Musiikkityön kanssa tehtiin kuorotallenteita neljä kappaletta sekä mainostettiin heidän konserttejaan. Videotuotannossa koulutuksessamme oli vapaaehtoisia, joita

tullaan käyttämään tulevana vuonna apuna. Avokoulutusta saatiin Mikkelin Elokuvaajat ry:lta.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Hajautamme audiovisuaalisen viestinnän toteutusta työaloille ja otamme vapaaehtoisia mukaan (koulutusta on jo annettu). Tiedotuksen johdolla kehitetään sosiaalisen median kanavia ja koordinoitaan tuotantoa. Seurakuntalehden sisällöntuotannon uudistaminen (Puumala) sekä yhteistyön kehittäminen paikallismedian kanssa.

Tulevaisuuden visiomme on olla rohkeasti uusia viestinnän keinoja kokeileva viestijä. Tavoitamme monen ikäiset mikkeliäiset, niin kirkkoon kuuluvat kuin kuulumattomat. Pidämme yllä positiivista mielikuvaa kirkosta ja seurakunnasta. Edistämme seurakuntalaisten omaa aktiivisuutta viestinnän avulla. Kirkon viestintästrategian mukaisesti harastamme kokeilukulttuuria mm. sosiaalisessa mediassa eri välinein. Korona-ajan jatkuessa tuemme henkilökuntaa muutos- ja kriisiviestinnässä ja koulutamme uusiin kanaviin. Vuoden 2022 lisänä ovat kirkollisvaalit sekä seurakuntien yhdistyminen. Myös seurakuntalaisten aktivoiminen jäsenkadon hillitsemiseksi sekä uusien mukaan saanti viestinnän keinoin.

1.3.7 Musiikki

Toiminta-ajatus

Musiikki on tärkeä elementti sanoman välittäjänä, ns. soivana sanana, jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Soiton ja laulun merkitys myös juhlistavana tekijänä korostuu erityisesti siunauksissa ja vihkitilaisuuksissa. Musiikki läpäisee myös kaikki työalat ja ikäryhmät ja on olennainen osa useimpien tilaisuuksien rakennetta ja sisältöä.

Musiikkityön tavoitteena on tarjota monipuolista ja kattavaa toimintaa kaikenikäisille vapaaehtoisille sekä kuuntelemisen ja kokemisen mahdollisuutta ihan jokaiselle niin jumalanpalveluselämässä kuin konserteissa. Kanttorit soittoineen, lauluineen ja kuoroineen ovat mukana ihmisten ilossa ja surussa. Seurakunnan musiikkityö toimii yhteistyössä myös eri järjestöjen, koulujen ja muusikoiden kanssa.

Musiikki hoitaa sielua ja sen avulla voidaan sanoittaa uskoa, rukousta ja kiitosta. Vapaaehtoiset harastajat saavat musiikkityössä mahdollisuuden

osallistua seurakunnan elämään laulaen ja soittaen. Osallistuminen vahvistaa myös yhteisöllisyyttä ja jäsenyyden merkitystä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Korona-aika on estänyt monen tapahtuman toteutumisen. Tämä on tuntunut erityisesti kuorotyössä, sillä lähekkäin laulaminen on luokiteltu korkean riskin tilanteeksi. Kanttorit ovat mahdollisuuksiensa mukaan pitäneet yhteyttä omiin vapaaehtoistoimijoihinsa silloinkin, kun varsinainen kuorotyö on ollut tauolla. Muutamat ammattimuusikot ovat vierailleet messuissa soittamassa ja omat ryhmät ovat kokoontuneet niinä kuukausina, kun se on koronarajoitusten puolesta ollut sallittua. Kanttorit ovat eri alueilla toimineet yhteistyössä myös diakoniaviranhaltijoiden ja vapaaehtoisten kanssa järjestäen pop-up-tapahtumia ja vierailen kodeissa ja yhteisöissä.

Fermaatti-kuoro tuomiokirkossa 7.11.2021

Tavoite 2: Virsilaulun vahvistaminen jumalanpalveluksissa

Virsilaulun määrää jumalanpalveluksissa on pandemia-aikana ohjeiden mukaisesti vähennetty. Toisaalta seurakunnan YouTube-kanavan kautta lähetetyt tallenteet ovat vieneet jumalanpalvelusmusiikkia koteihin ja eri lähetysten kuulijamäärät ovat huomattavasti ylittäneet normaalioloissa kirkossa käyvien määrän. Virsilaulu on siis siten tavoittanut runsaastikin seurakuntalaisia. Syksyllä oli virsikirjan eri aiheisiin painottunut yhteislaulu- ja opetuskonaisuus, mutta muutkin yhteislaulutilaisuudet, kuten Kauneimmat joululaulut, sekä kuorossa laulaminen rohkaisevat seurakuntaa osallistumaan virsilauluun myös jumalanpalveluksissa.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Kuorojen tulevaisuutta haastaa harrastajien väheneminen ja korkea ikärakenne. Hyvät ideat työikäisten tavoittamiseksi ovat tarpeen. Jokainen kanttori pyrkii tahollaan olemaan kutsuja ja innostaja, mutta poikkeusajat eivät ole jättäneet tarjoamaan mahdollisuuksia. Jatkossa työalan pitäisi rohkeammin myös mainostaa toimintaansa. Keskusta-alueen kirkkokuoro toiminta on muutosvaiheessa ja tavoitteena onkin nopeammin keskustan kirkkojen jumalanpalveluselämää rikastuttava kuoro, jossa laulajien lukumäärä ja ikärakenne mahdollistavat musiikkivastuun monenlaisissa jumalanpalvelustilanteissa. Kehittyvää ja edelleen jatkettavaa musiikkityötä ovat olleet matalan kynnyksen periodimainen kuoro toiminta, pienimuotoinen yhteisö ja paikkakunnan muusikoiden vierailut jumalanpalveluksissa.

1.3.8 Varhaiskasvatus

Päiväkerhotyö

Toiminta-ajatus

Päiväkerhotyö on avointa varhaiskasvatusta kahdesta viiteen ikävuotiaalle kirkollisesta viitekehystä. Ydin on laadukkaassa kasteopetuksessa ja vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä lapsen parhaaksi. Varhaiskasvatus luo pohjaa lapsen kasvuun kohti tasapainoista elämää ja tukee perheiden arkea samalla sitouttaen heitä kirkon jäsenyyteen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Korona-ajan vuoksi kerhoihin ei otettu vuonna 2021 ulkopuolisia vierailijoita. Vapaaehtoistyön roolia päiväkerhossa kehitetään vierailevina toiminnan sisällöntuottajina omista erityisosaamisalueistaan käsin.

Tavoite 2: Ryhmäkohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien vakiinnuttaminen kerhotoiminnan työvälineenä

Ryhmäkohtaiset toiminta- ja varhaiskasvatussuunnitelmat tehtiin ja toimintaa toteutettiin niiden mukaisesti. Seurakunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa on myös kehitetty ja tuotu vahvemmin perheiden tietoon.

Tavoite 3: Kasteopetus keskiössä

Toiminnassamme on jatkuva ja ymmärrettävä harjoituselämä ja raamattuopetus.

Tavoite 4: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön tarvittava reagoiminen

Päiväkerhotoiminta saatiin pidettyä suurilta osin huolimatta vuoden poikkeuksellisesta koronatilanteesta. Huolellinen toiminnan suunnittelu, selkeä ohjeistus ja yhteistyö Essoten kanssa mahdollisti turvallisen kerhotoiminnan.

Päiväkerholaisten taideprojekti

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Entistä yksilöllisempi perheiden huomioiminen tulee vahvistamaan päiväkerhotyön työkuultuurissa. Päiväkerholaisten ikä painottuu vahvemmin nuorempiin lapsiin.

Perhekerhotyö

Toiminta-ajatus

Perhekerhotyö tarjoaa matalan kynnyksen paikan lapsiperheille kohdata toisia samassa elämäntilanteessa olevia ihmisiä. Perhekerhojen kautta on myös helppo tulla mukaan seurakunnan toimintaan. Toiminta vahvistaa jäsenyyttä lapsiperheiden keskuudessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Korona-aika vähensi konkreettista perhekerhotoimintaa.

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Osallistujia otettiin entistä enemmän suunnittelemaan ja toteuttamaan kerhojen sisältöjä. Perheiden kohtaamispaikka Kopassa pidettävää vertais-toimintaa on kehitetty yhdessä Hyvä teko tarttuu – hankkeen kanssa.

Tavoite 2: Toiminnan laadun ylläpito ja kehittäminen

Toimintaa kehitettiin asiakaspalautteen pohjalta. Perhekerhojen muoto on moninaistunut. Eri alue-seurakunnissa kerhojen muodot ovat muovautuneet moninaisemmiksi.

Tavoite 3: Monimuotoisempaa toimintaa

Perhemuskaritoiminta aloitettiin perheiden toiveiden mukaisesti. Ilta teille kahdelle ja Iltapäivän hetkinen toimintaa jatkettiin. Monimuoto perhekerho, jossa seurakuntakeskuksen lisäksi toimitaan leikki-puistossa ja retkien muodossa.

Vauvakirkko tuomiokirkossa

Tavoite 4: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön reagoiminen tarvittaessa

Perhekerhotoimintaa pidettiin korona-aikana sekä digitaalisesti etäkerhoina, että hybridisti, mahdollistaen myös etäosallistumisen. Erityisesti vertaisvauvaryhmät toimivat myös digitaalisesti hyvin. Alueilla tapahtuva väestön ikärakanteen muutos osaltaan koronan kanssa yhdessä vaikutti Lähe-mäen perhekerhon hiipumiseen.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Perhekerhojen sisällöt erikoistuvat jatkossa esimerkiksi metsä, muskari yms., jättäen perinteisen perhekerhomallin pieneen rooliin. Perhekerhon nimi muutetaan kutsuvammaksi.

Pyhäkoulutyö

Toiminta-ajatus

Tarjoamme lapsille ja aikuisille paikan kuulla ja jutella elämän suurista kysymyksistä lapselle sopivalla tavalla. Tuemme vanhempia ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä lasten kristillisessä kasvatuksessa ja autamme heitä näkemään, että jokainen ihminen on Jumalan luoma ihme.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Lastenkirkkojen ohjaajat ovat vapaaehtoisia. Lastentupien ohjaajiin on otettu entistä enemmän mukaan nuoria isosia. Korona-aika on vaikuttanut perinteisten tapaamisten määrään.

Tavoite 2: Lasten kirkko -nimen vakiinnuttaminen

Pyhäkoulutoiminnan vakiinnuttamista Lasten kirkko nimen alle on jatkettu.

Tavoite 3: Lastentupatoiminnan vahvistuminen seurakunnan eri alueilla

Lastentupien pitopaikkoja on lisätty eri alue-seurakunnissa ja asuinalueilla. Toimintaa vahvistettiin niillä alueilla, joissa tarvetta on ollut. Otavassa aloitti uusi alakouluikäisten iltapäiväryhmä.

Tavoite 4. Päivähoitoyhteistyön kehittäminen

Seurakunnan kanssa yhteistyöhön on tullut uusia varhaiskasvatyksiköitä. Seurakunnan roolia kat-somuskasvatuksen tukijana on kehitetty.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Digitaalisen lastenkirkkotoiminnan kehittäminen.

Muu lapsi- ja nuorisotyö

Toiminta-ajatus

Tuetaan perheitä lasten kesäajan hoitojärjestelyissä ja tarjotaan lapsilähtöinen ja turvallinen paikka 4–10 -vuotiaille vanhempien ollessa töissä. Osallistumme mahdollisuuksien mukaan myös kaupungin yhteisiin lasten tapahtumiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen kesätoiminta käynnistyi kesäkuun alusta heti kokoontumisrajoitusten päätyttyä. Normaalin kesätoiminnan läpivientiä pidettiin

hyvänä, hallittuna ja perheitä tukevana saavutuksena. Toiminnan onnistumiseen edes auttoi tiivis ja hyvä yhteistyö Essoten kanssa.

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen
Isosten määrää toiminnassa lisättiin.

Tavoite 2: Kerhojen toimintaympäristö muuttuminen

Kesätoiminnan ruokapalvelut ulkoistettiin onnistuneesti. Kerhojen/päiväleirien sisältöjä muovattiin palvelemaan alue seurakuntien tarpeita. Anttolassa ei ollut kesätoimintaa osallistujia vähyydestä johtuen.

Tavoite 3: Alueellisuus

Alueilla pidettiin hybridi-mallilla kesätoimintaa, jossa pienimmät 4-6 v. olivat mukana toiminnassa aamupäivän ja isommat 7-10 v. olivat mukana koko päivän. Rantakylän päiväleiri vaihdettiin Otavaan isompiin toimitiloihin ja monipuolisempaan ulkoilu ympäristöön.

Tavoite 4: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön reagoiminen tarvittaessa.

Toiminta toteutettiin onnistuneesti koronatilanteeseen liittyvien rajoitusten ja toimintaohjeiden puitteissa.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Jatkossakin toimintaa järjestetään huomioiden lapsi- ja työntekijämäärät. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään ottamaan huomioon entistä paremmin lasten ja perheiden toiveet.

1.3.9 Tyttö- ja poikatyö

Toiminta-ajatus

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan tyttö- ja poikatyö tavoittaa kouluikäiset sekä heidän perheensä. Tavoitteisiin päästään kehittämällä ja toteuttamalla alueellista ja yhteistä toimintaa. Tuetaan perheitä lasten kasvussa kristillisen seurakunnan jäseniksi, kiinnittymisessä seurakuntaan sekä tutustumisessa kristilliseen traditioon. Toimintamuotoja ovat esimerkiksi retket, leirit, kerhot ja tapahtumat. Lisäksi alueilla tehdään vahvaa yhteistyötä koulujen ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Olemme saaneet iloa siitä, että järjestetyissä toiminnissa oli olosuhteisiin nähden runsaasti osallistujia.

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Lapset ja nuoret otettiin entistä enemmän mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan toiminnan sisältöjä. Kerhonojajakoulutusta ja mentorointia kehitettiin edelleen. Kouluikäisten kerhoja rytmitti keväällä 2021 vallitseva koronatilanne, mutta lähes koko toimintakauden ajan kerhot toimivat.

Tavoite 2: Koulu yhteistyön kehittäminen

Korona-aika on vähentänyt kouluilla konkreettisesti toteutettavia yhteisiä tilanteita. Tästä huolimatta toimintaryhmiä, oppituntivierailuja, välituntitoimintaa ja muuta koulu yhteistyöstä toteutettiin kouluilla, kirkoissa ja leirikeskuksissa. Koululaisjumalanpalveluksia ja päivänavauksia tehtiin myös digitaalisesti.

Tavoite 3: Kouluikäisten perheiden kohtaaminen

Tykkimäen perheretki 150 osallistujalle jouduttiin perumaan. Syksyn perheleiri toteutettiin suunnitellusti. Rantakylässä aloitettiin syksyllä perheiden kokkikerho, joka oli suosittu, mutta jouduttiin myöhemmin lopettamaan, kun kerhonojaja ei pystynyt jatkamaan.

Tavoite 4: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön reagoiminen tarvittaessa

Koronan aiheuttamiin äkillisiin muutoksiin on opittu reagoimaan nopeasti ja ennakkoiden. Tapahutumien ja kokoontumisten rinnalla on ollut mahdollisuus osallistua myös verkkovälitteisesti. Tämä on tukenut nuorten mahdollisuutta osallistua paremmin toimintaan, huomioiden Mikkelin alueellinen laajuus, sekä nuorten elämän ympäristön jatkuva moninaistuminen. Hiippakunnan ohjaajapäivä pidettiin verkossa. Tietoisesti ei olla koottu suuria joukkoja koolle terveysturvallisuuden säilyttämiseksi. Yhteistyö Essoten kanssa on ollut hyvin toimiva.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Digitaalisuus on osa normaalia työtä ja sen hyödyntämistä jatketaan. Ollaan edelleen valmiita muuttamaan suunnitelmia nopeastikin, mutta pyritään toteuttamaan toiminnat mahdollisimman normaalisti.

1.3.10 Partio

Toiminta-ajatus

Partiotoiminnassa tehdään ja tuetaan seurakunnallista partiotoimintaa. Lapsia, nuoria sekä perheitä saadaan yhteisen harrastuksen pariin ja näin tuetaan heidän kasvuaan kohti tasapainoista aikuisuutta.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Partiotyö on vapaaehtoistyötä. Ryhmien pitäjät, leirien ja muiden tapahtumien puitteet ja ohjelmat rakennetaan vapaaehtoisvoimin. Seurakunnan partiotyö tuottaa koulutusta ja tukea lippukunnille. Partiolaiset toimivat myös seurakunnan tilaisuuksissa vapaaehtoisina.

Tavoite 2: Partiotyön kehittäminen uudessa tilanteessa

Yhteydenpitoa taustayhteisölippukuntiin on tiivistetty edelleen. Lippukuntien tarpeita ja kehittämissiideoita on kerätty ja toimintaa on kehitetty sen pohjalta. Yksi seurakunnan kouluikäisten leireistä pidettiin partioiteemalla yhdessä taustayhteisölippukuntien kanssa. Partioviikolle valmistettiin yhteistyössä lippukuntien kanssa Partiojumalanpalvelus, joka julkaistiin YouTubeissa nuorten Seuristuubi Mikkelin kanavalla. Partiotyöntekijä on tukenut entistä aktiivisemmin Mikkelin seudun partiolaisten toimintaa. Partiotyölle on rakennettu vuosikello yhteisen toiminnan koordinoimiseksi.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Seurakunnan ja partion yhteistyötä kehitetään edelleen. Seurakunnan partioiteemainen varhaisnuorten leiri ja partiojumalanpalvelus vakiinnutetaan jokavuotiseksi. Kontakteja taustayhteisölippukuntiin vahvistetaan. Lippukuntien taustayhteisösopimukset päivitetään ja/tai kerrataan lippukuntien kanssa. Partiolaisille pyritään löytämään telttaleirien pitoon sopiva alue.

1.3.11 Rippikoulutyö

Toiminta-ajatus

Rippikoulutyön perusta on kastekäskyssä. Järjestämme laadukkaita rippikouluja, joissa toteutetaan rippikoulun opetussuunnitelmaa. On tärkeää,

että nuoret viihtyvät ja saavat luontevan kontaktin seurakuntaan ja sen nuorisotyöhön. Isostoiminta syventää nuoren suhdetta seurakuntaan. Tavoitteena on turvallinen ja korkealaatuinen rippikoulutarjonta, joka tavoittaa seurakunnan alueella käytännössä koko ikäluokan ja rippikoululaisten kautta myös heidän perheensä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Poikkeava tilanne aiheutti vaikeuksia suunnitellun vapaaehtoistyön kehittämisessä. Yhteistyö vapaaehtoistyön hankkeen kanssa jäi toteutumatta koronapandemian vuoksi. Työntekijöiden leireiltä antamassa palautteessa isosten toimintaa kiiteltiin.

Tavoite 2: Turvalliset ja laadukkaat rippikoulut, joihin edelleen osallistuu lähes koko kirkkoon kuuluva ikäluokka

Seurakunnan jäseniä ikäluokasta 2006 oli 459 henkilöä. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan järjestämässä rippikouluissa konfirmoitiin 418 vuonna 2006 syntynyttä rippikoululaista. Muualla kävi rippikoulun 14 nuorta, yhteensä 432 nuorta kävi rippikoulun.

Keväällä 2021 jouduttiin monia kokoontumisia toteuttamaan etätapaamisena ja tämä näkyi kesän ryhmässä siten, että tutustumiseen ja ryhmäytymiseen piti käyttää enemmän aikaa. Yhä useampi nuori koki pelottavana osallistua ison ryhmän toimintaan.

Rippikoululaisilta kerätyn palautteen perusteella rippikoulu koetaan turvalliseksi ja opetus koetaan mielekkääksi monipuolisten ja vaihtelevien opetusmenetelmien vuoksi. Työntekijät ovat ammattitaitoisia ja motivoituneita rippikoulun pitoon. Ruunanien leirikeskuksesta annettiin negatiivista palautetta viemäriin hajusta, kuumuudesta ja ruuan tasosta. Koko seurakunnan yhteinen rippikoulupäivä toteutettiin etänä verkossa.

Tavoite 3: Riittävän isomäärän kouluttaminen rippikouluja varten. Isostoiminnassa olevien nuorten kasvun ja luontevan seurakuntayhteyden tukeminen

Isostoiminta palveli sisällöltään tavoitetta onnistuneesti. Isostoiminnan luonnetta on muutettu koulumaisuudesta toiminnan suuntaan. Vuonna 2021 isostoimintaan osallistui yhteensä 97 nuorta (kaksi

vuosikurssia). Varsinkin keväällä 2021 jatkuvat perumiset ja etätapaamiset rasittivat isostoimintaa ja tämä näkyy osallistujien määrässä. Vuonna 2021 syksyllä isoskoulutuksen aloitti 40 nuorta. Työntekijöiden rippikouluista antaman palautteen mukaan isokset toimivat tehtävissään hyvin ja olivat motivoituneita työssään. Myös isokset itse kokivat antamansa palautteen perusteella saaneensa vaikuttaa rippikoulun toimintaan ja olivat tyytyväisiä omaan leirikokemukseensa.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Poikkeavan tilanteen vuoksi isostoimintaa ja rippikouluja ei pystytty toteuttamaan suunnitellulla tavalla keväällä 2021, mikä näkyy isosten määrässä. Työntekijät ja isokset selviytyivät hyvin etäopetuksesta ja tilanteen vaatimista erityisjärjestelyistä leireillä. Hyvää kokemusta saatiin, mikäli vastaavia järjestelyjä joudutaan ottamaan käyttöön tulevaisuudessa. Myös digitaalisten tapaamisten mahdollisuutta konkreettisten tapaamisten rinnalla pidetään mahdollisena poikkeusoloissa. Etänä toteutetuissa vanhempain/huoltajien tapaamisissa osallistujamäärä oli huomattavasti suurempi verrattuna aiempien vuosien vanhempain/huoltajien tapaamisiin.

Isostoimintaan osallistuvien määrän vähentyessä olemme aloittaneet isostoiminnan päivittämisen vastaamaan rippikoulujen isostarvetta.

1.3.12 Nuorisotyö

Toiminta-ajatus

Auttaa nuorta hyväksymään itsensä kristittynä, joka kelpaa sellaisenaan Jumalalle ja jolle on tilaa seurakunnassa. Täyttäessään tätä tehtävää nuorisotyö tukee nuoren kasvua kohti tasapainoista aikuisuutta ja auttaa nuorta kokemaan seurakunta ja sen sanoma luonnollisena osana elämää.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Seurakuntaan perustettu nuorten vaikuttajaryhmä on vakiinnuttanut asemansa seurakunnan toiminnassa. Nuorten leirien toteutuksesta on vahvasti mukana vapaaehtoiset nuoret toimien eri leiriohjelmien toteuttajina. Leirien apuohjaajina on vapaaehtoisia nuoria aikuisia. Nuorten tapahtumien

toteutuksesta ovat vastanneet pääsääntöisesti nuoret itse yhdessä työntekijöiden kanssa. Hyvä teko tarttuu -hankkeen myötä on käynnistetty Nuorten luontotoimintaa.

Tavoite 2: Leiri

Nuorten leirien ja niihin osallistuneiden määrään vaikutti poikkeusaika, mutta leireistä iso osa saatiin toteutettua turvallisesti ja sisällöltään onnistuneesti. Yhteistyö Essoten kanssa toimi hyvin.

Tavoite 3: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön reagoiminen tarvittaessa

Toimintaa on toteutettu onnistuneesti koronatilanteeseen liittyvien rajoitusten ja toimintaohjeiden puitteissa. Erilaiset striimaukset ja digitapahtumat eri sosiaalisen median alustoilla ovat keränneet osallistujia. Yksittäisinä tapahtumina nostetaan esiin nuorten Kartsakirkko Instagramissa, nuorten Kauneimmat joululaulut ja vapaamuotoisemmat vuorovaikutteiset Instagram-tapahtumat. Digialustalla toimivia roolipeliryhmiä on kokoontunut satunnaisesti.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Digitaalisuus on osa normaalia työtä ja sen hyödyntämistä jatketaan. Kasvokkain kohtaaminen on myös tärkeää ja sen tueksi jatketaan Nuorten tilatoiminnan kehittämistä.

1.3.13 Erityisnuorisotyö

Toiminta-ajatus

Visiona on kohdata nuoret, jotka ovat erityisen tuen tarpeessa. Tavoitteena on lasten ja nuorten ulkopuolisuuden ehkäisy ja haastavissa elämän tilanteissa olevien lasten ja nuorten äänenä toimiminen heidän toimintaympäristössään ja seurakunnan sisällä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Alakouluikäisten huomioiminen toiminnassa

Koulu yhteistyötä painotettiin erityisesti alakouluihin. Lähemällä aloitettiin välituntitoiminta kerran viikossa. Ristiinassa alkoi erityisen tuen tarpeessa oleville Hyvä minä -ryhmä.

Tavoite 2: Nepsy-osaamisen hyödyntäminen (nepsy = neuropsykiatriset häiriöt)

Kerhonohjaajille pidettiin osana kerhonohjaaja-koulutusta opetusta, jossa käytiin läpi, miten toimia haastavissa tilanteissa kerhoissa ja leireillä. Syyslomalla järjestettiin pienryhmäriippikoulu, jossa erityisnuorisotyönohjaaja oli mukana. Yhteistyössä Kopan kanssa toteutettiin kokeiluna alakouluikäisten lasten nepsy-perheille vertaistuki-ryhmätoimintaa.

Tavoite 3: Poikkeukselliseen toimintaympäristöön reagoiminen tarvittaessa

Seurakunnan nuorisotyö osallistui kaupungin yhteiseen jalkautuvaan nuorisotyöhön vappuna. Muutama nuoren kanssa toteutettiin yksilötyöskentelyä. Ehkäisevänä työmuotona aloitettiin projektiluonteiset nuorten taidepajat.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Kouluyhteistyön kehittämistä jatketaan edelleen ja uusia toimintamalleja kokeillaan koulutyön osalta. Kaupungin toimijoiden kanssa yhteistyössä kehitetään vertaistoimintaa yläkouluikäisten vanhemmille. Lisäksi yläkouluikäisten nuorten vanhemmille kokeillaan digitaalista vertaistoimintaa yhdessä Lasten ja nuorten keskuksen Mukaan-hankkeen kanssa. Nuorten aikuisten toimintaa kehitetään ja jatketaan; nuorten aikuisten innostaminen toimimaan mahdollisesti itse ryhmänohjaajina.

1.3.14 Oppilaitos- ja kansainvälinen työ

Toiminta-ajatus

Kirkon oppilaitosyhteistyö Mikkeliissä – turvallisesti ja luotettavasti läsnä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Mikkelin kampuksen, Etelä-Savon ammattiopiston, Suomen nuorisopiston ja Yliopistokeskuksen arjessa ja juhlassa.

Oppilaitos- ja kansainvälisen työn perustehtävä on tukea suomalaisten ja ulkomaalaisten opiskelijoiden hengellistä, henkistä ja ammatillista kasvua sekä edistää opiskelijoiden ja oppilaitosten työntekijöiden hyvinvointia. Sen tehtävä on myös auttaa löytämään yhteys seurakuntaan. Tavoite on, että oppilaitospapin, tuomiokirkkoseurakunnan ja sähköisen kirkkoverkon palvelut tunnetaan hyvin oppilaitosyhteisöissä ja ne auttavat opiskelijoita ja henkilökuntaa arjen haasteiden ja elämänsymptomien kohtaamisessa sekä rohkaisevat sitoutumaan kirkkoon, sen uskoon ja elämään.

Oppilaitos- ja kansainvälinen työ auttaa Mikkelin oppilaitoksissa olevien maahanmuuttajien integroitumisessa seurakunnan toimintaan ja ulkomaalaisia opiskelijoita heidän opiskeluaikanaan ja tukee Mikkeliissä asuvien ulkomaalaisten hengellistä elämää.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Vapaaehtoistyö ulkomaalaisten opiskelijoiden parissa ei toteutunut halutulla tavalla, koska epidemiasta johtuen ulkomaalaisia opiskelijoita ei juurikaan Mikkeliin saapunut ja työtä koordinoivilla oppilaitosyhteistyötahoilla oli vuonna 2021 organisaatiomuutoksia.

Seurakuntalaisilta tuli kuitenkin oppilaitospastorille pyyntö tulla mukaan hiljaisuudenviljelyyn liittyvään vapaaehtoistoimintaan avuksi ja osin organisoijaksi. Yhdessä vapaaehtoistoimijoiden kanssa suunniteltiin hiljaisuuteen ja pyhiinvaellukseen liittyvän kirjallisuuden lukupiirin. Hyvän mielen lukuupiirin nimellä se kokoontui Mikkelin kirjastossa kaksi kertaa ja toimintaa jatketaan kevään 2022 aikana.

Tavoite 2: Digiloikan hyödyntäminen oppilaitosyhteistyössä

Digitaalista yhteistyötä toteutettiin oppilaitosten kanssa mm. Osallistamalla Teamsin kautta ammatikoulun opiskelijoiden Chilledu-toimintaan, striimattuun kevätkuuhlaan, oppilaitosten henkilökunnan ja työryhmien kokouksiin. Lisäksi oppilaitospastori esittäytyi omalla vuorollaan tekemänsä videon avulla Xamkin instagramissa. Yhteistyötä tehdään myös Xamkin Hyve-hankkeessa, jossa tavoite on "Yhteisöllisyyden ja opiskeluhyvinvoinnin lisääminen verkko-tutoroinnin ja muun matalan kynnyksen ohjauksen avulla".

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Digi-osaamiselle on edelleen tarvetta, Teams ja muut sosiaalisen median alustat ovat epidemian myötä tulleet kohtaamisen välineiksi entistä enemmän. Samalla on kuitenkin tarve entistä suurempaan "lähikohtaamisen" määrään. Ryhmätyöt, live-kohtaamiset keskusteluissa ja opiskelijoiden ja henkilökunnan tukeminen ovat erittäin tärkeitä myös vuonna 2022.

1.3.15 Diakoniatyö

Toiminta-ajatus

Diakonia on kirkon perustehtäviin kuuluvaa kristilliseen rakkauteen perustuvaa palvelua. Kirkkojärjestyksen mukaan kristilliseen rakkauteen perustuva apu tulee kohdentaa erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muilla tavoin auteta. Diakoniassa tuetaan yksilöä ottamaan vastuuta omasta elämästä. Diakonian tehtävänä on osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Diakoniatyö on henkistä, hengellistä, aineellista ja sosiaalista tukea, joka toteutuu kotikäynti- ja vastaanottotyön sekä ryhmä- ja leiritoiminnan kautta. Diakonian palveluiden tulee olla kaikkien saatavilla. Diakonia rohkaisee ja varustaa seurakuntalaisia lähimmäisvastuun kantamiseen lähellä ja kaukana. Vapaaehtoistyön kautta osallisuuden kokemus vahvistuu.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1. Vapaaehtoistyön kehittäminen

Epidemian jatkumisen aiheuttama epävarmuus varjosti työtä pitkin vuotta, mutta toiminta jatkui poikkeusoloihin sovelletuilla tavoilla. Alkukesästä järjestettiin "Ilahduta ikäihmistä kesäkukalla" -kampanja, ja ristiinalaiset ravintolat järjestivät "Ruoka-apua Ristiinaan" -tempauksen. Anttolassa kokoonnuttiin peitto- ja viittatalkoisiin, Yhdessä ruokailemaan –maanantaiden järjestelyihin sekä ulkoiluttamaan palvelukeskuksen asukkaita. Seurakuntakeskuksen soppatiistain järjestämisessä tehtiin yhteistyötä SPR:n vapaaehtoisten kanssa.

Tavoite 2. Kaikkein heikommassa olevien ihmisten löytäminen ja heidän kokonaisvaltainen auttamisenensa

Yksilöitä kohdattiin diakonian vastaanotolla pääasiassa etäyhteyksin, ja tilanteen välttämättä vaa tiessa kasvokkain tai kotikäynneillä. Valtion korona-avustus mahdollisti määräaikaisen diakonia-työntekijän kontaktoimaan ruokakassien jaossa tavoitettuja asiakkaita. Valtion tuesta osa jaettiin suorina diakonia-avustuksina, mutta poikkeusolot näyttäytyivät enemmän keskustelun kuin taloudellisen avun tarpeena. Keittiötoimelta vapautunutta työpanosta käytettiin ruokapakasteiden valmistukseen. Pakasteita jaettiin kriisiapuna. Osan vuotta saatiin pidettyä käynnissä seurakuntakeskuksen

soppatiistaita. Ristiinassa jaettiin ViaDian hävikki-ruokakasseja ja käynnistettiin Pelloksen puurotupatoiminta. Perheiden tuettu loma järjestettiin Kyyhkylässä.

Tavoite 3. Osallisuuden vahvistaminen

Lähes kaikki diakonian ryhmät pystyivät kokoontumaan osan vuotta, mutta varsinkin alkuvuodesta kokoontumisrajoitukset aiheuttivat taukoja. Kevät-, joului- ym. juhlia toteutui, samoin vanhusten leiripäivät ja perheiden leirit, erityisriippikoulu ja ulkotapahtumia. Ryhmien taukoja täytettiin kerhokirjeillä, puhelinkontakteilla ja joulutervehdyksenä jaetulla lehdellä. Pihatapahtumia järjestettiin mahdollisuuksien mukaan. Yksinäisyys ja keskustelun tarve näyttäytyivät polttavina, eikä niihin kyetty vastaamaan diakoniatyön voimavaroilla kuin osittain.

Tavoite 4: Digiloikan hyödyntäminen työssä.

Diakoniavastaanotto toimi pääasiassa etäyhteyksin. Humoristinen videosarja Yhteisvastuukeräyksestä, "Ruustinna ja kumppanit", ilahdutti sosiaalisessa mediassa ja sai jatkoa adventtikalenterina. Yhteisvastuukeräyksen teemana oli vähävaraisten vanhusten auttaminen ja digivalmiuksien kohentaminen. Kokouksissa, koulutuksissa ja yksilötapaamisissa hyödynnettiin videoyhteyksiä.

Ruustinnan adventtikalenteri ilahdutti 1.-25.12.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Diakonian etävastaanotto ja etäyhteydet asiakkaisiin jäivät pysyväksi käytännöksi. Kuivaruokien ja pakasteiden käyttöä muun avustamisen täydentäjinä kehitetään. Hyvää yhteistyötä SPR:n ja muiden järjestöjen kanssa jatketaan ja kehitetään edelleen.

1.3.16 Perheneuvonta

Toiminta-ajatus

Mikkelin perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa luottamuksellista ja asiakkaalle maksutonta keskusteluapua parisuhteeseen, perheeseen tai muuhun henkilökohtaiseen elämään liittyvissä kysymyksissä. Mikkelin perheasiain neuvottelukeskusten perustehtävänä on keskusteluavun tarjoaminen ja sitä kautta ihmisen tukeminen elämän kriisi- ja ongelmatilanteissa, jotka liittyvät perheeseen, parisuhteeseen tai muihin lähi-ihmissuhteisiin. Perheneuvonnan työmuotoja ovat yksilö-, pari- ja perheneuvottelut sekä perheasioiden sovittelut. Perheasiain neuvottelukeskus on sitoutunut tarjoamaan ja ostopalvelusopimuskunnat ovat sitoutuneet ostamaan kuntalaisilleen perheneuvonnan keskusteluapua sekä perheasioiden sovittelua. Perheasiain neuvottelukeskus antaa lisäksi työnohjausta ja konsultaatiota sekä järjestää ryhmätöitä. Tärkeä osa työtä on myös yhteistyö seurakunnan eri toimialojen, paikallisten yhteistyökumppaneiden, valtakunnallisesti muiden perheasiain neuvottelukeskusten sekä kirkon kasvat- ja perheasiain (KKP) yhteistyöyksikön kanssa. Toiminnasta tiedottaminen ja yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa oman alan asioissa kuuluvat myös työn kuvaan.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Lastenhoitoapu ryhmäkokoontumisten aikana oli tänäkin vuonna suunnitelmassa. Koronapandemiasta aiheutuneet rajoitukset aiheuttivat kuitenkin sen, että toteutus siirtyi seuraavalle vuodelle.

Tavoite 2: Digiloikan hyödyntäminen työssä

Videoyhteyksiä käytettiin asiakastyössä jo vakiintuneena toimintatapana kasvokkaisten tapaamisten ohella. Video- tai puhelinneuvotteluja oli noin 18 % kaikista neuvotteluista. Koulutuksiin ja työryhmien kokoontumisiin osallistuttiin pääosin verkossa. Perheasiain neuvottelukeskus osallistui aktiivisesti valtakunnallisten perheneuvonnan neuvottelupäivien järjestämiseen Mikkelin hiippakunnan keskusten ollessa vuorollaan vastuussa tapahtumasta. Neuvottelupäivät toteutettiin ensimmäistä kertaa webinaarina, mikä antoi kokemusta videoyhteyksillä toimivan tapahtuman järjestämisestä.

Tavoite 3: Kohtaamisen kehittäminen

Laskutettavan työn moduulitoteuma oli 1230 moduulia (yksi moduuli on 45 minuuttia), josta perheasioiden sovittelua oli 56 moduulia. Asiakkaiden määrä oli 336 (310 v. 2020, josta sovitteluasiakkaita oli 18 (16 v. 2020).

Perheneuvojat päivystivät kuukausittain Eron ensiapupisteessä, joka oli kohtaamispaikka Kopassa verkostoyhteistyönä ylläpidettävää matalan kynnyksen eroauttamistoimintaa. Perheasiain neuvottelukeskus toteutti infopisteen Perheneuvon Mikkelipuisto-tapahtumassa, joka tavoitti noin 110 osallistujaa.

Tavoite 4: Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja työssä jaksamisen tukeminen

Henkilöstössä tapahtui vaihdoksia. Diakonian ja erityistyöalojen johtajan virka täytettiin edellisen viranhaltijan jäätyä vakituisesti kirkkohallituksen tehtäviin. Toinen perheneuvojista jäi eläkkeelle, ja hänen tilallaan aloitti uusi perheneuvoja. Pehdyttämiseen tarvittiin koko tiimin työpanosta, ja pehdytysjakso näkyi tilapäisenä vähennyksenä vastaanotettujen asiakkaiden määrässä.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Verkostoyhteistyöstä kertyneiden kokemusten pohjalta kehitetään edelleen verkostoihin osallistumista, työnjakoa henkilöstön kesken ja mukana olon painopisteitä.

1.3.17 Sairaalasielunhoito

Toiminta-ajatus

Sairaalasielunhoito on Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan, sopijaseurakuntien ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän (ESSOTE) ylläpitämää toimintaa Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän laitoksissa ja toimintayksiköissä, erityisesti Mikkelin keskussairaalassa ja Moisio sairaalassa. Työtä tehdään potilaiden, heidän omaistensa ja hoitohenkilökunnan parissa.

Sairaalasielunhoidossa työskennellään sielunhoidollisen ja terapeuttisen keskustelun menetelmin yksilötapaamisissa ja ryhmäkokoontumisissa. Hengellinen ja henkinen tuki saattohoidossa, surevien omaisten tukeminen, kirkolliset toimitukset, hartaushetket sekä mm. poliisi- ja pelastusviranomaisien kanssa tehtävä yhteistyö ja kriisityö kuuluvat

sairaalasielunhoitajan tehtäviin. Työnkuvaan kuuluu tarvittaessa erillisin sopimuksin sovittava työn ohjaus sekä työnohjauksellisia elementtejä sisältävät keskustelut.

Sairaalasielunhoitaja toimii työssään osana moniammatillista auttamistyötä kokonaisvaltaisen hoidon hyväksi. Hän on sairauden ja kuoleman herättämien elämänarvoja ja elämänkatsomusta koskevien eettisten kysymysten asiantuntija. Sairaalasielunhoitaja toimii myös yhteyshenkilönä uskonnollisten yhteisöjen ja terveydenhuollon välillä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Sairaalasielunhoidossa etsittiin aktiivisesti vapaaehtoistyön muotoja ja tehtiin hyviä löytöjä. Vuoden aikana tehtiin yhteistyötä OLKA-hankkeen kanssa, ja saatiin saattohoitoon kaksi vapaaehtoistyöntekijää. Toinen heistä osallistui myös puheenvuorolleen kansainvälisen palliatiivisen hoidon ja saattohoidon päivän Saattaen-tilaisuuteen 9.10. Syksyllä aloitettiin myös Taivassukkia-kampanja, joka antaa ihmisille mahdollisuuden neuloa sukia tuomaan lämpöä saattohoidossa oleville ihmisille. Joulun alla seurakunnassa kuvattiin YouTube-kanavalle joulukalenteria, ja kahdessa luokussa esiintyvät sairaalasielunhoidon asiakkaat. Työhuoneen sisustus täydentyi asiakkaan tekemällä makramee-työllä.

Taivassukkia-kerätys alkoi 1.10. yhteistyössä Essoten kanssa

Tavoite 2: Kohtaamisen kehittäminen

Asiakailta on kerätty palautetta, ja sitä on tullut 23 palautelomakkeen verran. Lomakkeista ja suulli-

sesti saatu palaute on myönteistä. Palautteenkeruujärjestelmässä sen sijaan on kehittämisen varaa, sillä paperinen kyselylomake on vanhanaikainen eivätkä ihmiset etsiydy nettisivulle antamaan palautetta.

Tavoite 3: Työntekijöiden, potilaiden ja heidän omaistensa tukeminen yksilöllisten ja yhteisöllisten tarpeiden mukaan

Yksilön kohtaamisia eli kahdenkeskisiä sielunhoidollisia keskusteluja käytiin vuoden aikana 722, mikä on tuntuvasti vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin niitä oli 1656. Tämä selittyy osaltaan koronapandemian alkamisella maaliskuussa 2020, mikä lisäsi hetkellisesti sielunhoidon tarvetta. Toinen selittävä tekijä voi olla työntekijävaihdos, jonka myötä osa toisen sairaalasielunhoitajan työstä on mennyt yleisen seurakuntapapin työhön. Näin tehtiin piispan kehotuksesta: selektiiviin vihkiessään hän edellytti tutustumaan myös seurakunnan papin työhön ja tekemään sitä. Hautaan siunaamisten määrä on viime vuosien ajan ollut nousussa: vuonna 2020 niitä oli 59 ja tänä vuonna 70. Kasteita toimitettiin kuusi ja avioliittoon vihittiin kaksi paria. Yksilöriippikouluja pidettiin Moisiossa sairaalakoulussa neljä ja nuorisopsykiatrisella osastolla kaksi. Saattohartauksia pidettiin kuusi. Moisiossa järjestettiin neljä purkutilannetta osastoilla sattuneiden kriisitilanteiden vuoksi. Moision sairaalan yhteinen joulujuhla räätälöitiin koronapandemian tuomien rajoitusten vuoksi osastokohtaisiksi jouluvierailuiksi. Lahjoitusten avulla tehtiin nuorisopsykiatrisen osaston asiakkaita ilahduttamaan joulukalenteri. Kappelin sisustukseen tuotiin lisää pehmeyttä ja äänentoistolaitteet päivitettiin nykyaikaan. Palliatiivisesta yksiköstä tulleesta pyynnöstä järjestettiin Saattaen-tilaisuus yhteistyössä Essoten ja Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kanssa. Tilaisuudella osallistuttiin kansainväliseen palliatiivisen hoidon ja saattohoidon päivään.

Tavoite 4: Digitalisaation hyödyntäminen

Tänä vuonna osallistuttiin koulutukseen, jossa opeteltiin sisältöjen tuottamista someen. Oltiin myös mukana seurakunnan yhteisessä digitaalisessa joulukalenterissa, ja tarjottiin mahdollisuutta kuvata toimituksia silloin, kun kaikki osanottajat eivät päässeet paikalle.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Digitalisaation mahdollisuuksiin on syytä perehtyä lisää ja hyödyntää saamaamme somekoulutusta. Selvitämme myös mahdollisuuksia päästä mukaan Essoten palautteen keruujärjestelmään.

1.3.18 Palveleva puhelin

Toiminta-ajatus

Palveleva puhelin on auttava puhelin. Tämä palvelu tarjoaa keskusteluapua ja kuka tahansa voi kertoa mieltä painavista asioista ja purkaa taakkaansa nimettömänä. Palvelu on valtakunnallista ja v. 2021 Mikkelin alueella oli 4 toimipistettä (Mikkeli, Hirsensalmi, Kangasniemi ja Mäntyharju) ja 27 päivystäjää. Valtakunnallisuus asettaa palvelun laadulle omat vaatimuksensa; palvelun tulee olla joka puolella samanlaatuista. Päivystäjät ovat tehtävään huolellisesti valittuja ja koulutettuja vapaaehtoisia tai kirkon työntekijöitä. He ovat sitoutuneet vaihtolovelvollisuuteen.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet 1 ja 2: Vapaaehtoistyön kehittäminen ja vapaaehtoisten tieto/taitojen hyödyntäminen

Koronapandemian jatkumisesta huolimatta Kirkkohallituksen kanssa sovittujen Mikkelin alueen päivystysviikkojen ja -päivien toteuttaminen tehtiin sovitusti. Päivystäjien kanssa henkilökohtaiset puhelinkeskustelut ja sähköpostiviestien merkitys vain kasvoi, koska koronarajoitukset estivät yhteiset tapaamiset. Päivystäjien koulutusta ja työnohjausta järjestettiin purkuryhmissä keväällä ja syksyllä yhden kerran. Ryhmien vetäjinä toimivat Mikkelin alueen Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja Outi Reponen ja Jukka-Pekka Sepperin jäätyä eläkkeelle, emerituspiispa Voitto Huotari. Suunnitellut virkistys- ja koulutuspäivät jouduttiin perumaan.

Tavoite 3: Yhteistyön kehittäminen Lahden Palvelevan puhelimen kanssa

Toiminnan ohjaajan yksin toimimista on auttanut ja tukenut osallistuminen Palvelevan puhelimen työntekijöiden yhteisiin kokouksiin Teamsin välityksellä sekä keskustelut Lahden työntekijän kanssa. Yhteinen leiripäivä Lahden kanssa jäi pandemian jalkoihin.

Lakkauttaminen

Mikkelin Palveleva puhelin on ollut diakonian yksi erityistyömuodoista. Toiminnanohjaajan tehtävä on vastata päivystyksen toimivuudesta ja että jokainen päivystäjä saa riittävän tuen, ohjausta, koulutusta ja virkistäytymistä sekä päivystyksen lopettavien tilalle uusien rekrytoinnista. Toiminta on ympärivuotista ja työntekijä toimii myös takapäivystäjänä. Mikkelin toiminnan ohjaajan tuleva eläkkeelle siirtyminen ja yhden diakoniaviran vähentyminen sai aikaan sen, että 30.11.2021 kirkkoneuvosto lakkautti 17.12. 1969 perustetun Mikkelin Palvelevan puhelimen. Jatkossa muille seurakunnille tarjotaan enemmän koordinaatiovastuuta ja ohjataan päivystäjiä muiden seurakuntien Palvelevan Puhelimen toiminnan yhteyteen.

1.3.19 Lähetystyö

Toiminta-ajatus

Seurakunnan lähetystyön tehtävänä on huolehtia siitä, että lähetystyö toteutuu Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kaikissa alue seurakunnissa. Jokainen seurakuntalainen voi olla seurakunnan varustamana omalla paikallaan Kristuksen todistajana lähellä ja kaukana. Jokainen ihminen alue seurakuntien alueella mieltää ja kokee lähetystyön osaksi seurakunnan elämää

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vapaaehtoistoiminnassa lähetystyön osalta pitäydettiin niissä toimintoissa, jotka ovat aiemminkin olleet toimintamuotoina. Kahvilan ja kirpputorin osalta mainittavaa on, että yhdessä vapaaehtoisten kanssa kehitettiin sisällöllisesti toimintaa. Kirpputoria laajennettiin kahvilan puolelle. Leivonnaiset myytiin mukaan otettaviksi. Se on koettu merkittäväksi, ja taloudellista tulosta tuli koronavuodesta huolimatta hyvin (runsaat 31.000 €). Vapaaehtoisille tarjottiin Teams-tapaamisia lähetystyöntekijöiden kanssa. Tapaamiset ovat olleet antoisia. Haukivuorella kokosimme vapaaehtoisia yli työalojen ja vierailimme Toksovassa Teams-yhteydellä.

Tavoite2: Vapaaehtoisten rekrytointi

Vapaaehtoistyö.fi sivusto saatiin käyttöön toimintavuoden aikana. Henkilöstöä koulutettiin sivuston käyttöön. Sivuston kautta tehtäviin hakeutui runsas määrä vapaaehtoisia. Korona kuritti monin osin

toimintaa eikä kaikille löytynyt paikkaa. Kirpputoreille ja kahvilaan saatiin useita henkilöitä vapaaehtoistyö.fi kautta, mutta myös henkilökohtaisen tapaamisen kautta. Kuntouttavan työtoiminnan kautta on ollut pari henkilöä vuoden aikana kahvilan tehtävissä.

Tavoite3: Toiminnan tapoihin projektinomaisuutta

Hyvä teko tarttuu-hankkeen myötä Kädentaitoja sydämellä on toteuttanut projektinomaisesti kortteja ja käsitöitä jaettavaksi eteenpäin. Apajan kirpputorilla on vuoden aikana järjestetty useammat leivonnaismyyjäiset, kirkonmäellä ja Anttolassa yhdet myyjäiset adventin aikaan. Kirpputorit ja kahvila olivat auki kaksi päivää viikossa koko vuoden eli n. 100 päivää. Anttolassa aloitettiin viittojen ompelua palvelutaloihin ulkoiluttajien avuksi. Kirpparilta lähti tavaraa Viroon, Venäjälle ja Ukrainaan tuhansia kiloja.

Tavoite 4: Lähetyskasvatus (globaalikasvatus)

Lähetyskasvatus on toteutunut monin eri tavoin. Kouluyhteistyön osalta kummityöstä on kerrottu n. 250 oppilaalle 5 luokilla. Myös 1-2 luokkalaisia kummityö kiinnostui. Kummityöstä oli kertomassa Thaimaan lähetti Leena Helle Suomen Lähetysseurasta. Oppitunnit toteutettiin Teams-tapaamisina. Rippikoulujen osalta lähetysopetus tapahtui myös Meetin avulla. Varhaiskasvatus toteutti taideprojektin Angolan kummityön hyväksi. Lasten taidetta myytiin Tukipilarissa, Otavan Lähipalvelukeskuksessa ja kerhopaikoissa. Päiväkerholaisten taide-myynti tuotti 346,15 €. Koulupuku Angolassa maksaa 4 €. Jos tällä summalla ostettaisiin koulupukuja, 86 lasta saisi tällä rahalla koulupuvun! Hyvä esimerkki siitä, että pienemmilläkin summilla on merkitystä.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Korona-aika on ollut haasteellinen toiminnan suhteen. Pysyväksi toiminnaksi vahvistuu tulevaisuudessaakin Teams-tapaamiset lähetystyöntekijöiden kanssa, neuvottelut lähetysjärjestöjen kanssa sekä kouluyhteistyö. Teams antaa toimintamahdollisuuden epidemian aikanakin.

Vapaaehtoisten joukko on sitoutunut tehtäviin kirpputoreilla ja kahvilassa. He halusivat pitää kirpputoreja ja kahvilaa avoinna koronan kaikissa vai-

heissa. Toki riskiarviointia tehtiin ja terveysturvallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Maksupäätte kirpparilla on hyvä väline.

Lähetystilaisuudet ja -piiritoiminta on ollut tauolla rajoitusten ollessa voimassa. Piirejä kokoontui 27 eri paikassa. Kauneimpia joululauluja voitiin laulaa rajoitetuin väkimäärin. Lähetyspyhät jumalanpalveluselämässä voitiin toteuttaa jokaisessa alueseurakunnassa.

1.3.20 Kansainvälinen diakonia

Toiminta-ajatus

Kansainvälinen diakonia auttaa kärsiviä lähimmäisiä eri puolilla maailmaa. Se on osa seurakunnan kansainvälistä työtä. Sitä tehdään kansainvälisesti Kirkon Ulkomaanavun kanssa yhteistyössä ja paikallisesti muiden kansainvälisen työn toimijoiden kanssa. Kansainvälisen diakonian toimintamuotona Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa on Yhteisvastuukeräys.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Yhteisvastuukeräyksen lipaskeräystä ei juurikaan voitu järjestää turvallisuussyistä. Näin haluttiin suojella vapaaehtoisia ja lahjoittajia. Facebookiin ja YouTubeen kuvattiin Yhteisvastuuvideoita, kuten keräyspäällikön tietoisuuksia, laulua ja piispan vetoomus. Keräyksen alussa julkaistiin suunniteltuja postauksia Facebookiin. Työntekijöiden ja vapaaehtoisten autojen kylkiin kiinnitettiin lahjoituksena saatuja, keräystä mainostavia automagneetteja. Yhteisvastuukeräyksen hyväksi konsertoivat mm. The Criminals –yhtye ja Mikkelin laulusiskot.

Tavoite 2: Vastuu kaikkein köyhimmistä

Yhteisvastuukeräyksen tuotto oli 14.430,38 € (v. 2020 tuotto oli 19.960,77 ja v. 2019 32.753,90 €). Tuotosta jäi 2886,08 € käytettäväksi köyhien vanhusien auttamiseksi Mikkelin alueella.

Seurakunnan vuosittaisessa talousarvioavustuksessa Kirkon Ulkomaanavulle oli kertaluonteinen 10 % korotus koronaepidemian vuoksi. Kirkon nemännät ja diakoniaväki tuki taloudellisesti Viron kirkon kehitysvammatyötä.

Tavoite 3: Paikallisten maahanmuuttajien kotouttaminen

Maahanmuuttajia on kohdattu verkostoyhteistyön avulla. Maahanmuuttajataustaisia vapaaehtoisia osallistui Hyvä teko tarttuu –hankkeen webinaariin ja Kauneimpiin joululauluihin.

Tavoite 4: Kansainvälisyyskasvatus

Somessa kannustettiin osallistumaan Kävele naiselle ammatti –kampanjaan. Naisten Pankki järjesti hyväntekeväisyyspäivällisen. Kansainvälistä vastuuta pidettiin esillä yli työalarajojen.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Yhteisvastuukeräyksen 2022 kampanjateema “Lahjoita mulle huomina” nostaa esille pitkittyneen pandemia-ajan aiheuttaman nuorten ahdingon ja yksinäisyyden kokemuksen. Keräyksen avulla vahvistetaan yhteistyöverkosta Mikkelin koulujen kanssa ja nuorten osallisuutta. Mikkeliin jäävä keräyksen osuus jaetaan yläkoulujen oppilaskunnille, jotka suunnittelevat itse osuuden käytön yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevalla tavalla.

1.3.21 Muu seurakuntatyö

Toiminta-ajatus

Muu seurakuntatyö painottuu erityisprojekteihin sekä ystävyysseurakuntatoimintaan, jonka tarkoituksena on edistää Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan ja sen ystävyysseurakuntien keskinäistä yhteyttä ja vuorovaikutusta. Myös vapaaehtoistyö sisältyy muuhun seurakuntatyöhön.

Muu seurakuntatyö sisältää lisäksi muun muassa papiston koulutusten ja matkojen, seurakuntatyön sopimusten ja alue- ja tukitiimien kuluja.

Toripappina Sari Martikainen

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Vapaaehtoistyön kehittäminen on koko seurakunnan yhteinen, työaloja lävistävä tehtävä. Vapaaehtoistyön ESR- hanke oli vuonna 2021 vapaaehtoistyön kehittämisen kärkihanke.

Tavoite 2: Ystävyysseurakuntavierailujen järjestäminen

Koronaepidemian johdosta vierailuita ei järjestetty. Sen sijaan yhteyksiä on pidetty yllä puhelimitse, sähköpostilla ja joulumuistamisin. Seurakunnassamme on kerätty kolehteja ystävyysseurakunnille.

Tavoite 3: Papiston koulutus

Mikkelissä järjestetyille hiippakuntapäiville osallistui viisi papistomme jäsentä. Kaksi pappia osallistui myös videokurssille, joka tarjoaa valmiuksia toteuttaa itse suoratoistolähetystyksiä jumalanpalveluksitamme. Lisäksi papistoa osallistui omaa teologista asiantuntijuuttaan tukevaan koulutukseen sekä yleisiin ja koko työyhteisölle yhteisiin koulutuksiin.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Papiston koulutuksen koordinointiin sekä suunnitteluun on syytä panostaa.

1.3.22 Hyvä teko tarttuu -hanke

Toiminta-ajatus

Mikkeliläisiä työikäisiä osallistetaan vapaaehtoistoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä seurakunnan työntekijöiden ja eri alojen toimijoiden kanssa. Vapaaehtoistoimintaan kehitetään helposti lähestyttäviä ja toteutettavia, monipuolisia osallistumismuotoja jo olemassa olevien toimintojen lisäksi.

Seurakunnan yhteiskunnallisen osallisuuden vahvistaminen, uusien toimintamuotojen luominen ja mallintaminen seurakuntatyöhön madaltaa osallistumiskynnystä, mahdollistaa uusien yleisöjen kohtaamista sekä vahvistaa myönteistä mielikuvaa ja tietoisuutta seurakuntatyöstä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Hyväksi havaittuja uusia vapaaehtois-toimintoja juurrutetaan seurakuntatyöhön.

Hyvän mielen kirjoittajat

Ryhmän toiminta on vakiintunut kokoontumisiin noin kolmen viikon välein pääsääntöisesti etäyhteyksin. Vapaaehtoisen ohjaajan ja ryhmän taustatukena on seurakunnan tiedotuksen työntekijä, joka kokoaa voimauttavan kirjoituksen ja valokuvan somejulkaisuksi. Ryhmän tuottamaa aineistoa tallennetaan Teams- alustalle ja seurakunnan työntekijöillä on lupa käyttää niitä työssään. Toiminnan laajentamista Haukivuorelle käynnisteltiin. Kirkonkierroksen luontopolun varrelta kirkonniemestä levähdyspenkkien viereltä löytyy Hyvän mielen kirjoittajien tuottama runokyltti. Jatkossa työntekijöiden käyttöoikeuksia Teams-aineistoon laajennetaan, ja kirjoituksia julkaistaan myös Polku-lehdessä.

Kädentaitoja sydämellä

Käsitöitä tehden ja niitä eteenpäin lahjoittaen on ryhmän toiminnassa ollut mukana vapaaehtoisia ohjaajia ja vertaisosallistujia. Taustatukena on vaihtuva seurakunnan työntekijä, joka on auttanut materiaalihankinnoissa ja tilavarauksissa. Toimintakalenteria on suunniteltu osallistujien ja taustatukijoiden yhteistyössä. Ohjelmassa on ollut japanilaista kirjansidontaa, virkkausta, kankaan solmintavärjäystä, ompelua, makrame-töitä ja joulukorttipaja. Toiminnan juurtuminen edellyttää vapaaehtoisista ja työntekijöistä koostuvaa tiimiä.

Hyvä teko tarttuu -kehittäjätiimi

Vapaaehtoisten kehittäjätiimi sulautui yhteen seurakunnan eri työalojen edustajista kootun työntekijätiimin kanssa ja syntyi yksi Hyvä teko tarttuu -kehittäjätiimi, joka kokoontui yhdessä kolme kertaa osallisuuden ja vapaaehtoisuuden teemojen äärelle. Toiveeksi on noussut osallisuuden lisääntyminen kehittäjätiimin vapaaehtoisten osuutta kasvattamalla.

Luontotoiminta

Pääsääntöisesti luonnossa tapahtuvana vertaistoimintana toteutui pilkin valmistusta, madepilkkiä, virvelöintiä Valkeajärven retkellä, vierailu Ursan tähtitornille, linturetki, sieniretki ja nuotioilta Kalevankankaan laavulla. Vapaaehtoisia on ollut mukana ohjaajina ja vertaisosallistujina. Toiminta saavutti osallistujiksi myös miehiä. Luontotoiminnan

puitteissa ja yhteistyössä Haukivuoren kisailijoiden kanssa toteutettiin talkootyönä Kirkonkierroksen luontopolun varrelle kirkon läheisyyteen kirkonniemeen levähdyspenkit, opastetolpat polun risteyskohtiin sekä Hyvän mielen kirjoittajien runokyltti levähdyspaikalle. Taustatukena luontotoiminnassa on ollut hanketyöntekijä, eikä toistaiseksi ole löytynyt srk:n työntekijää, joka voisi olla tukena luontotoiminnassa hankkeen päättymisen jälkeen.

Luonto kutsuu -nuorten luontotoiminta

Nuorille ja nuorille aikuisille (15–29-vuotiaat) suunnattu vertaistoiminta käynnistyi verkostoyhteistyössä nuorisotoimijoiden kanssa syksyllä 2021. Mukana verkostossa seurakunnan nuorisotyön lisäksi ovat Kulttuuripaja Kajo (Sosped-säätiö), Mikkelin kaupungin nuorisopalvelut, nuorten työpajat, etsivä nuorisotyö, ehkäisevä päihdetyö, ohjaamo Olkkari, Nuoret ilmastotoivon rakentajina -hanke ja Järvi-Suomen partiolaiset. Nuorilta kerättiin luontotoimintaideoita, joita verkoston voimin mahdollistettiin. Retki Neitvuorelle ja Kaihun ulkoilupäivä kertoivat toiminnan tarpeellisuudesta ja sen hyvinvointia nuorilla vahvistaneista kokemuksista. Toimintaa jatketaan, ja sillä on edellytykset jatkaa hankkeen päättymisen jälkeen.

Nuorten vaikuttajaryhmä

Nuorten vaikuttajaryhmän toiminta on vakiintunut osaksi nuorisotyön toimintaa. Nuoret suunnittelevat ja organisoivat toimintaa. Taustatukena on nuorisotyönohjaaja.

Nuorten aikuisten vertaistukiryhmä Hyvät hessut

Nuorten aikuisten vertaistukiryhmä on vakiintunut osaksi nuorisotyön toimintaan. Vertaistuki on nähty tärkeänä erityisesti poikkeusaikana pienelle osallistujajoukolle. Ryhmää ohjaa erityisnuorisotyöntekijä.

Äitien vertaisryhmän leiripäivä Ristiinassa

Äitien vertaisryhmän toiminta on vakiintunut osaksi paikallista aikuistyötä ja jatkuu Ristiinassa leiripäivien ja ryhmätapaamisten muodossa. Vapaaehtoisten ohjaajien toiminnan taustatukena on Ristiinan aluekappalainen.

Hyvän mielen lukupiiri

Hyvän mielen lukupiiri tarjoaa mahdollisuuden hengellisen kirjallisuuden herättämälle pohdinnalle ryhmässä. Toimintaa ohjaa vapaaehtoinen, ja hänen kanssaan yhteistyössä toimii oppilaitospastori.

Toimintaan ei tarvitse ilmoittautua, kokoontumiset kirjaston tiloissa. Toiminta on kokeiluasteella.

Perhekokkikerho Rantakylässä

Perhekokkikerho kokoontui muutaman kerran syksyllä vapaaehtoisen ohjaajan johdolla kooten täyden ryhmän huoltajia lapsineen kokkailemaan yhdessä. Uuden ohjaajan löytyessä toimintaa voidaan jatkaa kasvatuksen työalan toimintana.

Perhetreffit lapsiperheiden kohtaamispaikka Kopassa

Hankkeen aikana syntynyt kotona lastaan hoitavien ja lasten vertaistoiminta on ollut tauolla vertaisohjaajien puutteen vuoksi. Toiminnalle on edellytykset jatkaa kasvatuksen työalan toimintana, mikäli vapaaehtoisia ohjaajia löytyy.

Valoa pimeyteen Valaistu Koivakkalantie -hyvän mielen ilta

Valoa pimeyteen -tapahtumaan osallistuttiin toisen kerran yhteistyössä Koivakkalantien kyläläisten kanssa. Yhteisöllisyyttä vahvistavaan tapahtumaan tuotettiin vapaaehtoisvoimin video hyvän mielen kirjoituksista pianomusiikkitaustalla ihmisiä ilahduttamaan. Kynttilämateriaaleja ja lahjoituksia kerättiin, hyvän mielen pusseja pakattiin ja ulkotulia sytyteltiin Otavan Koivakkalantien varteen vapaaehtoisten kanssa. Yhteistyön toivotaan jatkuvan edelleen hankkeen päättymisen jälkeen. Paljon näkyvyyttä saaneelle ja iloa tuovalle tapahtumalle syntyi ajatus sen mahdollisesta laajentumisesta alue seurakuntiin.

Taide seurakunnassa

Luovuuden siivillä -taidepäivä toteutui 21.11. Kahden työpajan kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana kolme vapaaehtoista ja kaksi pastoria. Eri tavoin taideteeman ympärille rakentuvaa toimintaa on toivottu lisää ja sen suunnittelu jatkuu.

Joulun rauhaa -hyväntekeväisyyskonsertit

Hankkeen aikana toteutui kolmannen kerran yhteistyö vapaaehtoisten muusikoiden Joulun rauhaa -hyväntekeväisyyskonsertissa. Konsertit pystyttiin järjestämään Anttolan kirkossa, Pitäjänkirkossa ja Ristiinan kirkossa koronaohjeiden ehdoin. Alueemme vähävaraisia tuettiin konserttien vapaaehtoisten käsiohjelmien tuotolla 2581,10 euroa diakoniatyön kautta. Kokonaisuudessa vapaaehtoisia

oli mukana muusikoiden lisäksi juontajina, ovihenkilöinä, julisteen ja käsiohjelman tekijä sekä ääni- ja valotekniikan toteuttaja. Konserttitoiminnalle on varattu tulevien lähivuosien budjettiin kolmen konsertin toteutukseen summa, jolla katetaan konserttien ainoat kulut eli ääni – ja valotekniikan vuokrasta. Vuoden 2022 konserttiyhteistyöhön on sovittu seurakunnan yhteyshenkilöt. Konsertteja on tarkoitus tulevaisuudessa toteuttaa myös niiden alue seurakuntien kirkoissa, joissa konserttia ei vielä ole kuultu.

Joulurauhaa hyväntekeväisyyskonsertti joulukuussa 2021

Tavoite 2: Osallisuutta vahvistavaa koulutusta järjestetään vapaaehtoisille, yhteistyökumppaneille ja seurakunnan työntekijöille.

Vuonna 2021 osallisuutta vahvistavaa koulutusta toteutui seuraavasti:

Vapaaehtoistyö.fi -koulutus seurakunnan työntekijöille 26.3.

Hygieniapassikoulutus toukokuussa

Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi Mikkelin vapaaehtoistoimijoiden verkoston mukana syyskuussa

Hyvä teko tarttuu -webinaari 7.10.

Luovuuden siivillä -taidepäivä 21.11.

Pienimuotoista koulustarjontaa on sisällytetty myös hankkeen eri toimintoihin osallistuneille esim. kalastusohjaukset ja kädentaidot.

Tavoite 3: Pysyvyys vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä: vapaaehtoistyöhön luodaan kutsumu markkinointirakenne viestintäkanavaksi kohderyhmille

Hankkeen toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista on tiedotettu seurakunnan ja hankkeen sosiaalisessa mediassa sekä laajemmissa someryhmissä (Facebook-ryhmät: Positiivisten ihmisten Mikkelä, Tekemistä Mikkelissä, Naapuriapu Mikkelä, Puskaradio Mikkelä, Anttola, satamasi Saimaalla, Ristiinan alueen puskaradio, Haukivuori!), srk:n verkkosivulla, vapaaehtoistyö.fi -sivuston kautta,

toimintojen Whatsapp -ryhmissä sekä osallistumis- mahdollisuuksista kertovina sähköpostiviesteinä yhteistyökumppaneille ja toiminnassa mukana olleille. Polku-lehdessä on ollut toiminnasta juttuja Vapaaehtoista-palstalla. Seurakunnan työntekijöitä on tiedotettu Teamsin yleisen kanavan kautta. Viestintäkokonaisuutta on rakennettu jatkuvasti uusien kontaktien ja yhteistyötahojen lisääntyessä.

Tavoite 4: Nopeasti muuttuvan toimintaympäristön huomioiminen Korona-aikana

Koronatilanteen johdosta kehitettiin osallistavaa etätoimintaa. Hyvän mielen kirjoittaminen on onnistunut etäyhteyksillä. Vertaisryhmien kohtaamiset siirtyivät Teams -yhteyksien varaan. Sosiaalisen median välityksellä julkaistujen etäluontoiluhaasteiden kautta aktivoitiin ihmisiä hyödyntämään luonnon hyvinvointivaikutuksia havainnoimalla ympäristöä ja luontoa eri tavoin. Luontotoiminnan lintupöytäprojektilla mahdollistettiin toiminnallisuuden jatkumista turvallisesti kotoa käsin materiaalipaketin avulla. Luontotoiminnassa toteutettiin kaupunkiluontoon sijoitettu Hyvän mielen kirjoittajien voimaannuttavien tekstien kylteistä koostuva rastirata.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Nuorten luontotoiminnalle (Luonto kutsuu) on kysyntää ja tarvetta. Kehitetään edelleen syksyllä kokeilumielessä aloitettua paikallisen nuorisotoimijaverkoston mahdollistamaa osallistavaa nuorten vertaistoimintaa luonnossa. Luonnon hyvinvointivaikutukset yhdistettynä ryhmään kuulumiseen ja toimimisen mahdollisuuteen voivat tukea nuoren hyvinvointia, jota korona-aika jatkuvasti haastaa. Verkostomaisen yhteistyön jatkuvuus vaikuttaa realistiselta useiden toimijoiden sitoutuessa toimintaan. Yhteistyö mahdollistaa nuorten kohde-ryhmän laajemman tavoittamisen sekä toimintakustannusten ja organisointiresurssien jakaantumisen usealle toimijalle.

1.3.23 Ympäristötoimikunta

Seurakunnassa toimii kirkkoneuvoston toimikaudeseen asettama ympäristötoimikunta, jonka tehtävänä on kehittää kaikkea seurakunnan toimintaa siten, että se olisi kestävä kehityksen mukaista. Seurakunnan ympäristötyö on laaja-alaista ja pe-

rusteellista. Se nivoutuu läpäisyperiaatteella kaikkien seurakunnan toimintaan. Ympäristötyöhön osallistuu sekä seurakunnan työntekijöitä että aktiivisia luottamushenkilöitä.

Tuomiokirkkoseurakunnassa on asetettu tavoitteeksi, että se olisi vuonna 2023 rakennusten osalta hiilineutraali. Suunnitelmat Anttolan ja Suomeniemen seurakuntatalon sekä Ristiinan siunauskappelin öljylämmityksien muuttamiseksi maalämpöön tehtiin vuoden 2021 aikana. Investoinnit toteutetaan vuoden 2022 aikana. Lisäksi lämmitysjärjestelmän muutoksia tehdään Ristiinan kappelin ja seurakuntakeskuksen osalta. Hankkeisiin on saatu tukea Suur-Savon energiasäätiöltä ja Business Finlandilta. Susiniemen leirikeskukseen asennettiin vuonna 2021 aurinkovoimala.

Kertomusvuonna Susiniemen leirikeskus voitti Luomuliiton järjestämän Luomu SM-kilpailun jo toistamiseen. Ensimmäinen voitto tuli vuonna 2019. Susiniemen leirikeskus oli kilpailussa eniten luomua käyttävä julkinen pieni toimija leirikeskuksessa käytettävän luomun osuuden ollessa 25 %. Kilpailussa etsitään eniten luomun käyttöä lisännyttä toimijaa. Luomun osuuttaan Susiniemen leirikeskus on kasvattanut 3 %:lla kahden vuoden takaisesta voitosta.

Koronasta johtuen joitakin vuodelle 2021 ympäristöohjelmassa asetettuja tavoitteita on siirretty toteutettavaksi vuonna 2022, kuten ympäristöaiheinen henkilöstökoulutus.

1.4 Tukipalvelut

1.4.1 Talous- ja yleishallinto

Visio

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan taloushallinto tuottaa oikea-aikaisesti riittävän laajapohjaista ja oikeaa tietoa taloudesta ja raportoi siitä selkeästi. Asiakaspalvelu on asiantuntevaa ja positiivista. Taloushallinto tuottaa taloudellista lisäarvoa seurakunnalle.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan yleis-, toimisto- ja tietohallintopalvelut ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kärkitasoa laadun, saatauvuuden ja käyttöasteen perusteella arvioituna.

Toiminta-ajatus

Taloushallinnon tehtävänä on huolehtia taloudellisten resurssien hallinnoinnista ja talouteen liittyvistä toiminnoista sekä tuottaa talouteen liittyvää tietoa päätöksentekoa ja toiminnan ohjausta varten. Taloushallinto vastaa myös investointien rahoituksen suunnittelusta sekä varainhoidosta. Taloushallinnon keskeinen tehtävä on sekä sisäisten että ulkoisten asiakkaiden palveleminen. Osa talous- ja henkilöstöhallinnon rutiineista on ulkoistettu Kirkon palvelukeskukselle.

Yleishallinto huolehtii seurakunnan yleis- ja henkilöstöhallinnon palveluista, tulostus-, kopiointi- ja puhelinpalveluista sekä tietohallintopalveluista yhteistyössä IT-aluekeskuksen kanssa, tuottaen seurakuntatyölle, tukipalveluille ja hautaustoimelle asiantuntijapalvelut ja työvälineet seurakunnan perustehtävän ja hautaustoimen tehtävien laadukkaaksi ja kustannustehokkaaksi hoitamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1. Tukipalveluiden ja hautaustoimen johtamisjärjestelmän muutosten vakiinnuttaminen

Vuoden 2021 tapahtui seurakunnan viranhaltijajohdossa suuria muutoksia. Tukipalveluiden ja hautaustoimen johtamisjärjestelmän muutos oli tullut voimaan 1.11.2020, jolloin talousjohtajana aloitti Tiina Snicker ja HR-asiantuntijana Jenni Paajanen. Helmikuussa 2021 aloitti tuomiorovastina Arja Huuskonen ja syyskuussa 2021 hallintokappalaisena Henri Koskinen. Johtoryhmä, johon mainitut neljä viranhaltijaa kuuluvat, aloitti työnsä tällä kokoonpanolla vasta syksyllä kohtuullisen pitkien määräaikaikaisuuksien jälkeen.

Tukipalveluiden ja hautaustoimen johtamisjärjestelmä oli muuttunut. Muutoksen suunnittelu oli toteutettu huolellisesti ja uusi työnjako oli harkittu. Sen pohjalta täytäntöönpano oli kohtuullisen helppoa eikä ristiriitoja työnjaon osalta ilmennyt. Erityisesti henkilöstöhallinnon prosesseja alettiin HR-asiantuntijan johdolla kehittää määrätietoisesti. Muun hallinnon taso pyrittiin säilyttämään perinteisellä hyvällä tasolla.

Työyhteisön käytäntöjen, vuorovaikutuksen ja tiedonjakamisen kehittämisen välineeksi luotiin kertomusvuonna seurakunnan oma intranet ”Hukka”, jonka avulla pystytään helpottamaan ja tehostamaan monia asioita, erityisesti tiedon jakamista ja

viestintää. Hukkaa ei kaikki työntekijät vielä löytäneet, mutta sen käyttöä tehostetaan. Hukka on erinomainen työkalu johtamisen tukena.

Tavoite 2. Domus-asianhallintajärjestelmän tuomat hyödyt näkyvät käytännön toiminnassa

Vuoden 2021 alusta lukien otettiin Domus-asianhallintajärjestelmä täytteen tuotantokäyttöön. Tämä tarkoitti sitä, että luottamuselinten kokousmateriaali ja pöytäkirjat olivat luettavissa sähköisessä muodossa järjestelmässä samoin kuin viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat. Myös pöytäkirjojen allekirjoitus siirtyi Domukseen. Sopimuskannan siirto järjestelmään aloitettiin kertomusvuonna. Domuksen käyttöönotto oli kohtuullisen haastava projekti viranhaltijoille, mutta sen käyttäminen säästää aikaa, helpottaa arkistointia ja tiedonhakua sekä vähentää paperin kulutusta ja postitusta. Monenlaiset hallinnolliset prosessit kevenivät järjestelmän käyttöönoton myötä.

Tavoite 3: Virka- ja työehtosopimusten paikallisen täytäntöönpano ja seuranta

Voimassa oleva virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.4.2020 – 28.2.2022. Sopimus ei edellyttänyt merkittäviä neuvotteluja kuluneen vuoden aikana. Suorituslisäprosessiin ei tehty muutoksia syksyllä 2021. Suorituslisiin liittyvää koulutusta on edelleen annettava esihenkilöille mahdollisimman tasalaatuisten arviointien tekemiseksi.

Muuta

Vuoden 2021 lopulla käynnistettiin tulostus- ja skannauspalvelujen kilpailutus. Kilpailutusprojekti viedään loppuun siten, että uusi sopimus astuu voimaan 1.4.2022.

1.4.2 Kirkkoherranvirasto

Toiminta-ajatus

Kirkkoherranvirastossa palvellaan asiakkaita kirkkolisiin toimituksiin ja tilavarauksiin sekä 1.1.2020 alkaen hautainhoitoon liittyvissä asioissa. Asiakaspalvelu on laadukasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Asiakaspalvelun kehittäminen uudessa tilanteessa

Kirkkoherranviraston vuoteen vaikuttivat merkittäväällä tavalla niin henkilövaihdokset kuin koronaepidemiasta johtuneet toimenpiteet. Molemmat johtavat viranhaltijat aloittivat vuoden 2021 varrella uusina viroissaan. Tuomiorovasti Arja Huuskonen aloitti tehtävässään vuoden alussa ja kirkkoherranviraston toimintaa johtava hallintokappalainen Henri Koskinen syksyllä. Uusien viranhaltijoiden myötä kirkkoherranviraston toimintaa on tarkasteltu kehittämisen näkökulmasta. Asiakaslähtöisyys on toimintaamme ohjaavista periaatteista tärkeimpien joukossa.

Koronaepidemia on pakottanut suunnittelemaan kirkkoherranviraston työtä asiakaslähtöisyyden lisäksi myös turvallisuusnäkökulmasta. Kirkkoherranvirasto on ollut auki epidemian eri vaiheissa joko perinteisesti vastaanottona tai yksinomaan puhelin-/internetpalveluna. Kuitenkin virastolla oli kokoaikaisesti toimistohenkilöstöä paikalla, joten kaikki viraston asiakkaat palveltiin siinäkin tapauksessa, että jotakuta ei ollut tavoittanut tietolinpalvelusta.

Tavoite 2: Sujuvat asiakaspalveluprosessit

Kirkkoherranviraston palveli asiakkaita hautausjärjestelyihin liittyvissä asioissa lähtökohtaisesti ajanvarauksella. Tämä käytäntö on osoittautunut erinomaiseksi välineeksi paremman asiakaspalveluladun varmistamiseksi.

Kirkkoherranviraston palveluvastaanotolle asennettiin vuoden loppupuoliskolla asiakaspalvelupainike. Sen avulla pyritään palvelemaan virastolle saapuvat asiakkaat sujuvoittaen samanaikaisesti viraston muuta työskentelyä.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Keskitymme kehittämään hautaukseen liittyvää palveluprosessia kirkkoherranviraston osalta.

1.4.3 Tietohallinto

Kouvolan IT -aluekeskus tuottaa sopimuseurakunnille Kirkkohallituksen vaatimusten mukaiset tietotekniset perustoiminnot. Vaatimusten täytyminen on perusedellytys Kirkko-verkossa toimimiselle ja kirkon yhteisten tietojärjestelmien käyttämiselle, kuten Kirjuri-järjestelmän käyttämiselle. Tämän lisäksi tarjotaan lisätoimintoja aika- ja osaamisresurssin puitteissa. Toimintaa ohjaa kirkkolaki ja kirkkohallituksen tietoturvamääräykset, koko kirkon tietohallintostrategia ja paikallisten seurakuntien strategiat.

Lähes koko Mikkelin hiippakunnan kattava Kouvolan aluekeskus vastaa myös Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan IT-järjestelmien ylläpitämisestä, kehittämisestä sekä käyttäjätuesta.

IT-aluekeskuksen hallinnosta vastaa tietohallintopäällikkö ja IT-alueen johtokunta, jossa on pysyvästi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan edustus. Vuonna 2019 alkaneella valtuustokaudella IT-aluekeskuksen johtokunnan puheenjohtajana aloitti talouspäällikkö Tiina Snicker. Kokoaikaista henkilöstöä IT-alueella oli vuoden 2021 lopussa 10. Työtiloja on usean seurakunnan alueella. Yksi keskuksen IT-asiantuntijoista on sijoitettu Mikkeliin.

Painopistealueita olivat IT-infrastruktuurin rakentaminen vastaamaan kirkon yhteisiä tietoturvatavoitteita, tietoturvallisuuden parantaminen, tietojärjestelmien toiminnan turvaaminen sekä käyttäjätuesta huolehtiminen.

Strategian mukaiset toiminnalliset tavoitteet vuosille 2020-2022 on määritelty seuraavasti:

1. IT-infrastruktuurin kehittäminen
 - Pilvipalveluiden (esim. O365) käyttöönotto ja kehittäminen
 - Tietoliikenneyhteyksien kustannustehokas uusiminen ja kehittäminen
2. Käyttäjätuen kehittäminen
 - O365-palveluiden ohjeistus ja neuvonta
 - O365-lisenssihallinnan kehittäminen
 - verkkokoulutusympäristön käyttöönotto
 - IT-aluekeskuksen intran uudistaminen
3. Tietoturvan ja tietosuoja-asioiden kehittäminen

- It-alueen resurssien organisointi
- ohjeistus, koulutus ja perehdytys
- EU:n tietosuoja-asetuksen huomioiminen IT-alueen ja seurakuntien tietotekniikassa

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

1. Teams-sovellusta hyödynnetään laajasti seurakunnissa. Vuoden aikana aloitettiin seurakuntien Y-asemien tietojen siirto soveltuvilta osin pilveen. Tämä työ jatkuu vuoden 2022 puolelle. Tietoliikenneyhteyksien osalta on seurattu kuituyhteyksiä tarjoavien toimijoiden lisääntymistä. Joillain alueilla on merkittäviä suunnitelmia edullisten kuituliittymien rakentamiseksi. Näitä pyritään hyödyntämään toiminta-alueella mahdollisimman paljon. Mobiililaitteiden hallinta ei ole edistynyt. Käyttäjillä ei ole toistaiseksi ollut halua antaa puhelimia keskitettyyn hallintaan, koska se rajoittaa laitteiden käyttöoikeuksia.

2. O365-palveluiden neuvontaa toteutettiin lähitukena ja helpdeskin kautta. Vanha tiketointijärjestelmä uusittiin pilvipalveluna toimivalla Nomis-järjestelmällä. Kirkkohallitus järjesti kahvivartti-nimen alla lyhyitä, tietoisku-tyyppisiä koulutuksia O365-sovelluksiin. Nämä koulutukset jatkuivat koko vuoden ajan

3. Tietomurtojen riski on selkeästi kasvanut ja vaatii toimenpiteitä niin tietoturvaorganisaation kuin tietoteknisen ympäristönkin osalta. F-Secure tietoturvatuotteen osalta sopimusta jatkettiin kolmella vuodella. Lisäksi tulevalle vuodelle budjetoitiin käyttäjien tietoturvaa parantavan ATP-lisenssin hankinta. Tietosuojan osalta ei ole tullut esiin sellaisia tilanteita, jotka olisivat aiheuttaneet tietosuojan osalta tietosuojavaltuutetun toimistolle raportoitavia tapahtumia. Tietosuojavastaava on antanut ohjeita ja selvittänyt tietosuojaan liittyviä kysymyksiä, jos niitä on seurakunnista esitetty.

IT-aluekeskuksen vuoden 2021 budjetti alittui selvästi toteutuneiden kustannusten ollessa noin 90 % budjetoidusta. Suurimmat alitukset tulivat koulutus-, laitehankinta- ja matkakuluista.

1.4.4 Kiinteistötoimi

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen tehtävänä on ylläpitää seurakunnan toiminnoissaan tarvitsema kiinteistökanta siten, että toimitilat ovat asianmukaisessa kunnossa. Lisäksi tehtävänä on turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kirkko- ym. rakennusten säilyminen. Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan investointien hallinnoinnista ja niihin liittyvistä hankinnoista.

Keittiötoimen tehtävänä on tuottaa seurakuntatyön tarvitsemia keittiöpalveluita, Susiniemen leirikeskukseen emäntäpalveluita sekä seurakuntakeskukseen rajattua pitopalvelutoimintaa, sekä huolehtia osittain myös seurakuntataloissa tarvittavista suntio- ja siivouspalveluista. Keittiötoimi vastaa yhteistyöstä pitopalveluyrityksiin sekä seurakunnan keittiöiden hallinnoinnista.

Metsätalouden tavoitteena on vakaan tuoton tuottaminen. Hakkuut ja hoitotoimenpiteet pohjautuvat metsäsuunnitelmaan. Metsänhoidossa otetaan huomioon metsien virkistyskäyttö, maiseman- ja riistanhoito sekä suojeluarvot.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Koronavirusepidemian jatkuessa edelleen myös eri asteiset kokoontumisrajoitukset ovat olleet voimassa kaiken aikaa ja näin ollen myöskään kirkon palvelutehtävien osittainen siirtäminen vapaaehtoisten hoidettavaksi ei toteutunut.

Tavoite 2: Kiinteistöjen avainturvallisuuden lisääminen

Seurakunnan kiinteistöjen lukitusjärjestelmänä tätä nykyä oleva iLOQ S5 Online on kertomusvuoden aikana asennettu kauttaaltaan seurakunnan kiinteistöihin. Osassa kiinteistöjä on käytössä myös koodilliset avainkaapit, joissa oleviin avaimiin ohjelmoidaan käyttöoikeus tarpeen mukaan ja näin fyysiset ovien avaamistarpeet ovat käytännössä päättyneet.

Lukitusjärjestelmä on kiinteistötoimen hallinnoima.

Tavoite 3: Kiinteistöjen etävalvonnan lisääminen
Seurakuntakeskuksen reaaliaikainen kameravalvonta käynnistettiin vuoden lopussa ja työt saatiin valmiiksi tammikuussa 2022.

Etähallittavaa rakennusautomaatiojärjestelmää laajennettiin kiinteistöissä toteutettujen muiden korjaustoimen yhteydessä Anttolan kirkkoon ja Harjun siunauskappeliin. Ja nyt etävalvonnan ja -ohjauksen piirissä on 12 kiinteistöä. Fyysiset kiinteistöjen tarkastustarpeet ovat vähentyneet etähallinnan laajenemisen myötä.

Talousarviovuodelle ajoittuneet investointihankkeet toteutuivat suunnitellusti.

Aurinkopaneelien asennusta Susiniemen leirikeskuksessa

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Valmiuksia poikkeusoloissa toimimiseen on edelleen kehitettävä ja haettava tältä osin toimivia ratkaisuvaihtoehtoja eri toimitilojen ja tilaisuuksien osalle.

Etähallittavaa rakennusautomaatiojärjestelmään tulee ottaa käyttöön niissä kiinteistöissä, joissa sitä ei toistaiseksi ole sitä mukaa, kun niissä toteutetaan mittavampia korjaustoimia.

Metsätalous

Metsätalouden budjetoidut tuotot vuodelle 2021 olivat 422.500 euroa. Toimintatuottoja on tuloslaskelmassa yhteensä 350.500 euroa. Yhteissumma sisältää tonttien myynnistä kertyneitä pysyvien vastaavien myyntivoittoja 213.000 euroa. Kun myyntivoitot eliminoidaan metsätalouden tuotoista, on niiden yhteissumma 137.500 euroa. Tuloista puunmyyntituotot olivat noin 94.000 euroa ja maanvuokratulot 43.000 euroa.

Vuoden 2021 aikana myytiin kaksi leimikkoo. Kesäkuussa Harvestia Oy:lle ja Versowood Oy:lle myyty leimikko sijaitsi tiloilla Piutula 17:36 ja Pekkala 19:8. Leimikon puumäärä oli yhteensä 7560 kiintokuutiometriä ja kauppahinta 323.000 euroa. Leimikon hakkuu alkoi vasta vuoden lopulla eikä puunmyyntituloja tästä leimikosta ennakkomaksua lukuun ottamatta kirjattu vuodelle 2021. Elokuussa myytiin Koski 5:0 tilalta noin 1350 kiintokuutiometrin myrskytuholeimikko Stora Enso Oy:lle. Ainespuuta luovutettiin toimintavuoden aikana mitaustodistusten mukaan 1760 kiintokuutiometriä.

Hakkuiden toteutuminen metsäsuunnitelmaan verrattuna on seuraava:

	MS	2021	KA 2012-2021
Uudistushakkuu	18,0 ha	2,4	11,6
Harvennus	55,9 ha	16,0	40,5
Ensiharvennus	43,5 ha	6,0	33,5
Yp-poisto	3,5 ha		1,7
Vuosihakkuut	10 200 m ³	1 760	9 768
Tukkipuu		396	3 692
Kuitupuu		1 364	5 224

Edellä mainittujen hakkuiden lisäksi hakkuita toteutettiin puistomaisissa kohteissa. Muun muassa Anttolan kirkonmäen maisemahakkuu toteutettiin kertomusvuonna.

Metsätalouden toimintakulut olivat vuonna 2021 110.000 euroa. Metsänhoitotöiden pinta-alat ja vertailu metsäsuunnitelmaan on seuraavassa taulukossa.

	MS	2021	KA 2012-2021
Luontainen uudistaminen	2,7 ha		1,3
Kylvö	0,8 ha	1,7	3,3
Istutus	17,2 ha	9,3	20,8
Ennakkoraivaus	10,2 ha	31,5	53,4
Mekaaninen raivaus	10,8 ha		1,2
Muokkaus	18,8 ha	11,3	24,5
Täydennysistutus	1,2 ha		
Perkaus, taimikonhoito ja nuoren metsän hoito	64,1 ha		79,9
Ojitus	4,7 ha		
Terveyslannoitus	0,9 ha		

Vuoden 2021 aikana uusittiin metsäsuunnitelma, jonka voimassaoloaika alkaa vuoden 2022 alusta lukien. Suunnittelutyöstä vastasi MHY Etelä-Savo.

1.4.5 Keittiötoimi

Toiminta-ajatus

Keittiötoimi tuottaa seurakuntatyön ja Susiniemen leirikeskuksen tarvitsemat oman toiminnan keittiöpalvelut Ristimäen ja Savilahden alue seurakunnissa sekä kokous- ja pitopalvelua seurakuntakeskuksessa ja Susiniemen leirikeskuksessa. Keittiötoimi tukee vapaaehtoisia keittiöissä ja seurakuntatyöntekijöitä alue seurakuntien tarjoilujen järjestämisessä sekä vastaa osasta Ristimäen ja Savilahden alue seurakunnan seurakuntatalojen suntuion töistä. Lisäksi se ohjaa, tukee ja valvoo tarjoilukeittiöiden omatoimikäyttöä ja laitoskeittiöiden käyttöä.

Tavoitteiden toteutuminen

Keittiötoimi tuotti seurakuntatyön tarvitsemia kahvi- ja ruokatarjoiluja yhteensä 22677 (v. 2020; 21599) annosta. Annoksista Susiniemen leirikeskuksessa tarjottiin 15507 (v. 2020; 13810) kappaletta. Muun seurakuntatyön tarpeisiin tarjoiluja tuotettiin 7170 (v. 2020; 7789) annosta. Ulkopuolisille myytyjä annoksia oli 1423 (v. 2020; 910), joista Susiniemen leirikeskuksessa niistä oli 818 (v. 2020; 1340) kappaletta. Näiden lisäksi toimitettiin eväitä, tehtiin elintarvikehankintoja seurakuntatyölle ja vapaaehtoisvoimin toteutettaviin tarjoiluihin. Vuosi oli poikkeuksellinen koronan aiheuttamien tilaisuuksien peruuntumisten tähden sekä Susiniemessä että muussa keittiötoimessa. Keittiötoimi valmisti diakonian tarpeisiin jaettavia ruoka-annoksia. Annoksia valmistettiin yhteensä 4854 ruoka-annosta ja sämpylää, leipää 2185 annosta. Luomu- ja Reilun kaupan tuotteiden sekä lähellä tuotettujen elintarvikkeiden käyttöä lisättiin suunnitelmallisesti ympäristöohjelma huomioiden. Susiniemessä luomuraaka-aineiden osuus elintarvikehankinnoista lisääntyi 25 prosenttiin kokonaishankinnoista ja Susiniemi voitti tällä oman sarjansa Luomun käytön SM-kilpailussa.

Luomu SM-voitto Susiniemen leirikeskukselle 2021

Tavoite 1. Keittiöpalveluiden organisointi

Viime vuosien aikana on keittiötoimea kehitetty keskittämällä, tarjoiluja supistamalla, ulkoistamalla ja tiivistämällä yhteistyötä seurakuntatyön kanssa. Kuluva vuosi rekrytoitiin eläkkeelle siirtyneen emännän tilalle vakinainen emäntä, jotta välttämättömät keittiöpalvelut saadaan turvattua. Loppuvuodesta pääemännän jäädessä vuorottelupaalle Susiniemen emäntä siirtyi sijaisena pääemännän virkaan ja leirikeskuksen rekrytoitiin määräaikaista uusia emäntä

Tavoite 2. Internet-sivuston ajankohtaistaminen tila- ja tarjoilupalveluiden osalta

Seurakunnan internet-sivuston tila- ja tarjoilupalvelusivuja uusittiin seurakuntalaisten ja tilavaraajien tarpeiden pohjalta. Sivuille kuvattiin keittiöt ja niiden käytävissä oleva varusteet. Kuvien lisäämisen ja ohjeiden päivittämisen lisäksi muutettiin aineisto saavutettavuus -muotoon yhdessä tiedotuksen kanssa. Lisäksi Susiniemen internet-sivujen perusteellinen uudistaminen aloitettiin laadukkaammilla kuvilla ja ottamalla Susiniemen oma domain-osoite käyttöön. Susiniemen Instagram-tili avattiin ja tilin päivittäminen aloitettiin.

Tavoite 3. Diakoniatyön tukeminen ja muuttuvat toimintatavat

Koronarajoitusten aikana pystyttiin ketterästi vastaamaan muuttuviin tarjoilutarpeisiin. Omien tilaisuuksien hiljentyessä keskityttiin tukemaan diakoniatyötä valmistamalla jaettavia ruoka-annoksia. Oman toiminnan tarjoiluihin otettiin käyttöön takeaway-tarjoilu osaksi korona-arkea.

Yleisarvio/yleisen tason johtopäätökset työalan työstä. Vuotta leimasi koronaepidemian aiheuttamat äkillisesti muuttuvat olosuhteet.

Haasteisiin reagoitiin nopeasti ja joustavasti. Rajoitusten vuoksi seurakuntatyön tarvitsemien tarjoilupalveluiden ja vapaaehtoistyön tukemisen tarve väheni edellisvuoteen määrällisesti merkittävästi. Tästä vapautuneella työajalla peruspestiin valtaosa seurakunnan laitoskeittiöistä oheistiloineen ja huollettiin keittiöiden ja seurakuntatalojen liinavaatteisto. Lisäksi peruspestiin vastuukiinteistöiden sakastit ja kokoontumistilat kalusteineen. Näin vältettiin merkittävä osa aiemmin ulkopuolelta ostetun siivouksen tarpeesta. Myös Susiniemen ja Ruunaniemen tilat peruspestiin omalla henkilöstöllä. Keittiötoimessa osallistuttiin kahden tarjoilukeittiön kalustuksen uusintaan ja Haukivuoren kirkon keittiöhankeen toteuttamiseen. Susiniemeen uusittiin kalustoa muun muassa tarjoilulinjasto sekä majoituksen tuolit.

Keittiöpalveluiden kehittämistä tulee jatkaa vastaamaan seurakuntatyön tarpeita muuttuvassa toimintaympäristössä ketteräksi ja joustavaksi samalla työhyvinvointi ja keittiöpalveluiden turvallisuus turvaten. Internet-sivustolla tilojen kuvien lisäämistä jatketaan. Samoin jatketaan vapaaehtoisten tukemista.

1.5 Hautaustoimi ja hautainhoitorahasto

Toiminta-ajatus

Hautaustoimen keskeisin tehtävä on huolehtia hautaamisesta kirkkolain, hautaustoimilain, terveydensuojelulain sekä hautaustoimen ohjesäännön mukaisesti.

Hautaustoimi vastaa myös hautausmaiden yleishoidosta, seurakunnan kiinteistöjen piha-alueiden, puistojen sekä hautainhoitorahastolle hoitoon annettujen hautojen hoidosta. Hautausjärjestelyistä huolehditaan omaisia tukien.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Vapaaehtoistyön kehittäminen

Vuoden 2021 tavoitteena oli jälleen järjestää ennen koronaa Haukivuorella syksyisin perinteenä olleet hautausmaan haravointitalkoot. Onneksi vallinnut koronatilanne sen sallikin. Muutaman työntekijän lisäksi osallistujia oli 15 henkilöä ja lehdet saatiin hyvin haravoitua. Kiitos talkoolaisille!

Haukivuoren hautausmaan puusto on pääasiassa koivua, minkä vuoksi syksyinen haravointi on tärkeä osa hautausmaan kunnossapitoa.

Tavoite 2: Ristiinan tuhkahautausosastojen rakentaminen

Kesällä 2020 rakennettiin kivimuuri tulevan tuhkahautausmaan rinteeseen tueksi ja vaihdettiin hautausmaalta maan-ainekset noin 40 cm:n syvyydeltä. Loppukesällä 2021 tarkentuneiden hautarivisuunnitelmien perusteella mitoitettiin muistomerkkien aluspalkkien kohdat maastoon. Palkit tilattiin Rudus Oy:ltä. Asennuksen syys- lokakuun vaihteessa suoritti paikallinen hautausurakoitsija. Nurmipinnat kylvettiin syksyllä, muun kasvillisuuden istutus jäi tulevaan kevääseen hautaustoimen omaksi tehtäväksi.

Ensimmäisen sukuhaudan tuhkaurnan omaiset laskivat pyhäinpäivänä.

Tavoite 3: Harjun varikkoalueen kehittäminen

Useiden yhtäaikaisten projektien vuoksi Harjun varikkoalueen maa-ainesten säilytys- ja käsittelyalueen suunnittelu jää vuodelle 2022. Suuren huomion kevään ja kesän aikana vaativat hautaustoimen vanhojen toimitilojen purku, niiden alla sijaitsevan maapohjan hautausmaaksi muuttaminen sekä lämpö- ja vesikanavien uudelleen rakentaminen, Ristiinan urna-alueen rakentaminen ja Anttolan kirkonmäen maisemahakkuu.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Syksyllä 2022 suunnitellaan pidettäväksi myös Anttolan hautausmaalla haravointitalkoot.

Hautainhoitorahasto

Toiminta-ajatus

Haudanhoitorahasto tarjoaa laadukasta hautojen hoitoa Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kaikilla hautausmailla niille omaisille, jotka antavat hallitsemansa haudan hoidon haudanhoitorahaston tehtäväksi.

Haudanhoitorahasto hallinnoi omaisten rahastolle maksamia pääomia niin, että ne riittävät hautojen hoitoon koko hoitoajaksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1: Kasvivaihtoehtoja hoidoille vähennetään

Perennahoidolle on ollut tarjolla useita erilaisia perennavaihtoehtoja. Työn helpottamiseksi valittiin kasvatukseen neljä parhaiten haudoilla menestyvää perennalajia: kuunliljat, kurjenpolvet, jaloangervot ja kesäpikkusydämet. Niiden parhaimpia ja sopivimpia lajikkeita käytetään omaisten tilaamiin perennahoitoihin. Samalla varakukkamaata Harjun hautausmaalla saadaan pienemmäksi ja myös sen hoito helpottuu.

Tavoite 2: Jatketaan kastelujärjestelmien kehittämistä eri hautausmailla

Haukivuoren hautausmaan vedenottoaikan siirtämistä varten uusi paikka kaivolle on katsottu ja koe-kaivu tehty sekä tarvittavat kaivonrenkaat hankittu. Kaivon kaivaminen ja vesijohdon siirtotyö piti tehdä vuoden 2021 aikana, mutta työkiireistä ja yhtäaikaista sattumista johtuen se siirtyi vuodelle 2022. Kyyveden pinta oli onneksi korkeammalla ja vesi riitti kastelutarpeisiin paremmin kuin aiempina kesinä.

Kuinka kehitämme toimintaa vuoden 2021 kokemusten pohjalta

Yksivuotisten kukkalajien ja värien valikoimaa tulee tarkastella. Pienempi värivalikoima vähentäisi varakukkien määrää ja siten vähentäisi työtä eri hautausmailla.

1.6 Hallinto

1.6.1 Seurakunnan hallintoelimien keskeisimmät päätökset

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa ja käsittelee yhteensä 45 asiaa. Keskeisimmät näistä olivat luottamushenkilövalinnat vuosille 2021-2022, tilinpäätös ja henkilöstötilinpäätös, hallintokappalaisen ja Suomenniemen aluekappalaisen valinta, hautausmaiden käyttösuunnitelma ja hautausmaakaavojen muutokset sekä yhden määrällän myynti. Kirkkoneuvoston ohjesääntöä ja kirkkovaltuuston työjärjestystä sekä johtokuntien johtosääntöjä tarkennettiin sähköisen kokousme-

nettelyn osalta. Kirkkovaltuusto päätti myös lisätalousarviosta vuodelle 2021, vuoden 2022 tuloveroprosentista ja talousarviosta. Vuoden viimeisessä kokouksessa hyväksyttiin seurakunnan strategia Elämäsi seurakunta, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan strategia vuoteen 2026.

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvosto kokoontui kertomusvuonna 12 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 208 kirkkovaltuustolle valmisteltavaa tai kirkkoneuvoston toimivaltaan kuuluvaa asiaa, joista viimeksi mainittujen joukossa olivat muun muassa Harjun hautausmaan vanhojen rakennusten purku-urakoitsijan valinta, päätösvallan delegoiminen viranhaltijoille, alueneuvostojen valinta, useita virka- ja työsuhteisiin liittyviä päätöksiä muun muassa diakoniatyön ja erityistyöalojen johtajan sekä kiinteistöpäällikön valinta, Ristiinan ja Suomenniemen kirkkojen maa- lausurakoitsijan valinnat ja uusien koulutus suunnittelun periaatteiden hyväksyminen. Lisäksi kirkkoneuvosto päätti muun muassa hinnastoista vuodelle 2022, lähetystyön talousarvioavustusten kohdentamisesta ja henkilöstörakenteen kehittämisen suunnitelmasta vuosille 2021-2025.

1.6.2 Aloitteet

Vuoden 2021 aikana tehtiin yksi aloite, joka koski Lähismessujen pitämistä Lähemäen seurakuntatallolla.

1.6.3 Seurakunnan hallintoelimet

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuuston puheenjohtajana toimi Petri Pekonen, varapuheenjohtajana Laura Jouhkimo, sihteerinä talousjohtaja Tiina Snicker ja pöytäkirjanpitäjänä hallinnon sihteeri Riitta Niemi.

Jäsenet

Bolz Tiina
Eskelinen Jyri
Hahtola Eeva-Riitta
Haponen Ulla
Hasanen Juha
Heinikainen Tiia
Härkönen Sirkka
Jouhkimo Laura

Kontinen Juha
Kuikka Seija
Leskinen Timo
Marttinen Unto
Nousiainen Jouko
Onttonen-Savolainen Anu
Paasonen Arto
Pekonen Petri
Peura Eija
Pietarila Vuokko
Puhakka Paavo
Pulliainen Liisa
Pöyry Jukka
Saari Eveliina
Sainio Antti
Siitari Keijo
Strengell Janne
Strengell Jarno
Tamski Minttu
Töyrynen Kirsi
Valjakka Monica
Valtola Oskari
Valtola Pirkko
Viitanen Marjaana
Vuori Juha

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimi vt. kirkkoherra Hilveliisa Ukkonen 7.2.2021 saakka ja 8.2.2021 alkaen tuomiorovasti Arja Huuskonen. Kirkkovaltuuston valitsemana varapuheenjohtajana toimi Eeva-Riitta Hahtola, sihteerinä talousjohtaja Tiina Snicker ja pöytäkirjanpitäjänä hallinnon sihteerinä Riitta Niemi.

Jäsenet

Huuskonen Arja, pj.
Hahtola Eeva-Riitta, vpj.
Hasanen Juha
Karjalainen Urpo
Kontinen Juha
Leskinen Timo
Peura Eija
Pietarila Vuokko
Pulliainen Liisa
Strengell Janne
Strengell Jarno
Tamski Minttu
Valjakka Monica

Läsnäolo- ja puheoikeudella:

Pekonen Petri, kirkkovaltuuston puheenjohtaja
Jouhkimo Laura, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
Snicker Tiina, talousjohtaja
Hiiri Veikko, vs. tiedottaja

Tilintarkastus

KPMG Oy Ab
Vastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Esko Säilä
Tarkastusvastuullinen tilintarkastaja KHT Mia Svensk

Johtoryhmä

Huuskonen Arja, tuomiorovasti
Henri Koskinen, hallintokappalainen
Tiina Snicker, talousjohtaja
Paajanen Jenni, HR-asiantuntija

Johtoryhmän sihteerinä toimi tuomiorovastin sihteerinä Eija Lehtonen.

Johtokunnat

Oppilaitos- ja kansainvälisen työn johtokunta

Hokkanen Marita, pj.
Eskelinen Jyri, vpj.
Heinikainen Tiia
Korpijärvi Juha
Ruhanen Teija
Saraste Olli
Läsnäolo- ja puheoikeudella:
Huuskonen Arja, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Hahtola Eeva-Riitta, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja
Suihkonen Lassi, diakonian ja erityistyöalojen johtaja
Pietiläinen Jaana, oppilaitospastori, esittelijä ja sihteerinä

Perheasiain neuvottelukeskukseen johtokunta

Valtola Pirkko, pj.
Marttinen Unto, vpj.
Karttunen Marje 31.8.2021 saakka, 1.9.2021 alkaen Vesänen Päivi
Saari Eveliina
Seppälä Arto
Ukkonen Osmo
Läsnäolo- ja puheoikeudella:
Huuskonen Arja, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Hahtola Eeva-Riitta, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja

Suihkonen Lassi, diakonian ja erityistyöalojen johtaja, esittelijä ja sihteeri

Sairaalasielunhoidon johtokunta

Korhonen Tapani, pj
Pylkkänen Sirkka, varapj
Haponen Ulla
Ockenström Risto
Pöyry Paula
Vuori Juha
Läsnäolo- ja puheoikeudella:
Huuskonen Arja, kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Hahtola Eeva-Riitta, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja
Suihkonen Lassi, diakonian ja erityistyöalojen johtaja
Haaparanta Maija, sairaalasielunhoitaja, esittelijä ja sihteeri

Alueneuvostot

Kunkin alueseurakunnan aluekappalainen toimii alueneuvoston puheenjohtajana. Varsinaisen aluekappalaisen virkavapaan aikana puheenjohtajana toimii aluekappalaisen viransijainen. Viransijaisuuksia ei ole tässä luettelossa mainittu.

Anttola

Miettinen Mikko, aluekappalainen, puheenjohtaja
Korhonen Anniina
Korhonen Tapani
Pöllänen Heli
Salminen Veera
Salonen Mika
Leskinen Timo, kirkkoneuvoston edustaja

Haukivuori

Liukkonen Markku, aluekappalainen, puheenjohtaja
Hannula Jorma
Kohvakka Ahti
Kohvakka Tuula
Niilo-Rämä Piia
Teittinen Leena
Pulliainen Liisa, kirkkoneuvoston edustaja

Ristiina

Palm Pirjo, aluekappalainen, puheenjohtaja
Haiminen Tero
Kolmisoppi Jenni

Nousiainen Jouko
Paasonen Arto
Puhakka Paavo
Riikonen Marjukka
Töyrynen Kirsi
Strengell Janne, kirkkoneuvoston edustaja

Ristimäki

Ukkonen Hilveliisa, aluekappalainen, puheenjohtaja
Heinonen Pirjo
Hokkanen Markku
Juutilainen Martti
Kauppinen Tarja
Kärkkäinen Kirsi
Lindbohm Johanna
Lehtola Kari
Rahikainen Jari
Syrjänen Merja
Toivonen Maija
Peura Eija, kirkkoneuvoston edustaja

Savilahti

Luukkonen Osmo, aluekappalainen, puheenjohtaja
Haukijärvi Heikki
Heikkilä Anja
Jumppanen Sami
Onttonen-Savolainen Anu
Soljasalo Sini
Suominen Raija
Varneslahti Veli-Ville
Hasanen Juha, kirkkoneuvoston edustaja

Suomenniemi

Martikainen Sari, vs. aluekappalainen, puheenjohtaja
Halinen Sirpa
Härkänen Keijo
Jääskeläinen Veijo
Pakarinen Tiina
Sillman Seppo
Pietarila Vuokko, kirkkoneuvoston edustaja

Ympäristötoimikunta

Luukkonen Osmo, aluekappalainen, puheenjohtaja
Jouhkimo Laura, luottamushenkilöedustaja
Hiiri Veikko, vs. tiedottaja
Lappalainen Tarja, vs. pääemäntä
Nyström Jaana, ylipuutarhuri

Närhi Eila, lastenohjaaja
Pasonen Marika, siivooja
Snicker Tiina, talousjohtaja
Vartiainen Arto, kiinteistöpäällikkö
Ylönen Mari, diakonissa

Toimikunnan sihteerinä toimi tuomiorovastin sihteerinä Eija Lehtonen.

Yhteistyötoimikunta

Työntekijöiden edustajat:

Työsuojeluvaltuutetut

Hallinto:

Niemi Riitta, hallinnon sihteerinä, varapuheenjohtaja

Varhaiskasvatus:

Gynther Paula, lastenohjaaja

Nuorisotyö ja lähetyskasvatus:

Halme Anna-Maija, nuorisotyönohjaaja

Diakoniatyö:

Ylönen Mari, diakonissa

Papisto, kanttorit ja perheneuvojat:

Luukkonen Osmo, vs. hallintopastori/aluekappalainen

Hautausmaa- ja kiinteistötyöntekijät:

Finne Timo, suntio

Pääluottamusmiehet

Aalto-Korpela Tiina, Kirkon alat ry

Luukkanen Risto, JUKO ry

Tiilikka, Eeva-Liisa, Kirkon alan unioni r.y.

Työnantajan edustajat:

Paajanen Jenni, HR-asiantuntija, työsuojelupäällikkö, puheenjohtaja
Huuskonen Arja, tuomiorovasti
Snicker Tiina, talousjohtaja

Yhteistyötoimikunnan sihteerinä toimi tuomiorovastin sihteerinä Eija Lehtonen.

Kouvolan IT-alueen johtokunta

Snicker Tiina, puheenjohtaja

Seurakunnan edustajat kirkon yhteisissä hallintoelimissä

Kirkolliskokous

Hahtola Eeva-Riitta

Juuma Eija

Kuikka Seija, ensimmäinen varapuheenjohtaja

Kämäräinen Ville

Hiippakuntavaltuusto

Juuma Eija

Peura Eija

Tuomiokapituli

Huuskonen Arja, tuomiorovasti

Kirkon palvelukeskuksen johtokunta

Snicker Tiina, varapuheenjohtaja

1.6.4 Sisäinen valvonta

Päätöksenteko

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan päätöksenteko perustuu hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaan julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Päätöksentekoa ohjaa kirkkolaki ja – järjestys sekä muu seurakuntaa koskeva lainsäädäntö sekä muut seurakuntaa koskevat säännökset, määräykset ja ohjeet.

Vuonna 2021 otettiin Domus-asiakirjahallinnan laajaan käyttöön. Hallintoelinten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan seurakunnan internetsivuilla salassapitomääräykset huomioon ottaen sekä Domus-portaalissa. Myös viranhaltijapäätökset tehdään Domus-asiankirjahallintajärjestelmässä. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt viranhaltijapäätöksiin siirto-oikeuttaan.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Seurakunnan toiminnan ja talouden järjestäminen pyritään hoitamaan tarkoituksenmukaisesti palvelemaan seurakunnan perustehtävää sekä seurakuntalaisten tarpeita. Toimintasuunnitelmassa asetettuja tavoitteita on arvioitu tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointi nähdään tärkeänä pyrittäessä kehittämään toimintaa ja varautumaan muutoksiin.

Vuoden 2021 aikana valmisteltiin laajapohjaisesti seurakunnalle uusi strategia Elämäsi seurakunta – Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan strategia vuoteen 2026. Kirkkovaltuusto hyväksyi strategian joulukuun kokouksessaan. Se viitoittaa toiminnan suunnittelua tulevana vuosina.

Pitkäjänteiseen taloussuunnitteluun on panostettu. Kirkkoneuvoston vuonna 2017 hyväksymän henkilöstörakenteen kehittämissuunnitelman jatkoksi valmisteltiin uusi kehittämissuunnitelma, mikä hyväksyttiin kirkkoneuvostossa vuoden viimeisessä kokouksessa. Uuden kiinteistöstrategian valmistelu aloitetaan myöhemmin. Strategisen suunnittelutyön avulla pyritään ennakoimaan tulevia haasteita ja mahdollistamaan riittävän varhainen reagointi muospaineisiin hallitun muutoksen aikaan saamiseksi. Taloussuunnittelu ja jatkuva raportointi luottamuselimille nähdään osana riskienhallintaa.

Kirjanpidon ja maksuliikenteen valvonta

Kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirkkolakia ja –järjestystä, soveltuvin osin kirjanpitolakia sekä kirkkohallituksen ja kirjanpitoasioiden neuvottelukunnan antamia ohjeita ja muuta lainsäädäntöä sekä seurakunnan taloussääntöä ja omia ohjeita. Taloushallinnon henkilöstö on asiantuntevaa ja vastuunjako on selkeä. Sijaisuuksista on sovittu eikä vaarallisia työketjuja ole. Johtamisjärjestelmän mukaiset hyväksyntäketjut on määritelty ja taloussääntöä sekä kirkkoneuvoston ohjesääntöä on noudatettu. Seurakunta on Kirkon palvelukeskuksen, Kipan, asiakas. Taloushallinto ja palkanlaskenta hoidetaan yhteistyössä palvelukeskuksen kanssa sopimuksella sovitun työnjaon mukaisesti. Kirjanpidon osalta seurakunta hyödyntää Kipan laajaa palvelua.

Henkilöstöasiat

Henkilöstöasioista tehdään vuosittain erillinen henkilöstötilinpäätös.

Omaisuuksien hallinnointi

Seurakunnan omaisuus ja toiminta on kattavasti vakuutettu. Vakuutukset on kilpailutettu 2018-2019 vuodenvaihteessa. Omaisuuksien tuottoon kiinnitetään jatkuvasti huomiota jo osana talouden tasapainottamista. Hankinnat tehdään hyvän hallintotavan mukaisesti ja noudattaen lakia julkisesta hankinnoista sekä kirkkoneuvoston hyväksymää hankintasääntöä.

Tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta

Tietohallinnon palveluista vastaa Kouvolan IT-aluekeskus. Sen toimintaa ohjaa mm. koko kirkon tietohallintostrategia ja kirkkohallituksen tietoturvamääräykset. Myös käyttöoikeuksien valvonnasta vastaa kirkkohallitus. Kaikki seurakunnan työntekijät ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti. Työntekijöiden päivittäiseen toimintaan liittyviä tietoturvakäytäntöjä on seurattava ja kehitettävä jatkuvasti.

Sopimukset

Seurakunnan myöntämät avustukset on myönnetty perustellusti ja ohjeiden mukaisesti. Sopimukset on laadittu päätösten mukaisesti ja seurakunnan edut turvaten. Sopimukset on luetteloitu ja arkistoitu. Sopimukset siirretään Domus-asiakirjahallintajärjestelmään.

1.7 Seurakunnan jäsenmäärä

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan läsnä olevien jäsenten määrä on kehittynyt seuraavasti:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteensä	44930	44309	43935	43195	42707	41751	40489	39679	38745

Seurakunnan läsnäolevien jäsenten jäsenmäärä laski vuoden 2021 aikana 934 henkilöllä. Muutos muodostuu seuraavista tekijöistä (vertailutiedot 2015-2020):

Muutos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kirkosta eronneet	372	546	419	610	757	493	536
Kirkkoon liittyneet	131	134	118	136	109	152	148
Seurakuntaan muuttaneet	1629	1593	1628	1457	1257	1387	1380
Seurakunnasta muuttaneet	1625	1706	1654	1669	1609	1555	1573
Kastetut	383	369	336	307	275	247	255
Kirjatut kuolleet	535	566	542	572	528	548	608
Muut tapahtumat	4	-18	-1	-5	-9	-	-
Kirkkoon kuului Mikkelin väestöstä	80,3 %	79,3 %	78,5 %	77,0 %	76,0 %	75,4 %	74,3%

1.8 Talousjohtajan lausunto talousarvion toteutumisesta

1.8.1 Käyttötalous

Edelleen vuonna 2021 koronaepidemia vaikutti koko yhteiskuntaan ja sitä kautta myös seurakunnan toimintaan ja talouteen. Kokoontumisrajoitukset kestivät alkuvuodesta loppukeväeseen asti ja alkoivat taas vuoden lopulla. Ainoastaan osan vuotta seurakunnan toiminta oli lähes normaalilla tasolla. Talouteen rajoitukset vaikuttivat siten, että toimintaan varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Edellisen vuoden tapaan on todettava, että toiminnan rajoitukset ja kulujen vähennykset pitivät tuloslaskelman vuosikatteen ja tuloksen ennakoitua paremmalla tasolla. Tämä ei ollut kuitenkaan toivottu tulos tietäen, minkä kustannuksella tulostaso nousi.

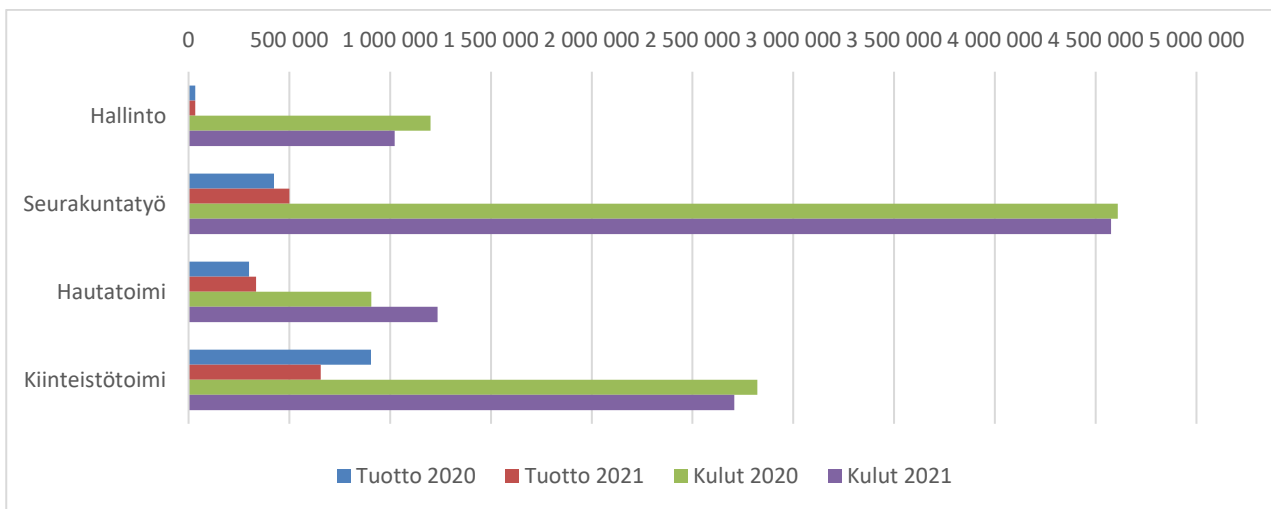
Käyttötalousosan toimintatuotot olivat vuonna 2021 1.736.000 euroa (1.913.000 euroa), mikä oli 97.000 budjetoitua vähemmän. Tuotot sisälsivät myyntivoittoja pysyvistä vastaavista eli kahdesta myydystä tontista 213.000 euroa. Kun myyntivoitot eliminoidaan tuotoista yhteensä, tuotot alittivat talousarvion 310.000 eurolla. Seurakunnan varsinaiseen toimintaan liittyvät tuotot, myynti- ja maksutuotot, alittivat talousarvion yhteensä 68.000 eurolla. Vuokra-asuntojen kysyntä oli edelleen matalalla tasolla, mikä vaikutti vuokratuottoihin sen lisäksi, että seurakunnan tiloja vuokrattiin rajoitusten vuoksi vähemmän. Vuokratuottoja kertyi 72.000 budjetoitua vähemmän. Suurin vaikutus tulojen vähenemiseen oli puunmyyntituottojen vähäisyydessä. Leimikoita kyllä myytiin, mutta ostajat eivät aloittaneet hakkuita toimintavuoden aikana. Puunmyyntituotot alittivat talousarvion 286.000 eurolla. Osa budjetoiduista tuotoista, mm. korvaukset, ylittyivät hie-man. Vielä enemmän ylittyivät saadut avustukset. Merkittävimpänä syynä tähän oli kirkkohallituksen mak-sama korona-avustus 43.600 euroa. Toimintatuottojen toteumaprosentti talousarvioon verrattuna oli 94,7 sisältäen myyntivoitot. Kun myyntivoitot eliminoidaan tuotoista, toteumaprosentti oli 83,0.

Käyttötalousosan toimintakulut toteutuivat talousarvioon verrattuna 92,5 prosenttisesti. Kulut olivat yhteensä 9.541.000 euroa (9.539.000 euroa), mikä oli 773.000 euroa budjetoitua vähemmän. Maksettujen palkkojen loppusumma oli 289.000 euroa budjetoitua ja 161.000 euroa vuotta 2020 pienemmät. Henkilöstökulut alittivat budjetoidun summan noin 394.000 eurolla, mistä hallinnon osuus oli 88.000 euroa ja seurakuntatyön osuus 206.000 euroa. Palvelujen ostojen tiliryhmässä kulujen vähennys näkyi eniten rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa (-112.000 €), matkakustannuksissa (-67.000 €), puhtaanapitopalveluissa (-39.000 €), vartiointipalveluissa (-21.000 €), ravitsemuspalveluissa (-39.000 €), kuljetuspalveluissa (-48.000 €) ja henkilöstön koulutuspalveluissa (-30.000 €). Myös Kipan maksut alittivat budjetoidun 19.000 eurolla. Rakennusten purkuun käytettiin liki 260.000 euroa. Aineiden ja tarvikkeiden tiliryhmässä poikkeusvuoden kulujen väheneminen näkyi selvimmin elintarvikkeissa (-54.000 €). Muut tilikohtaiset ero olivat pienempiä.

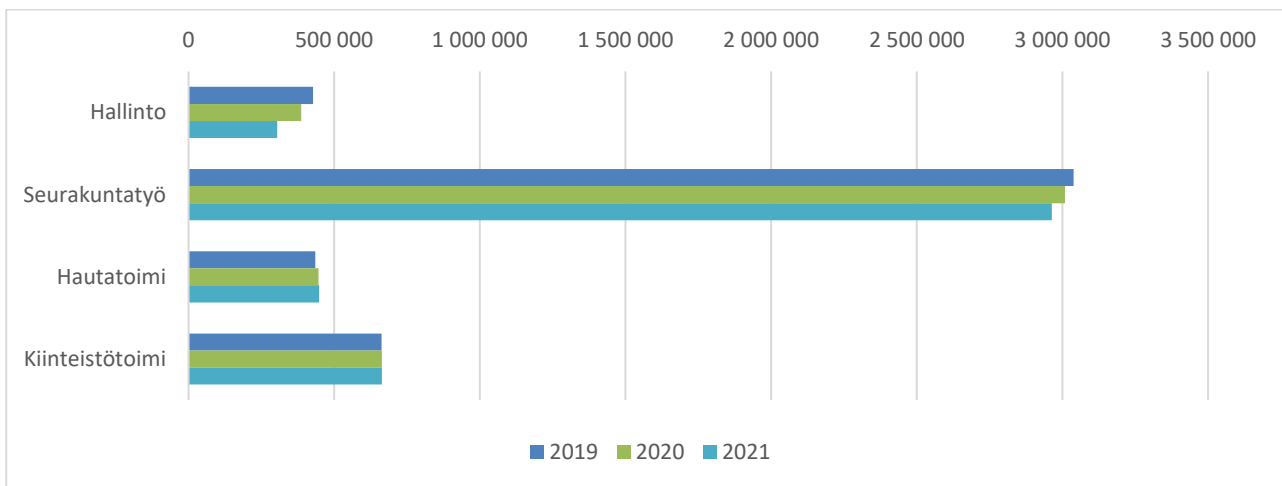
Ulkoiset, osastotason toimintakatteet toteutuivat talousarvioon verrattuna seuraavasti: hallinto 86,6 % (alitus 153.000), seurakunnallinen toiminta 89,7 % (alitus 466.000 €), hautaustoimi 97,6 % (alitus 22.000 €) ja kiinteistötoimi 98,1 % (alitus 35.000 €).

Käyttötalousosan toimintakate oli vuonna 2021 -7.804.000 euroa. Kate oli 676.000 euroa budjetoitua parempi ja 463.000 € eliminointuna myyntivoitot. Eliminoitu kate heikkeni vuoteen 2020 verrattuna 139.000 euroa.

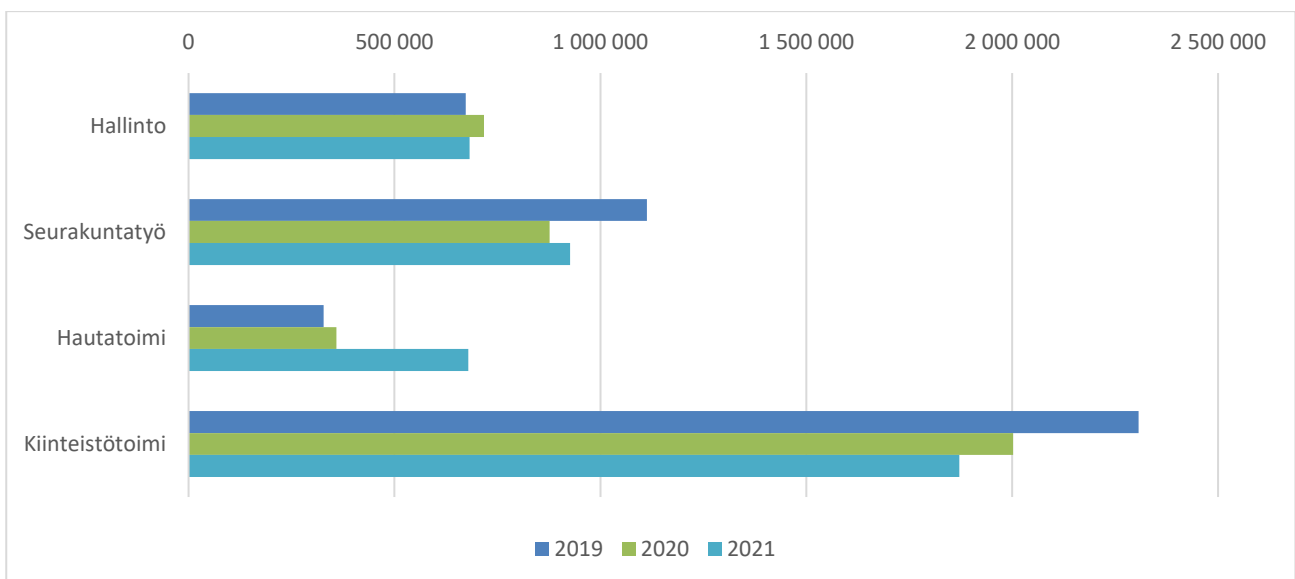
Pääluokittainen ulkoisten tuottojen (eliminoitu myyntituotot) ja kulujen jakauma oli seuraava:

Maksettujen palkkojen ja palkkioiden (eliminoitu jaksotus) kehitys:

Muiden kulujen (pois lukien henkilöstökulut) kehitys on ollut seuraavaa:

1.8.2 Investoinnit

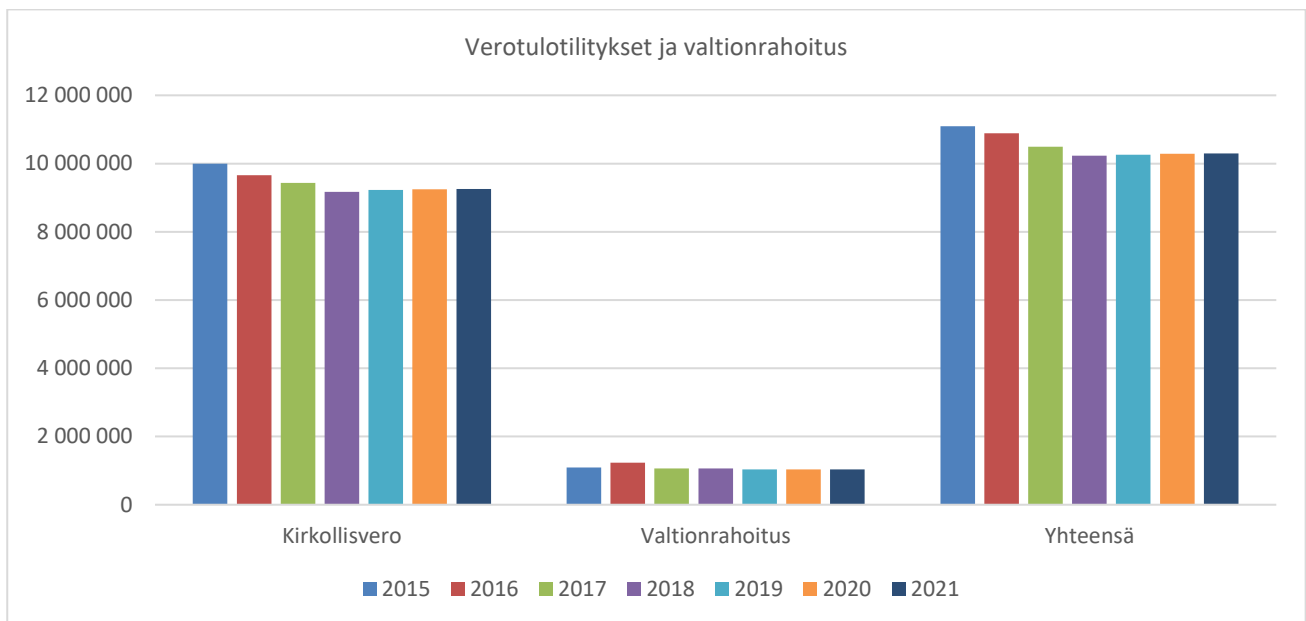
Vuoden 2021 investointisuunnitelman mukaisten investointihankkeiden yhteissumma oli 1.050.000 euroa. Suurimmat hankkeet olivat Ristiinan ja Suomennimen kirkkojen julkisivumaalaukset sekä Lähemäen seurakuntatalon vesikaton korjaus. Anttolan kirkon lämmitysjärjestelmämuutos ja Susiniemen leirikeskukseen aurinkovoimala toteutettiin avustusten tukemina. Molempiin hankkeisiin saatiin tukea sekä Business Finlandilta että Suur-Savon Energiasäätiöltä. Vuosittaisten As Oy Savilahdenkatu 18 rahoitusvastikkeiden lisäksi investointihankkeisiin lukeutuvat Susiniemen leirikeskukseen tarjoilulinjaston ja majoitushuoneiden tuolien uusiminen. Myös kiinteistöjen lukitus- ja kameravalvontajärjestelmiä uusittiin. Samoin Pitäjänkirkon kellotapulin katto korjattiin ja maalattiin sekä sen sähkökeskus uusittiin. Hautausmaille hankittiin uusia jäteastioita ja striimausta varten kamerakalustoa. Keskenäisiin hankkeisiin jäivät Ruunanimen leirikeskukseen maalämpöjärjestelmä sekä Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmä.

Investointien nettokulu oli 669.000 euroa, kun bruttokuluista 753.374 vähennettiin saadut avustukset 84.713 euroa. Summa alitti investointibudjetin 381.000 eurolla. Alitukseen merkittävin syy oli saatujen avustusten lisäksi Ruunanimen leirikeskukseen maalämpöhankkeen siirtyminen vuodelle 2022. Myös muut investointihankkeet pysyivät määrärahavarausten sisällä eikä määrärahaylityksiä toteutunut.

1.8.3 Kirkollisverotus ja valtionrahoitus

Verotuloja ja valtionrahoitusta kertyi vuoden 2021 aikana 10.297.000 euroa. Kokonaiskertymä oli edellisen vuoden tasolla. Kirkollisveron kertymä ylitti talousarviossa arvioidun verotulojen määrän 258.000 eurolla. Valtionrahoituksen määrä oli 1.038.000 euroa.

Kirkollisverotulojen ja valtionrahoituksen kehitys on ollut vuosina 2015-2021 seuraava:

1.8.4 Tulos ja rahoitus

Käyttötalouden toimintakate oli -7.804.000 euroa. Kate heikkeni vuodesta 2020 178.000 eurolla. Suunta ei kerro talouden heikkenemisestä vaan pikemminkin siitä, että koronavuonna 2021 pystyttiin kaikesta huolimatta järjestämään enemmän toimintaa kuin edellisenä koronavuonna. Omaisuuden myyntivoittoja oli vuonna 2020 noin 40.000 euroa vuotta 2021 enemmän.

Verotulot ja valtionrahoitus olivat yhteensä 10.297.000 euroa. Kertymä on vuoden 2020 tasolla. Koronaepidemia ei vaikuttanut kirkollisverokertymään kuluneenkaan vuoden aikana. Kirkon keskusrahastomaksuja maksettiin vuonna 2021 871.000 euroa (869.000). Tästä summasta kirkon keskusrahastomaksu oli 405.000 euroa (403.000) ja eläkerahastomaksu 467.000 euroa (466.000). Verotuskulut olivat 153.000 euroa (153.000). Rahoituksen nettotuottoja kertyi kertomusvuonna 454.000 euroa (275.000), josta osinkotuottojen osuus oli noin 225.000 euroa (247.500) ja muiden rahoitustuottojen osuus 227.000 euroa (69.000). Vuonna 2020 rahoituskuluja oli 44.000 euroa. Vuoden 2021 vuosikate oli 1.922.000 euroa (1.942.000).

Vuoden 2021 tilinpäätöksen poistot olivat 1.020.000 euroa. Se on taso, jota tavoiteltiin vuonna 2019 toteutetussa poistosuunnitelman muutoksessa. Korkean vuosikatteen vuoksi tilikauden tulos oli 902.000 euroa (951.000). Poistoerokirjauksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1.029.000 euroa (1.092.000).

Rahoituslaskelma osoittaa varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirran olleen 1.256.000 euroa (572.000) positiivinen. Muiden maksuvalmiuteen vaikuttavien erien muutokset olivat 6.000 euroa. Rahavarat kasvoivat vuonna 2021 1.249.000 eurolla (745.000). Taseen loppusumma oli 31.273.000 euroa (30.102.000).

Tilinpäätöksen tunnusluvut ovat keskimääräisellä tasolla ja niiden perusteella Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan talous on tasapainossa vuoden 2021 lopussa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on seurantajakson matalin, mutta se johtuu puunmyyntitulojen vähäisyydestä tilikaudella. Vuosikatetaso oli korkea, mikä johtui koronavuoden vaikutuksesta toimintaan sekä omaisuuden myyntituloista. Normaali vuonna vuosikatetaso olisi ollut tavoitetasolla. Nyt se oli edellisen koronavuoden vuosikatteen tasolla. Investointien tulorahoituksen osuus on korkea, mikä johtuu investointien matalasta euromäärästä, 669.000 euroa. Nettoinvestointien taso vaikutti myös rahavarojen riittävyys -tunnuslukuun ja rahoitusomaisuuden määrään. Omavaraisuusaste on erinomaisella tasolla, mikä on seurakunnille tyypillistä.

Monessa kohtaa katsauksessa esitetyistä toteumaluvuista on eliminoitu myyntivoitot pysyvistä vastaavista. Myyntivoittojen ymmärtäminen kertaerinä on tärkeää. Seurakuntatyötä tehdään nyt ja aina. Toiminnan rahoittaminen tuloa tuottavaa omaisuutta myymällä nakertaa pikkuhiljaa tulevaisuuden tulopohjaa eikä se ole tavoiteltavaa. Näin ei Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa ole tehtykään.

Vuosi 2021 oli toinen koronaepidemiavuosi. Epidemian johdosta toiminta oli tauolla tai sitä toteutettiin viiranomaisten ohjeiden mukaisesti rajoitettuna suuren osan vuodesta. Toiminnan ollessa suunniteltua vähäisempää myös seurakuntatyön kulut olivat pienemmät, mikä näkyi ennakoitua parempana tuloksena. Tämä ei ollut tavoitteena, mutta kuluneen vuoden olosuhteisiin ei voitu vaikuttaa. Alkuvuoden 2022 toimintaa rajoittaa edelleen korona, mutta vahva usko on siihen, että alkaneena vuonna tilanne kääntyy epidemian suhteen parempaan ja päästään jatkamaan laajalla rintamalla työtä seurakunnassa.

1.9 Talousarvion toteumavertailut

1.9.1 Käyttötalouden toteumavertailut koko seurakunta

(ulkoinen)	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot				
Korvaukset	205 668	218 330,49	12 662,49	106,2
Myyntituotot	42 395	29 238,96	-13 156,04	69,0
Maksutuotot	434 959	380 014,03	-54 944,97	87,4
Vuokratuotot	604 200	532 643,07	-71 556,93	88,2
Metsätalouden tuotot	380 000	94 064,90	-285 935,10	24,8
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	72 478	69 419,07	-3 058,93	95,8
Tuet ja avustukset	93 000	158 863,41	65 863,41	170,8
Muut toimintatuotot	1 200	253 857,12	252 657,12	21 154,8
Toimintatuotot	1 833 900	1 736 431,05	-97 468,95	94,7
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-5 775 234	-5 380 925,65	394 308,35	93,2
Palkat ja palkkiot	-4 643 244	-4 354 012,69	289 231,31	93,8
Henkilösivukulut	-1 131 990	-1 051 892,51	80 097,49	92,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät		24 979,55	24 979,55	0,0
Palvelujen ostot	-2 523 350	-2 173 796,32	349 553,68	86,1
Vuokratulut	-335 740	-347 237,55	-11 497,55	103,4
Aineet ja tarvikkeet	-1 130 931	-1 061 618,20	69 312,80	93,9
Annetut avustukset	-305 300	-318 877,58	-13 577,58	104,4
Muut toimintakulut	-243 345	-258 371,94	-15 026,94	106,2
Toimintakulut	-10 313 900	-9 540 827,24	773 072,76	92,5
Toimintakate	-8 480 000	-7 804 396,19	675 603,81	92,0

(ulkoinen/sisäinen)	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot				
Korvaukset	205 668	218 330,49	12 662,49	106,2
Myyntituotot	42 395	29 238,96	-13 156,04	69,0
Maksutuotot	434 959	380 014,03	-54 944,97	87,4
Vuokratuotot	604 200	532 643,07	-71 556,93	88,2
Metsätalouden tuotot	380 000	94 064,90	-285 935,10	24,8
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	72 478	69 419,07	-3 058,93	95,8
Tuet ja avustukset	93 000	158 863,41	65 863,41	170,8
Muut toimintatuotot	1 200	253 857,12	252 657,12	21 154,8
Sisäiset tuotot	314 904	213 782,67	-101 121,33	67,9
Toimintatuotot	2 148 804	1 950 213,72	-198 590,28	90,8
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-5 775 234	-5 380 925,65	394 308,35	93,2
Palkat ja palkkiot	-4 643 244	-4 354 012,69	289 231,31	93,8
Henkilösivukulut	-1 131 990	-1 051 892,51	80 097,49	92,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät		24 979,55	24 979,55	0,0
Palvelujen ostot	-2 523 350	-2 173 796,32	349 553,68	86,1
Palvelun ostot - sisäiset	-292 904	-188 349,47	104 554,53	64,3
Vuokratulot	-335 740	-347 237,55	-11 497,55	103,4
Sisäiset vuokratulot	-22 000	-25 433,20	-3 433,20	115,6
Aineet ja tarvikkeet	-1 130 931	-1 061 618,20	69 312,80	93,9
Annetut avustukset	-305 300	-318 877,58	-13 577,58	104,4
Muut toimintakulut	-243 345	-258 371,94	-15 026,94	106,2
Toimintakulut	-10 628 804	-9 754 609,91	874 194,09	91,8
Toimintakate	-8 480 000	-7 804 396,19	675 603,81	92,0

1.9.2 Käyttötalouden toteumavertailu pääluokittain

	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
HALLINTO				
Toimintatuotot (ulkoiset)	30 500	33 695,02	3 195,02	110,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 171 500	-1 022 145,13	149 354,87	87,3
Toimintakate (ulkoinen)	-1 141 000	-988 450,11	152 549,89	86,6
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	-11 396	-3 354,30	8 041,70	29,4
Toimintakate (2 (ulkoinen ja sisäinen))	-1 152 396	-991 804,41	160 591,59	86,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		883 200,32	883 200,32	
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 152 396	-108 604,09	1 043 791,91	9,4
SEURAKUNTATYÖ				
Toimintatuotot (ulkoiset)	466 300	499 677,67	33 377,67	107,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-5 008 700	-4 576 037,26	432 662,74	91,4
Toimintakate (ulkoinen)	-4 542 400	-4 076 359,59	466 040,41	89,7
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	-301 008	-210 428,37	90 579,63	69,9
Toimintakate (2 (ulkoinen ja sisäinen))	-4 843 408	-4 286 787,96	556 620,04	88,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		-4 246 067,92	-4 246 067,92	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 843 408	-8 532 855,88	-3 689 447,88	176,2
HAUTAUSTOIMI				
Toimintatuotot (ulkoiset)	312 500	334 481,13	21 981,13	107,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 235 900	-1 235 772,93	127,07	100,0
Toimintakate (ulkoinen)	-923 400	-901 291,80	22 108,20	97,6
Toimintatuotot (sisäiset)				
Toimintakulut (sisäiset)	-2 500		2 500,00	
Toimintakate (2 (ulkoinen ja sisäinen))	-925 900	-901 291,80	24 608,20	97,3
Poistot ja arvonalentumiset	-205 800	-205 448,40	351,60	99,8
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		-306 295,82	-306 295,82	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 131 700	-1 413 036,02	-281 336,02	124,9

	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
KIINTEISTÖTOIMI				
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 024 600	868 577,23	-156 022,77	84,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-2 897 800	-2 706 871,92	190 928,08	93,4
Toimintakate (ulkoinen)	-1 873 200	-1 838 294,69	34 905,31	98,1
Toimintatuotot (sisäiset)	314 904	213 782,67	-101 121,33	67,9
Toimintakulut (sisäiset)				
Toimintakate (2 (ulkoinen ja sisäinen))	-1 558 296	-1 624 512,02	-66 216,02	104,2
Poistot ja arvonalentumiset	-801 950	-814 605,56	-12 655,56	101,6
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		2 645 189,66	2 645 189,66	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 360 246	206 072,08	2 566 318,08	-8,7
RAHOITUSTOIMI				
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät		1 023 973,76	1 023 973,76	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)		1 023 973,76	1 023 973,76	0,0
YHTEENSÄ				
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 833 900	1 736 431,05	-97 468,95	94,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-10 313 900	-9 540 827,24	773 072,76	92,5
Toimintakate (ulkoinen)	-8 480 000	-7 804 396,19	675 603,81	92,0
Toimintatuotot (sisäiset)	314 904	213 782,67	-101 121,33	67,9
Toimintakulut (sisäiset)	-314 904	-213 782,67	101 121,33	67,9
Toimintakate (2 (ulkoinen ja sisäinen))	-8 480 000	-7 804 396,19	675 603,81	92,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007 750	-1 020 053,96	-12 303,96	101,2
Laskennalliset erät				
Sisäiset korkokulut				
Sisäiset vyörytyserät	0	0,00	0,00	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-9 487 750	-8 824 450,15	663 299,85	93,0

1.9.3 Toteumavertailu tuloslaskelmatasolla

	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	1 833 900,00	1 736 431,05	-97 468,95	94,7
Korvaukset	205 668,00	218 330,49	12 662,49	106,2
Myyntituotot	42 395,00	29 238,96	-13 156,04	69,0
Maksutuotot	434 959,00	380 014,03	-54 944,97	87,4
Vuokratuotot	604 200,00	532 643,07	-71 556,93	88,2
Metsätalouden tuotot	380 000,00	94 064,90	-285 935,10	24,8
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	72 478,00	69 419,07	-3 058,93	95,8
Tuet ja avustukset	93 000,00	158 863,41	65 863,41	170,8
Muut toimintatuotot	1 200,00	253 857,12	252 657,12	21 154,8
Toimintakulut	-10 313 900,00	-9 540 827,24	773 072,76	92,5
Henkilöstökulut	-5 775 234,00	-5 380 925,65	394 308,35	93,2
Palkat ja palkkiot	-4 643 244,00	-4 354 012,69	289 231,31	93,8
Henkilösivukulut	-1 131 990,00	-1 051 892,51	80 097,49	92,9
Henkilöstökulujen oikaisuerät		24 979,55	24 979,55	0,0
Palvelujen ostot	-2 523 350,00	-2 173 796,32	349 553,68	86,1
Vuokratkulut	-335 740,00	-347 237,55	-11 497,55	103,4
Aineet ja tarvikkeet	-1 130 931,00	-1 061 618,20	69 312,80	93,9
Annetut avustukset	-305 300,00	-318 877,58	-13 577,58	104,4
Muut toimintakulut	-243 345,00	-258 371,94	-15 026,94	106,2
TOIMINTAKATE	-8 480 000,00	-7 804 396,19	675 603,81	92,0
Kirkollisverotulot	9 000 000,00	9 258 398,00	258 398,00	102,9
Valtionrahoitus	1 010 000,00	1 038 432,00	28 432,00	102,8
Verotuskulut	-155 000,00	-152 540,78	2 459,22	98,4
Kirkon rahastomaksut	-875 000,00	-871 432,98	3 567,02	99,6
Rahoitustuotot- ja kulut	200 000,00	453 855,78	253 855,78	226,9
Korkotuotot		1 697,04	1 697,04	0,0
Muut rahoitustuotot	200 000,00	452 251,44	252 251,44	226,1
Korkokulut		-92,70	-92,70	0,0
VUOSIKATE	700 000,00	1 922 315,83	1 222 315,83	274,6
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007 750,00	-1 020 053,96	-12 303,96	101,2
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		0,00	0,00	0,0
Tuotot		394 952,90	394 952,90	0,0
Kulut		-342 473,57	-342 473,57	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon		-52 479,33	-52 479,33	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-307 750,00	902 261,87	1 210 011,87	-293,2
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	140 000,00	126 823,65	-13 176,35	90,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-167 750,00	1 029 085,52	1 196 835,52	-613,5

1.9.4 Verotulojen erittely

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kirkollisveroprosentti oli vuonna 2021 1,5. Verotulokertymä oli talousarvioon nähden seuraava:

	Talousarvio	Tuloarvion kertyminen	Tuloarvion ylitys / alitus
Kirkollisvero	9 000 000	9 258 398	258 398
Valtionrahoitus	1 010 000	1 038 432	28 432
Yhteensä	10 010 000	10 296 830	286 830

Vuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2021	1,5	9 258 398	1 038 432
2020	1,5	9 243 630	1 039 668
2019	1,5	9 223 956	1 033 428
2018	1,5	9 174 514	1 059 968
2017	1,5	9 431 035	1 065 942

1.9.5 Investointiosan toteutuminen

	Tilaus	Kustannuspaikka	TA 2021	TA-muutokset	TA + muutokset	Toteuma 2021	Yli/ali	T-%
Susiniemen leirikeskusten tarjoilulinjasto	2007840	1005080001	25 000	10 000	35 000	31 153,81	-3 846,19	89,0
Susiniemen leirikeskus majoitushuoneiden tuolit	2007841	1005080001	25 000		25 000	20 405,00	-4 595,00	81,6
Susiniemen leirikeskusten kameravalvonta	2007842	1005080001	10 000		10 000	897,10	-9 102,90	9,0
Susiniemen leirikeskus julkisivumaalaus	2007843	1005080001	35 000		35 000	14 663,95	-20 336,05	41,9
Suomenniemen kirkon julkisivumaalaus	2007844	1005020006	200 000	-80 000	120 000	95 025,55	-24 974,45	79,2
Seurakuntatyön av-välineet	2007846	1005060001	20 000		20 000	7 474,72	-12 525,28	37,4
Seurakuntatal kameravalvonta	2007847	1005060001	20 000		20 000	1 485,95	-18 514,05	7,4
Savilahdenkatu 18, rah.vast. 2021	2007848	1005070001	80 000		80 000	74 703,99	-5 296,01	93,4

Ruunaniemen leirikeskusten maalämpöjärjestelmä	2007849	1005080002	100 000	70 000	170 000	9 389,90	-160 610,10	5,5
Ristiinan kirkon julkisivumaalaus	2007850	1005020005	200 000	-50 000	150 000	118 499,31	-31 500,69	79,0
Pitäjänsirkon kellotapulinsähkökeskus	2007851	1005020002	20 000		20 000	13 946,37	-6 053,63	69,7
Pitäjänsirkko kellotapulinkaton maalaus ja korjaus	2007852	1005020002	70 000	-20 000	50 000	49 783,79	-216,21	99,6
Pitäjänsirkon kameravalvonta	2007853	1005020002	15 000		15 000	4 447,64	-10 552,36	29,7
Lähemäen srk-talon vesikatton korjaus	2007854	1005060008	150 000	-40 000	110 000	82 731,32	-27 268,68	75,2
Kiinteistöjen lukitusjärjestelmä 2021	2007855	1005060001	30 000		30 000	30 000,00	0,00	100,0
Hautausmaiden jäteastiat 2021	2007856	1004030000	20 000		20 000	18 290,00	-1 710,00	91,5
Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumpputjärjestelmä	2007857	1005020004	15 000		15 000	6 135,52	-8 864,48	40,9
Anttolan kirkon ilmalämpöpumpputjärjestelmä	2007858	1005020003	15 000	50 000	65 000	111 224,49		
Investointiavustus	2007858	1005020003				-52 090,00 =59 134,49	-5 865,51	91,0
Susiniemen aurinkovoimala	2008671	1005080001		60 000	60 000	63 116,00		
Investointiavustus	2008671	1005080001				-32 623,00 =30 493,00	-29 507,00	50,8
Yhteensä			1 050 000	0	1 050 000	668 661,41	-381 338,59	63,7

Keskeneräisiin investointeihin jäivät seuraavat hankkeet:

Ruunaniemen leirikeskusten maalämpöjärjestelmä

9.389,90 €

Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumpputjärjestelmä

6.135,52 €

Yhteensä

15.525,42 €

1.9.6 Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	700 000,00	1 709 315,83	1 009 315,83	244
Vuosikate	700 000,00	1 922 315,83	1 222 315,83	275
Tulorahoituksen korjaukset		-213 000,00	-213 000,00	0
Investoinnit	-1 050 000,00	-453 661,41	596 338,59	43
Investointimenot	-1 050 000,00	-753 374,41	296 625,59	72
Pysyvien vastaavien myyntitulot		215 000,00	215 000,00	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin		84 713,00	84 713,00	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-350 000,00	1 255 654,42	1 605 654,42	-359
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen vähennys				
Muut maksuvalmiuden muutokset		-6 166,98	-6 166,98	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		-3 731,81	-3 731,81	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos		-187 338,84	-187 338,84	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos		184 903,67	184 903,67	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta		-6 166,98	-6 166,98	0
Rahavarojen muutos	-350 000,00	1 249 487,44	1 599 487,44	-357
Rahavarojen muutos (tase)		1 249 487,44	1 249 487,44	0

1.9.7 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA			
	TA 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Hallinto	-1 141 000	-988 450,11	152 549,89
Seurakuntatyö	-4 542 400	-4 076 359,59	466 040,41
Hautaustoimi	-923 400	-901 291,80	22 108,20
Kiinteistötoimi	-1 873 200	-1 838 294,69	34 905,31

TULOSLASKELMAOSA			
	TA 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Kirkollisverotulot	9 000 000	9 258 398,00	258 398,00
Valtionrahoitus	1 010 000	1 038 432,00	28 432,00
Verotuskulut	-155 000	-152 540,78	2 459,22
Kirkon rahastomaksut	-875 000	-871 432,98	3 567,02
Rahoitustuotot- ja kulut	200 000	453 855,78	253 855,78
Korkotuotot		1 697,04	1 697,04
Muut rahoitustuotot	200 000	452 251,44	252 251,44
Korkokulut		-92,70	-92,70

INVESTOINTIOSA					
	TA 2021	TA -muu- tokset	TA + muu- tokset	Toteuma 2021	Poikkeama
Susiniemen leirikeskuksen tarjoilulinjasto	25 000	10 000	35 000	31 153,81	-3 846,19
Susiniemen leirikeskuksen majoitushuoneiden tuolit	25 000		25 000	20 405,00	-4 595,00
Susiniemen leirikeskuksen kameravalvonta	10 000		10 000	897,10	-9 102,90
Susiniemen leirikeskuksen julkisivumaalaus	35 000		35 000	14 663,95	-20 336,05
Suomenniemen kirkon julkisivumaalaus	200 000	-80 000	120 000	95 025,55	-24 974,45
Seurakuntatyön av-välineet	20 000		20 000	7 474,72	-12 525,28
Seurakuntalojen kameravalvonta	20 000		20 000	1 485,95	-18 514,05
Savilahdenkatu 18, rah.vast. 2021	80 000		80 000	74 703,99	-5 296,01
Ruunaniemen leirikeskuksen maalämpöjärjestelmä	100 000	70 000	170 000	9 389,90	-160 610,10
Ristiinan kirkon julkisivumaalaus	200 000	-50 000	150 000	118 499,31	-31 500,69
Pitäjänkirkon kellotapulien sähkökeskus	20 000		20 000	13 946,37	-6 053,63
Pitäjänkirkko kellotapulien katon maalaus ja korjaus	70 000	-20 000	50 000	49 783,79	-216,21
Pitäjänkirkon kameravalvonta	15 000		15 000	4 447,64	-10 552,36
Lähemäen srk-talon vesikaton korjaus	150 000	-40 000	110 000	82 731,32	-27 268,68
Kiinteistöjen lukitusjärjestelmä 2021	30 000		30 000	30 000,00	0,00
Hautausmaiden jäteastiat 2021	20 000		20 000	18 290,00	-1 710,00
Haukivuoren kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmä	15 000		15 000	6 135,52	-8 864,48
Anttolan kirkon ilmalämpöpumppujärjestelmä	15 000	50 000	65 000	59 134,49	-5 865,51
Susiniemen aurinkovoimala		60 000	60 000	30 493,00	-29 507,00

RAHOITUSOSA			
	TA 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Tulorahoitus	700 000,00	1 709 315,83	1 009 315,83
Investoinnit	-1 050 000,00	-453 661,41	596 338,59
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-350 000,00	1 255 654,42	1 605 654,42
Muut maksuvalmiuden muutokset		-6 166,98	-6 166,98
Rahoitustoiminnan nettorahavirta		-6 166,98	-6 166,98
Rahavarojen muutos	-350 000,00	1 249 487,44	1 599 487,44
Rahavarojen muutos (tase)		1 249 487,44	1 249 487,44

1.9.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Kirkkoneuvosto esittää, että Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan vuoden 2021 tulokseen 902.261,87 € lisätään poistoeron vähennys 126.823,65 €. Näin muodostunut ylijäämä 1.029.085,52 € kirjataan tilikauden yli-/alijäämätilille (209000).

1.9.9 Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2021
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos on ollut positiivinen viimeisen kolmen tilikauden aikana. Kirkollisveroprosentti on 1,5.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluotoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämä 12.004.552,00 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius 251 päivää
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut laskeva.

2 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

2.1 Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Toimintatuotot	1 736 431,05	1 912 921,01
Korvaukset	218 330,49	215 112,07
Myyntituotot	29 238,96	18 350,10
Maksutuotot	380 014,03	338 104,61
Vuokratuotot	532 643,07	552 024,06
Metsätalouden tuotot	94 064,90	323 619,47
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	69 419,07	77 163,31
Tuet ja avustukset	158 863,41	89 521,04
Muut toimintatuotot	253 857,12	299 026,35
Toimintakulut	-9 540 827,24	-9 538 559,96
Henkilöstökulut	-5 380 925,65	-5 582 071,75
Palkat ja palkkiot	-4 354 012,69	-4 515 255,41
Henkilösivukulut	-1 051 892,51	-1 119 125,10
Henkilökulujen oikaisuerät	24 979,55	52 308,76
Palvelujen ostot	-2 173 796,32	-2 057 216,57
Vuokrakulut	-347 237,55	-311 563,06
Aineet ja tarvikkeet	-1 061 618,20	-1 004 680,43
Ostot tilikauden aikana	-1 061 618,20	-1 004 680,43
Annetut avustukset	-318 877,58	-319 089,53
Muut toimintakulut	-258 371,94	-263 938,62
TOIMINTAKATE	-7 804 396,19	-7 625 638,95
Kirkollisverotulot	9 258 398,00	9 243 630,18
Valtionrahoitus	1 038 432,00	1 039 668,00
Verotuskulut	-152 540,78	-153 323,35
Kirkon rahastomaksut	-871 432,98	-868 941,00
Toiminta-avustukset	0,00	32 030,00
Rahoitustuotot ja -kulut	453 855,78	274 975,32
Korkotuotot	1 697,04	2 927,37
Muut rahoitustuotot	452 251,44	316 462,03
Korkokulut	-92,70	-63,15
Muut rahoituskulut		-44 350,93
VUOSIKATE	1 922 315,83	1 942 400,20
Poistot ja arvonalentumiset	-1 020 053,96	-991 371,76
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		
Tuotot	394 952,90	339 109,32
Kulut	-342 473,57	-314 114,11
Siirrot rahastosta/rahastoon	-52 479,33	-24 995,21
TILIKAUDEN TULOS	902 261,87	951 028,44
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	126 823,65	140 766,80
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	1 029 085,52	1 091 795,24

2.2 Rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Tulorahoitus	1 709 315,83	1 690 560,69
Vuosikate	1 922 315,83	1 942 400,20
Tulorahoituksen korjauserät	-213 000,00	-251 839,51
Investoinnit	-453 661,41	-1 118 984,77
Investointimenot	-753 374,41	-1 396 984,77
Pysyvien vastaavien myyntitulot	215 000,00	278 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	84 713,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 255 654,42	571 575,92
Antolainauksen muutokset		30 000,00
Antolainauksen vähennys		30 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-6 166,98	143 837,27
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3 731,81	-1 639,62
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-187 338,84	12 462,91
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	184 903,67	133 013,98
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-6 166,98	173 837,27
Rahavarojen muutos	1 249 487,44	745 413,19
Rahavarojen muutos (tase)	1 249 487,44	745 413,19

	1.1. - 31. 12.2021	1.1. - 31. 12.2020
Rahavarojen muutos	1 249 487,44	745 413,19
Rahavarat kauden lopussa	7 782 868,95	6 533 381,51
Rahavarat kauden alussa	6 533 381,51	5 787 968,32

2.3 Tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 226 815,10	21 580 207,65
Aineelliset hyödykkeet	17 852 002,90	18 280 099,44
Maa- ja vesialueet	3 569 170,55	3 571 170,55
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	2 284 013,74	2 471 003,95
Rakennukset	10 070 594,62	10 311 626,75
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 703 720,76	1 748 969,76
Koneet ja kalusto	185 717,81	154 068,43
Muut aineelliset hyödykkeet	23 260,00	23 260,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 525,42	0,00
Sijoitukset	3 374 812,20	3 300 108,21
Osakkeet ja osuudet	3 374 812,20	3 300 108,21
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 889 707,17	1 801 360,07
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	616 583,57	599 137,19
Muut toimeksiantojen varat	1 273 123,60	1 202 222,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 156 778,66	6 719 952,38
Saamiset	373 909,71	186 570,87
Lyhytaikaiset saamiset	373 909,71	186 570,87
Myyntisaamiset	128 301,85	101 592,30
Muut saamiset	1 700,00	13 003,82
Siirtosaamiset	243 907,86	71 974,75
Rahoitusarvopaperit	5 197 008,24	3 775 416,67
Osakkeet ja osuudet	5 197 008,24	3 775 416,67
Rahat ja pankkisaamiset	2 585 860,71	2 757 964,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 273 300,93	30 101 520,10

	31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	26 153 146,67	25 124 061,15
Peruspääoma	13 119 509,15	13 119 509,15
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	12 004 552,00	10 912 756,76
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 029 085,52	1 091 795,24
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 286 424,78	1 413 248,43
Poistoero	1 286 424,78	1 413 248,43
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 048 185,35	1 963 570,06
Lahjoitusrahastojen pääomat	770 564,13	758 201,01
Muut toimeksiantojen pääomat	1 277 621,22	1 205 369,05
VIERAS PÄÄOMA	1 785 544,13	1 600 640,46
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 447,54	5 447,54
Siirtovelat	5 447,54	5 447,54
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 780 096,59	1 595 192,92
Ostovelat	536 869,28	143 488,15
Muut velat	295 613,88	280 840,04
Siirtovelat	947 613,43	1 060 864,73
Saadut ennakot	0,00	110 000,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 273 300,93	30 101 520,10

2.4 Tilinpäätöslaskelmien tunnusluvut

TULOSLASKELMA	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toimintatuotot toimintakuluista, %	19,3	21,5	20,3	20,3	20,05	18,20
Vuosikatteen osuus poistoista, %	231,1	190,9	181,6	113,8	199,70	189,36
Vuosikate/ jäsen, eur	37,6	41,8	37,4	40,2	48,95	49,61
RAHOITUSLASKELMA	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Investointien tulo-rahoitus, %	207,3	224,7	99,9	112,6	139,07	287,49
Rahavarojen riittävyys, pv	148	180	172	166	199	251
Lainanhoitokate	6,9	8,2	6,1	9,5	30 757	20 735
TASE	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Omavaraisuusaste, %	91,8	92,9	93,4	94,8	91,67	93,89
Rahoitusvarallisuus, € / jäsen	71,3	99,8	104,8	114,1	131,79	164,44
Lainakanta, eur / jäsen	15,5	10,8	4,1	0,0	0,0	0,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,6	14,9	14,7	11,4	12,19	14,84

2.5 Konsernitase

Mikkelin tuomiokirkkoseurakuntakonserniin kuuluu tytäryhtiönä Asunto Oy Savilahdenkatu 18, Mikkel, josta seurakunta omistaa 100 prosenttia. Seurakuntakonsernista on laadittu konsernitase.

	Tase		Yhdistelykirjaukset ja eliminoinnit		Yhteensä
	Seurakunta	As Oy Slk 18	Seurakunta	As Oy Slk 18	Konserni
Omistusosuus		100 %			
Aineettomat hyödykkeet					
Aineelliset hyödykkeet	17 852 002,90	2 281 165,50			20 133 168,40
Sijoitukset	3 374 812,20		-1 822 572,51		1 552 239,69
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 226 815,10	2 281 165,50	-1 822 572,51		21 685 408,09
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 889 707,17				1 889 707,17
Saamiset	373 909,71	6 502,74			380 412,45
Rahoitusarvopaperit	5 197 008,24				5 197 008,24
Rahat ja pankkisaamiset	2 585 860,71	8 136,29			2 593 997,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 156 778,66	14 639,03			8 171 417,69
VASTAAVAA	31 273 300,93	2 295 804,53	-1 822 572,51		31 746 532,95
Peruspääoma	13 119 509,15				13 119 509,15
Osakepääoma		100 000,00		-100 000,00	0,00
SVOP-rahasto		1 278 374,00		-1 278 374,00	0,00
Lainanlyhennysrahasto		444 198,51		-444 198,51	0,00
Peruspääoma	13 119 509,15	1 822 572,51		-1 822 572,51	13 119 509,15
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	12 004 552,00	-5 098,67			11 999 453,33
Tilikauden yli-/alijäämä	1 029 085,52	5 145,76			1 034 231,28
OMA PÄÄOMA	26 153 146,67	1 822 619,60		-1 822 572,51	26 153 193,76
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	1 286 424,78				1 286 424,78
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 048 185,35				2 048 185,35
Siirtovelat	5 447,54				5 447,54
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 447,54	387 413,50			392 861,04
Lyhytaik. lainat rahoituslaitosilta		75 387,99			75 387,99
Lyhytaikaiset saadut ennakot		24,00			24,00
Ostovelat	536 869,28	10 359,44			547 228,72
Muut velat	295 613,88				295 613,88
Siirtovelat	947 613,43				947 613,43
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 780 096,59	85 771,43			1 865 868,02
VIERAS PÄÄOMA	1 785 544,13	473 184,93			2 258 729,06
VASTAAVAA	31 273 300,93	2 295 804,53		-1 822 572,51	31 746 532,95

Lisäksi Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta omistaa Asunto-osakeyhtiö Kirkonhovin osakekannasta 29,4 %. Yhtiön kotipaikka on Mikkel.

3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liitetieto 1: Laatimisperiaatteet

Menojen ja tulojen kirjaamisperuste on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta suoriteperuste. Poikkeuksen muodostavat verotulot ja puunmyyntitulot, jotka kirjataan maksuperusteisesti.

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella poistosuunnitelman mukaisesti. Aktivointiraja on koneiden, laitteiden ja kaluston osalta 5 000 euroa ja muiden investointien osalta 10 000 euroa.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Vaihtuvien vastaavien arvostusperuste on joko niiden hankintameno tai nimellisarvo taikka sitä alempi todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä.

Liitetieto 2: Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön määrä oli 31.12.2021 henkilöstöryhmittäin seuraava:

Henkilöstöryhmä (työssä 31.12.2021)	Vakinaiset viranhaltijat / työntekijät	Määräaikaiset sijaiset	Muut määräaikaiset	Yhteensä
Papit	14	3	1	18
Kanttorit	6	1	1	8
Lapsityöntekijät	11		3	14
Nuorisotyöntekijät	8	3	1	12
Diakoniatyöntekijät	12			12
Diakonia ja erityistyöalat	1			1
Oppilaitostyö	1			1
Perheneuvonta	2			2
Sairaalanhoito	1	1		2
Lähetys	1			1
Tiedotus		1	1	2
Kirkkoherranvirasto	3			3
Yleishallinto	3			3
Talous- ja henkilöstöhallinto	4			4
Hyvä teko tarttuu -hanke			1	1
Hautaustoimi	6			6
Keittiötoimi	3	2		5
Kiinteistötoimi	11	1		12
Yhteensä	87	12	8	107

Henkilöstökulujen erittely (sis. hautainhoitorahasto):

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	4 569 453,09	4 703 414,97
Henkilösivukulut	1 105 120,99	1 166 811,17
Henkilökulujen oikaisuerät	25 607,79	52 308,76
Aktivoidut palkat, eläke ja henkilösivukulut	0,00	0,00
Yhteensä	-5 648 966,29	-5 817 917,38
Matkakustannukset	76 825,52	79 047,20
Koulutuskulut ja koulutusmatkat, majoitus- ja ravitsemuskulut	35 342,76	21 661,03
Työpaikkaruokailu	10 950,96	8 840,39
Työterveyshuolto	80 317,33	103 189,65
Liikunta-, kulttuuri- ja hierontapassi	32 925,53	32 995,47
Virkistystoiminta	9 793,56	7 141,55
Yhteensä	246 155,66	252 875,30

Tarkemmat henkilöstöön liittyvät tiedot esitetään erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

Liitetieto 3: Vakuutukset

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan omaisuus-, oikeusturva-, keskeytys-, vastuu ja ajoneuvovakuutukset ovat OP Vakuutuksessa. Työtaturma- ja ammattitautivakuutus sekä muut henkilöstövakuutukset ovat Protector Forsikring ASA, Suomen sivuliikkeellä. Vakuutusmeklarina toimii Söderberg & Partners.

Liitetieto 4: Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma

Poistoaika vuosina

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	
Tietojärjestelmät	2 - 5
Muut aineettomat oikeudet	2 - 5
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	
Hautaustoimen aineettomat oikeudet	2 - 5
Muut pitkävaikutteiset menot	
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 5

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Vainajien säilytystilat	10 - 30
Hautaustoimen muut rakennukset	10 - 20
Hautaustoimen kiinteät rakenteet	10 - 30
Hautaustoimen koneet ja laitteet	5 - 10
Hautaustoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot	3 - 5
Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöaika
Rakennukset	
Kirkot	20 - 80
Kellotapulit	20 - 60
Siunauskappelit	20 - 60
Seurakuntatalot	20 - 50
Kappelit ja muut kirkkorakennukset	20 - 50
Leiri- ja kurssikeskukset	20 - 40
Asuinrakennukset	20 - 40
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 40
Huoltorakennukset	10 - 30
Muut rakennukset	10 - 20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	15 - 30
Urut	15 - 30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 - 30
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	5 - 10
IT-laitteet	3 - 5
Muut koneet ja kalusto	5 - 10
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukaan
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

Liitetieto 5: Liitetietolaskelma pysyvistä vastaavista

	Arvo 31.12.2020	Lisäys	Siir- tokir- jaus	Myynti	Poisto/ myynti	In- vest.tuki	Arvon- kor.	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2021
Aineettomat oi- keudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maa- ja vesialu- eet	3 571 170,55	0	0	-2 000	0	0	0	0	3 569 170,55
Hautaustoimen aineelliset hyö- dykkeet	2 471 003,95	18 290	0	0	0	0	0	-205 280,21	2 284 013,74
Rakennukset	10 311 626,75	360 703,92	0	0	0	0	0	-601 736,05	10 070 594,62
Kiinteät raken- teet ja laitteet	1 748 969,76	219 440,67	0	0	0	-84 713	0	-179 976,67	1 703 720,76
Koneet ja kalusto	154 068,43	64 710,41	0	0	0	0	0	-33 061,03	185 717,81
Muut aineelliset hyödykkeet	23 260	0	0	0	0	0	0	0	23 260
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	15 525,42	0	0	0	0	0	0	15 525,42
Osakkeet ja osuudet	3 300 108,21	74 703,99	0	0	0	0	0	0	3 374 812,20
Yhteensä	21 580 207,65	753 374,41	0	-2 000	0	-84 713	0	-1 020 053,96	21 226 815,10

Liitetieto 6: Rahoitusomaisuusarvopaperit

	Tasearvo 31.12.2020	Markkina-arvo 31.12.2021	Tasearvo 31.12.2021
Suorat osakesijoitukset	3 481,49	ei noteerattu	3 481,49
Korkorahastot	2 151 491,16	3 284 200,51	3 203 370,87
Osakerahastot	1 525 067,82	2 488 467,63	1 889 674,68
Muut arvopaperit	95 376,20	ei noteerattu	100 481,20
Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 775 416,67	5 772 668,14	5 197 008,24

Liitetieto 7: Oman pääoman muutokset

Oma pääoma 1.1.2021	25 124 061,15
Lisäys tilikaudella	1 029 085,52
Vähennys tilikaudella	0,00
Siirrot erien välillä	0,00
Oma pääoma 31.12.2021	26 153 146,67

Liitetieto 8: Laskennallinen Kiel –eläkevastuu

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan laskennallinen eläkevastuu on seuraava:

Koko kirkon palkkasumma vuonna 2021	500 200 000 €
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan palkkasumma 2021	4 569 453 €
Koko kirkon eläkevastuu v. 31.12.2021	2 971 098 882 €
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan laskennallinen eläkevastuu 31.12.2021	27 141 736 €

Liitetieto 9: Vuokravastuut

(sis.alv)

3 Step IT	it-laitteet	72.598,57 €
Toyota Finance Finland Oy	autot	447,55 €
Quadient Finance Finland	postimaksukone	2 470,08 €
Yhteensä		74.281,16 €

Liitetieto 10: Rahastot

Testamenttirahastojen sijoitukset

	Tasearvo 31.12.2020	Markkina-arvo 31.12.2021	Tasearvo 31.12.2021
Korkorahastot	343 779,15	401 963,13	386 972,43
Osakerahastot	243 340,87	297 954,09	212 569,34
Yhteensä	587 120,02	699 917,22	599 541,77

Lahjoitusrahastojen pääomat

	Pääoma 1.1.2021	Käyttö	Tulot	Pääoma 31.12.2021
Anja Honkasen rahasto	450 998,18	3 958,47	22 232,93	469 272,64
Ehnbergin rahasto /Savilahti	12 891,09	9 197,61	0,00	3 693,48
Eerikäisen rahasto / Anttolan seurakunta	5 685,59	201,50	0,00	5 484,09
Diakonisen perhetyön lahjoitusvarat	7 464,40	225,15	0,00	7 239,25
Toivonkodin rahasto	124 121,13	2 376,36	6 089,28	127 834,05
Diakoniarahasto	157 040,62	0,00	0,00	157 040,62
Yhteensä	758 201,01	15 959,09	28 322,21	770 564,13
Testamenttien määrätarkoitusta ja ehtoja on noudatettu.				

Liitetieto 11: Hautainhoitorahaston toteumavertailu

(ulkoinen)	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot				
Maksutuotot	332 000	349 986,93	17 986,93	105,4
Tuet ja avustukset	2 000	2 533,74	533,74	126,7
Muut toimintatuotot		392,09	392,09	0,0
Toimintatuotot	334 000	352 912,76	18 912,76	105,7
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-266 600	-268 040,64	-1 440,64	100,5
Palkat ja palkkiot	-213 900	-215 440,40	-1 540,40	100,7
Henkilösivukulut	-52 700	-53 228,48	-528,48	101,0
Henkilöstökulujen oikaisuerät		628,24	628,24	0,0
Palvelujen ostot	-22 550	-19 989,48	2 560,52	88,6
Vuokratkulut		-2 968,75	-2 968,75	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-53 150	-51 474,70	1 675,30	96,8
Toimintakulut	-342 300	-342 473,57	-173,57	100,1
TOIMINTAKATE	-8 300	10 439,19	18 739,19	-125,8

Liitetieto 12: Hautainhoitorahaston toteumavertailu tuloslaskelmatasolla

(ulkoinen)	TA 2021	Toteuma 2021	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot				
Maksutuotot	332 000	349 986,93	17 986,93	105,4
Tuet ja avustukset	2 000	2 533,74	533,74	126,7
Muut toimintatuotot		392,09	392,09	0,0
Toimintatuotot	334 000	352 912,76	18 912,76	105,7
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-266 600	-268 040,64	-1 440,64	100,5
Palkat ja palkkiot	-213 900	-215 440,40	-1 540,40	100,7
Henkilösivukulut	-52 700	-53 228,48	-528,48	101,0
Henkilöstökulujen oikaisuerät		628,24	628,24	0,0
Palvelujen ostot	-22 550	-19 989,48	2 560,52	88,6
Vuokratkulut		-2 968,75	-2 968,75	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-53 150	-51 474,70	1 675,30	96,8
Toimintakulut	-342 300	-342 473,57	-173,57	100,1
TOIMINTAKATE	-8 300	10 439,19	18 739,19	-125,8
Rahoitustuotot- ja kulut	15 000	42 040,14	27 040,14	280,3
Muut rahoitustuotot	15 000	42 040,14	27 040,14	280,3
VUOSIKATE	6 700	52 479,33	45 779,33	783,3
TILIKAUDEN TULOS	6 700	52 479,33	45 779,33	783,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 700	52 479,33	45 779,33	783,3

Liitetieto 13: Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Toimintatuotot	352 912,76	334 263,76
Maksutuotot	349 986,93	327 238,45
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		970,00
Tuet ja avustukset	2 533,74	6 055,31
Muut toimintatuotot	392,09	
Toimintakulut	-342 473,57	-314 114,11
Henkilöstökulut	-268 040,64	-235 845,63
Palkat ja palkkiot	-215 440,40	-188 159,56
Henkilösivukulut	-53 228,48	-47 686,07
Henkilökulujen oikaisuerät	628,24	
Palvelujen ostot	-19 989,48	-20 644,93
Vuokratkulut	-2 968,75	-2 603,41
Aineet ja tarvikkeet	-51 474,70	-55 020,14
Ostot tilikauden aikana	-51 474,70	-55 020,14
TOIMINTAKATE	10 439,19	20 149,65
Rahoitustuotot ja -kulut	42 040,14	4 845,56
Korkotuotot		261,23
Muut rahoitustuotot	42 040,14	11 764,78
Muut rahoituskulut		-7 180,45
VUOSIKATE	52 479,33	24 995,21
TILIKAUDEN TULOS	52 479,33	24 995,21
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	52 479,33	24 995,21

Liitetieto 14: Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Tulorahoitus	52 479,33	24 995,21
Vuosikate	52 479,33	24 995,21
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	52 479,33	24 995,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	13 745,46	-16 077,14
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-951,27	-970,00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-4 675,93	3 117,74
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	19 372,66	-18 224,88
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	13 745,46	-16 077,14
Rahavarojen muutos	66 224,79	8 918,07
Rahavarojen muutos (tase)	66 224,79	8 918,07

	1.1. - 31.12.2021	1.1. - 31.12.2020
Rahavarojen muutos	66 224,79	8 918,07
Rahavarat kauden lopussa	1 268 447,67	1 202 222,88
Rahavarat kauden alussa	1 202 222,88	1 193 304,81

Liitetieto 15: Hautainhoitorahaston tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 273 123,60	1 202 222,88
Saamiset	4 675,93	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	4 675,93	0,00
Muut saamiset	4 675,93	0,00
Rahoitusarvopaperit	723 773,36	695 291,96
Osakkeet ja osuudet	723 773,36	695 291,96
Rahat ja pankkisaamiset	544 674,31	506 930,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 273 123,60	1 202 222,88
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-560 018,48	-507 539,15
Ainaishoitotosopimusten pääomat	-31 106,31	-31 106,31
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-476 432,84	-451 437,63
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 479,33	-24 995,21
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-66 211,69	-67 162,96
Lahjoitusrahastojen pääomat	-66 211,69	-67 162,96
VIERAS PÄÄOMA	-646 893,43	-627 520,77
Pitkäaikainen vieras pääoma	-495 008,21	-464 463,97
Saadut ennakot	-495 008,21	-464 463,97
Lyhytaikainen vieras pääoma	-151 885,22	-163 056,80
Ostovelat	-33,49	-25,85
Muut velat	5,37	-11 298,45
Siirtovelat	-7 257,10	-7 132,50
Saadut ennakot	-144 600,00	-144 600,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-1 273 123,60	-1 202 222,88

Liitetieto 16: Hautainhoitorahaston sijoitukset

	Tasearvo 31.12.2020	Markkina-arvo 31.12.2021	Tasearvo 31.12.2021
Suorat osakesijoitukset	60 358,40	173 881,11	60 358,40
Korkorahastot	371 377,50	442 859,68	425 611,34
Osakerahastot	263 556,06	336 390,94	237 803,62
Rahoitusarvopaperit yhteensä	695 291,96	953 131,73	723 773,36

Liitetieto 17: Haudanhoitovastuu

Hoitojen määrät	
Kesähoidot	2005
Määräaikaishoidot	2187
Ainaishoidot	465
Yhteensä	4657
Haudanhoitokulut	342 473,57 €
Keskimääräinen haudanhoidon hinta	73,54 €
Jäljellä olevat hoitovuodet	8 127
Hoitovelvoite	597 659,58 €
Rahaston pääoma	1 273 123,60 €
Testamenttirahastojen pääoma	66 211,69 €
Yli-/alikatteisuus	609 252,33 €

LIITETIETOTOSITTEET 2021
TOS.NROT

1 Liitetieto 6	Rahoitusomaisuusarvopaperit
2 Liitetieto 9	Vuokravastuut
3 Liitetieto 10	Rahastot
4	Velat srk
5	Saamiset srk
6 Liitetieto 16	Hautainhoitorahaston sijoitukset
7	Velat, saamiset hhr

4 ALLEKIRJOITUS- JA TILINTARKASTUSMERKINNÄT

Mikkelissä 22.3.2022

Kirkkoneuvosto

Arja Huuskonen
puheenjohtaja

Jyri Eskelinen
jäsen

Urpo Karjalainen
jäsen

Juhana Kontinen
jäsen

Timo Leskinen
jäsen

Jouko Nousiainen
varajäsen

Eija Reura
jäsen

Vuokko Pietarila
jäsen

Janne Strengell
jäsen

Jarno Strengell
jäsen

Monica Valjakka
jäsen

Tiina Snicker
talousjohtaja

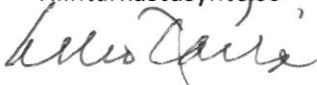
Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta
Tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2021

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella 2. päivänä toukokuuta 2022

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT, HT

5 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA

Nro sarja Tositelajit

Kassa- ja muistiotositteet

1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliihtymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliihtymä
1	K4	Verkkomaksut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjelman tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat

Myyntilaskut

14	AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"
18	DA	Asiakastosite
18	DG	Asiakkaat – hyvitys
14	DP	Perintätoimiston suoritukset
18	DR	Asiakkaat – lasku
18	DV	Viivästyskorkolasku
14	DZ	Asiakkaat – maksukirjaus
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä (liittymän lasku)
18	M2	Resurssivarausjärjestelmä (liittymän lasku)
18	M3	Myyntireskontra yleinen (liittymän lasku)
14	MV	Maksuvapautuksen kuittaustositteet
9	RV	Laskun siirto
18	ZD	Luottotappio

Ostolaskut

19	KA	Toimittajatosite
19	KG	Toimittajat – hyvitys
19	KR	Toimittajat – lasku
15	KZ	Toimittajat – maksu
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra

Käyttöomaisuus

1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Palkat

1	P1	Palkat
1	PV	Lomapalkkavaraus

Nro sarja Käytetyt tositenumerot

1	1000000	1003482
3	3000000	3000024
9	90000000	90000819
14	14000000	14001609
15	15000000	15003322
18	18000000	18000862
19	19000000	19003682

Kirjanpito- ja tilinpäätösasiakirjat arkistoidaan Kirkon palvelukeskuksen vastuujakotaulukon mukaisesti (4.1. Kirjanpito ja tilinpäätös -osio).